

SALA DE LECTURA

flacăra

anul XXXIII
33 (1522)
VINERI
17 AUGUST
1984

săptămînal editat de frontul democrației și unității socialiste

23 AUGUST
40
1944-1984

ÎMPLINIRI SUB ZODIA LIBERTĂȚII

Prin decret al Consiliului de Stat a fost instituită
MEDALIA COMEMORATIVĂ „A 40-a aniversare a revoluției
de eliberare națională, antifascistă și antiimperialistă”

**O împlinire
a patru decenii
de libertate: Cultura
în slujba poporului**

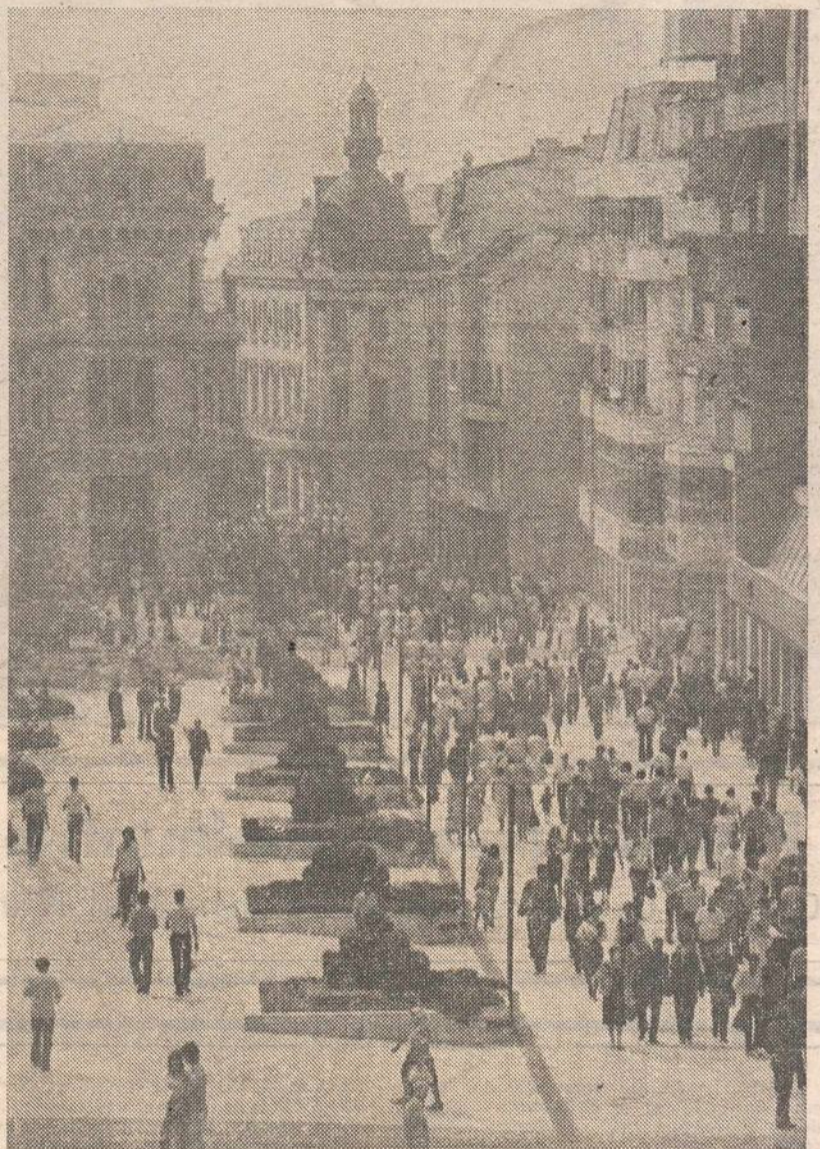
— paginile 4 și 5 —

**A trăi frumos într-o
comună frumoasă**

dialog cu primarul comunei
Glodeanu — Siliștea

— pagina 7 —

Priviți noul chip al orașelor patriei

Craiova — 1984

Nu poate fi bucurie mai mare decât aceea de a-ți fi făcut datoria față de patrie

Iată sentimentul înălțător pe care l-au împărtășit odată cu recunoștința adîncă a tuturor sportivilor țării, olimpicii noștri la reîntoarcerea acasă, printr-o emoționantă telegramă adresată conducătorului partidului și statului, tovarășului Nicolae Ceaușescu

23 AUGUST
40
1944-1984

Omul care muncește este întotdeauna frumos

● Un milion de tone pe an? ● Piinea din subteran ● 0 ediție din Istoria românilor ●

Planeta privită dinlăuntru

Cavnic — un oraș născut după Congresul al IX-lea

Pe dedesubt, Gutinul trebuie să arate ca un labirint. De vreo șase sute de ani, oamenii au tot săpat galerii, în căutare de comori, au scormonit muntele pentru a-i smulge bogăția ascunsă și nu s-au dat bătăuși până n-au mers departe, în adâncuri, ca și când ar fi vrut să atingă buricul pământului. La Cavnic, unde se află o mare exploatare minieră de acest fel, oamenii trebuie să aibă o altă imagine despre măruntaiele pământului, pe care noi nu le știm decât din planșele de geografie. Ei văd planeta noastră rotundă și tristă și zguduită de atâtea cutremure, dinăuntru, așa cum cosmonauții o văd din afară. Soarele galeriilor e acolo, aurul și argintul, aceste metale de preț, licurici ai pământului pe care minerii îi țin în palmă cu tandrețe și uimire. Și florile de mină, ivite în adânc precum niște bibelouri menite să înfrumusețeze bezna și spaima de necunoscut.

Munții din jurul Cavnicului i-au ademenit pe mulți, de-a lungul vremii ei au fost brazdați de austro-ungari și de angliși, dar minele n-au secat și în anii din urmă ele s-au arătat parcă mai generoase cu maramureșenii și astfel se face că această exploatare minieră este unitatea cu cea mai mare pondere națională de plumb, zinc și argint, cărora li se adaugă aurul și cuprul, metale binecuvântate care răscumpără truda minerilor. Din Cavnic se extrage peste 35 la sută din producția de metale neferoase a județului Maramureș și cam o treime din plumbul țării, căci munții sunt darnici și în fiecare an mai dau la iveală cite ceva, parcă spre a-i ademeni mereu pe oameni, de teamă să nu fie părăsiți, căci de-acum s-au obișnuit cu respirația și cu transpirația lor care le ține de cald.

În 1959, când Cavnicul era doar o comună iar drumul era prăfos și plin de gloduri, atunci, când existau doar două blocuri și citeva căsuțe care imitau blocurile iar oamenii își trimiteau copiii să învețe la Baia Mare și Sighet, la minele de pe lungă și îngusta vale a Cavnicului a sosit atunci un inginer stagiar, din cealaltă parte a țării, de la cimpie, un tânăr absolvent cu diploma în buzunar, hotărât să afle ce se va fi ascunzând în aceste mine. Cu timpul a devenit inginer-sef, după ce-a cunoscut galeriile de la Bolduț și Roata, apoi a ajuns directorul exploatarei miniere dar felul său de a sta pe scaunul de la birou nu e țepăn și incremenit, și nici nu-i place să se lipească scaunul de el, fiindcă, îl aud spunând, în fața legilor nu există funcție, ci numai în fața hotărârilor. Directorul Nicolae Dicu face acum un sfert de veac de când a încheiat conturile studenției și de-atunci lucrează numai în Cavnic și e bucuros că în acești ani fosta comună a devenit oraș, drumul a fost acoperit cu o fisie de asfalt pe care oamenii nu se mai înecă cu praful de altădată. Căvnicarii s-au cam tras acum de deaială, orașul are 1 000 de apartamente, liceu industrial, spital, cămine muncitorești, două stadioane de fotbal, unul de handbal și în centru s-a turnat temelia pentru o casă de cultură. Aceste edificii n-au venit de-a gata iar fața orașului nu s-a schimbat de la sine, ci ele au mers mină în mină cu dezvoltarea activității miniere ale cărei venituri n-au

fost băgute în buzunarul întreprinderii, ci în cel al localității, ca să se schimbe ceva iar oamenilor să nu le mai fie silă când ies la suprafață. Nu degeaba căvnicarii spun că primăria lor de suflet este exploatarea minieră iar directorul Nicolae Dicu nu-și ascunde bucuria de a fi sprîjinit de-a lungul anilor dezvoltarea localității, căci de acum se simte căvnicar și se mai bucură că oamenii nu-l privesc doar așa, ca pe-un șef, ci ca pe un apropiat, și când ei îl întâlnesc și-i spun dom' director el simte în glasul lor un fel de recunoștință caldă, nu respectul umil față de șef.

Orașul nu putea însă prospera fără ca mina să se dezvolte iar directorul Nicolae Dicu a avut grijă și de una și de alta. Când el a venit aici, în 1959, tânăr și fără firele albe de-acum, producția de minereu era de 150 000 t pe an iar azi, când privește înapoi cu bucurie, aceasta a ajuns la 865 000 t. Din 1967, când Cavnicul a devenit oraș și i s-a decernat „Ordinul Muncii clasa I”, eforturile s-au înzecit, ambițiile au sporit și exploatarea a început cursa pentru marile victorii: locul al IV-lea pe minister și locul I pe centrală (1979); locul I pe țară în industria extractivă de metale neferoase, patru ani la rând, în continuare, după ce obținuse tot de patru ori „Ordinul Muncii clasa I”. Ca o răsplătă meritată, după acest palmares cu totul deosebit, în 1983 unitatea a fost distinsă cu titlul „Erou al Muncii Socialiste”. Victoriile n-au fost deloc ușoare și chiar dacă ele au lăsat citeva riduri în plus pe fața directorului, el nu uită să spună că totul se datorează oamenilor cu care a lucrat și cu care s-a înțeles bine, deși căvnicarii sint cam dunoși și dacă nu știi să-i apropii ei se-ndirjesc și lucrează fără tragere de inimă, ci doar așa, fiindcă trebuie. Nicolae Dicu n-a întâmpinat astfel de necazuri, în tinerețe a mai avut funcții de răspundere, munca în colectiv n-a fost o noutate, așa încît contactul cu minerii n-a reprezentat un impact pentru el, ci o continuare. „Stăpîneau partea psihologică, zice directorul, m-am integrat repede în atmosfera locală și, ca să dovedesc apropierea față de căvnicarii, am avut multe inițiative pe plan social, în folosul orașului adică. Uneori n-am fost tocmai înțeles, unii mă bănuiau că vreau să se construiască una și alta numai din orgoliu, dar peste ani oamenii și-au dat seama de adevăratele intenții și azi simt o mare satisfacție să-i văd că se bucură de ceea ce-am întreprins”.

Când era șef de mină, Nicolae Dicu a fost mîndru să participe la multe realizări, căci atunci s-a definitivat magistrata subterană Cavnic-Baia Sprie, s-a definitivat un complex al putului central și au fost descoperite metale neîntuite. Zece ani, fostul inginer-sef și-a pus în slujba pământului tot ce învățase în facultate iar de când a devenit director s-a înconjurat de o mulțime de diplome, primite parcă în amintirea celeilalte diplome, de absolvent, cu care venise în buzunar acum un sfert de veac și care acum se va fi îngălbenit și pe care tinărul de altădată o va mai fi privind din când în când cu melancolie.

RADU G. ȚEPOSU ■

Printre primele manuale de istorie care au reflectat evenimentele cruciale de la 23 August 1944 se numără „Istoria românilor pentru cursul superior”, „edițiunea a XV-a”, de profesorul Ioan Lupas (1880-1967), membru al Academiei române. Manualul a apărut la Sibiu în 1944, în Editura „Dacia Traiană”, și însumează 544 pagini. Autorul încheiește pregătirea celei de-a XV-a ediții a manualului la sfîrșitul anului 1943, iar autorizatia convenită pentru imprimare a fost eliberată la 2 februarie 1944. Tipărirea volumului s-a făcut însă după 23 August 1944, fapt care a permis autorului să însereze în limbajul „cald” al vremii aprecieri cu privire la semnificația evenimentelor istorice de la acea dată. Este, astfel, semnalată încetarea ostilităților cu Națiunile Unite și instituirea unui nou guvern, însărcinat să încheie armistițiul cu U.R.S.S. și să repare nedreptatea făcută României prin dictatul de la Viena. Din proclamația din 23 August 1944 este reprodus următorul fragment: „Alături de armatele aliate și cu ajutorul lor, mobilizînd toate forțele națiunii, vom trece hotarele impuse prin actul nedrept de la Viena, pentru a elibera pământul Transilvaniei noastre de sub ocupația străină”. În continuare, Ioan Lupas adaugă: „După ce armistițiul a fost semnat la Moscova (12 septembrie), trupele române, în frânte de arme cu cele sovietice, au reușit să dezrobească Clujul la 11 octombrie, iar cu două săptămîni mai tîrziu întreg nordul Transilvaniei, zdrobind astfel, cu noi sacrificii de sînge, odiosul act ce-i fusese impus în mod silnic României în ziua de 30 august 1940, în Palatul Belvedere din Viena”.

Prefata la cea de-a XV-a ediție a „Istoriei românilor pentru cursul superior” a fost scrisă de Ioan Lupas înainte de

23 August 1944. Unele rînduri din această prefată se doreau profetice: „Cunoștința istoriei, îndeosebi a celei naționale, trebuie să fie pentru orice popor un patrimoniu moral de covîrsitoare valoare educativă. Mai ales în ceasuri de nedreptate și de vitregie a destinului această valoare sporește. Căci, în perpetua ei strădanie de a descoperi adevărul și de a-l sprîjini în anevoioasa lui cale spre biruință, istoria năzuiește să fie și o știință a dreptății, în slujba neamurilor hotărîte să lupte și să se jertfească pentru

Lupas este „o carte plină de viață cum rar se întîlneste”.

Aceste aprecieri se justifică dacă sint raportate la concepția generală care a stat la baza alcătuirii manualului, unele teze păstrîndu-și deplina actualitate.

În 1977, reeditînd o parte din opera lui I. Lupas, acad. Ștefan Pascu și Pompiliu Teodor apreciau că „Ioan Lupas a fost... prin excelență istoricul patriot, aplecat cu necărmurită dragoste asupra istoriei naționale, unul care a crezut în valoarea educativă a istoriei poporului”.

Să deschidem cartea de istorie...

ea. Trecutul nu moare, nici nu se lasă sugrumat de către cei zoriti să-l împingă fără soroc în mormînt”.

Opiniile exprimate de diversi profesori cu privire la manualul de istorie elaborat de Ioan Lupas sint dintre cele mai elogioase. Astfel, profesorul I. Breazu din Cluj scria: „Prin felul cum autorul scoate la iveală toate actele de manifestare solidară a nației, îți dă un puternic sentiment de încredere în țaria unității naționale... Vrednic de remarcă este spiritul democratic, de dragoste a multimiilor, în care este scrisă această carte”. La rîndul său, profesorul Constantin Meisner din Iași aprecia: „Manualul mai interesant, mai complet, mai bine scris de istoria românilor nu mi-a fost dat să văd”. În sfîrșit, profesorul Enea Hodoș din Sibiu considera că manualul lui Ioan

„În viziunea lui Ioan Lupas, însemnătatea istoriei naționale este mai presus de orice îndoială. Ea ne dă posibilitatea cunoașterii integrale a neamului nostru, cu toate înfățișările felurite rezultate dintr-un lung și amplu proces istoric. Elementele fundamentale care au contribuit la desfășurarea acestui proces „n-au dispărut în mormîntul trecutului, ci multe din ele își continuă acțiunea, determinîndu-l și în prezent”. De aceea, reliefează I. Lupas, „misiunea și importanța educativă a istoriei naționale o definește arta de a selecționa din multimea faptelor și evenimentelor trecute mai ales pe acelea a căror putere de viață și de acțiune binefăcătoare s-a resimțit departe, dincolo de granițele strîmte ale anului, sau ale epocii în care s-au produs. Între elementele trecutului și realitățile prezentului este

o neîntreruptă legătură de continuitate, care trebuie cercetată și lămurită mai mult în interesul prezentului, decît în acela al trecutului”. În concepția lui I. Lupas, munca prezentului poate fi spornică și roditoare de bune rezultate, numai dacă se întemeiază pe trecut, valorificîndu-i „cu înțelepciune experiența, neîngăduind să lipească nici o verigă din înlanțuirea firească a continuității, de neapărată trebuință oricărei evoluțiuni normale, fie de ordin moral, fie material”.

Revenind asupra aceleiași teme, într-o conferință publică ținută în 1977, Ioan Lupas susținea că un popor nu poate să aibă alt patrimoniu mai de preț decît cel păstrat și perpetuat din generație în generație, prin istoria sa națională, definită drept „izvor nesecat al energiei spirituale”. În istorie își caută și își găsește adăpost valorile neamului, care, prin tezaurul său de vrednicie, a fost în stare să le dea ființă și să le ocrotească. „Istoria este altarul de rodnică închinare în fața acestor valori netrecătoare”, afirmă cu toată convingerea Ioan Lupas.

Sărbătorirea a 40 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă — moment crucial în istoria poporului român — oferă prilejul de a reaminti că printre primii cronicari de vază ai acestui măreț eveniment s-a numărat istoricul transilvănean Ioan Lupas. Manualul său de istorie, de la a cărui ultimă ediție se împlinesc 40 de ani, este o narațiune vie a glorioasei existențe a poporului român, a hotărîrii și voinței sale neclintite de a fi el însuși, de a trăi unit în vatra străbună, în demnitate, de a-și apăra marile sale valori, independența și suveranitatea națională.

IOAN VOICU ■

La sărbătoarea națională — noi și mobilizatoare succese

VIAȚA ROMÂNIEI

Ședința Comitetului Politic Executiv al C. C. al P. C. R.

Vineri, 10 august, la Snagov, Comitetul Politic Executiv al C. C. al P. C. R. s-a întrunit într-o ședință prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

S-a dezbătut și a fost aprobat raportul cu privire la activitatea de rezolvare a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii adresate conducerii partidului în semestrul I al anului. Raportul arată că numeroși cetățeni și-au exprimat în scrisori deplina satisfacție și aprobare față de hotărârile Plenarei Comitetului Central din iunie a.c. de realegere, la Congresul al XIII-lea, a tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al partidului. În scrisorile lor, numeroși oameni ai muncii și-au exprimat acordul cu hotărârile adoptate și măsurile întreprinse, cu indicațiile și orientările cuprinse în cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru îmbunătățirea activității economice și perfecționarea relațiilor sociale, au arătat adevărată lor deplină la politica internă și activitatea pe care o desfășoară România pe plan internațional. Aprecind activitatea din primul semestru a organelor de partid și de stat pentru soluționarea, în spiritul legalității socialiste, a propunerilor, sesizărilor, reclamațiilor și cererilor oamenilor muncii, Comitetul Politic Executiv a aprobat măsuri pentru perfecționarea acestei activități.

Comitetul Politic Executiv a examinat stadiul recoltării păioaselor, a stabilit măsuri de accelerare a seceriișului grâului și de bună depozitare a recoltei. A fost analizată situația recoltării și depozitării celorlalte culturi de vară. S-a subliniat că sint condiții pentru o bună recoltă și la

culturile de toamnă și s-a indicat să se ia de pe acum măsuri pentru stringerea la timp și depozitarea corespunzătoare a tuturor acestora.

S-a examinat, de asemenea, stadiul realizării contractărilor de produse agricole din gospodăriile populației.

Comitetul Politic Executiv a chemat întreaga țărănie, pe toți oamenii muncii de la sate să depună toate eforturile pentru realizarea unor producții agricole superioare și în zootehnie ca și în sectorul vegetal, să facă totul ca nimic din recolta bună a acestui an să nu se piardă.

Comitetul Politic Executiv a mai examinat stadiul îndeplinirii planului de producție în industrie, a stabilit măsuri pentru îndeplinirea în bune condiții a planului pe 1984 și pe întregul cincinal. Comitetul Politic Executiv a adresat tuturor oamenilor muncii din industrie, construcții, transporturi și din celelalte sectoare ale economiei naționale chemarea de a încheia planul pe acest an cu cit mai însemnate rezultate și și-a exprimat convingerea că întregul nostru popor va întâmpina cu noi și mari succese apropiata sărbătoare națională — a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă — și cel de-al XIII-lea Congres al partidului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat, în cadrul ședinței, o informare asupra vizitei oficiale de prietenie efectuate în țara noastră, între 25 și 27 iulie, de căpitan Thomas Sankara, președintele Consiliului Național al Revoluției, șeful statului Volta Superioară (Republica Democratică și Populară Bourkina). Comitetul Politic Executiv a exprimat deplina aprobare față de rezultatele vizitei și a dat o înaltă apreciere convorbirilor dintre președinții Nicolae Ceaușescu și Thomas Sankara care au pus în evidență posibilitățile de dezvoltare a colaborării și cooperării dintre cele două țări în sectoarele minier, geologie, agricultură, transporturi, învățământ, ocrotirea sănătății, ca și în alte domenii de interes comun. S-a subliniat importanța Acordului-program, semnat de cei doi președinți, pentru dezvoltarea în perspectivă a cooperării economice și tehnice, a schimburilor comerciale dintre cele două țări. Comitetul Politic Executiv și-a exprimat deplina aprobare față de concluziile la care au ajuns cei doi președinți cu ocazia schimbului de păreri în probleme internaționale, evidențind poziția statornică pe care se situează România privind necesitatea opririi cursului periculos al evenimentelor spre catastrofă și război, reluării și consolidării politicii de

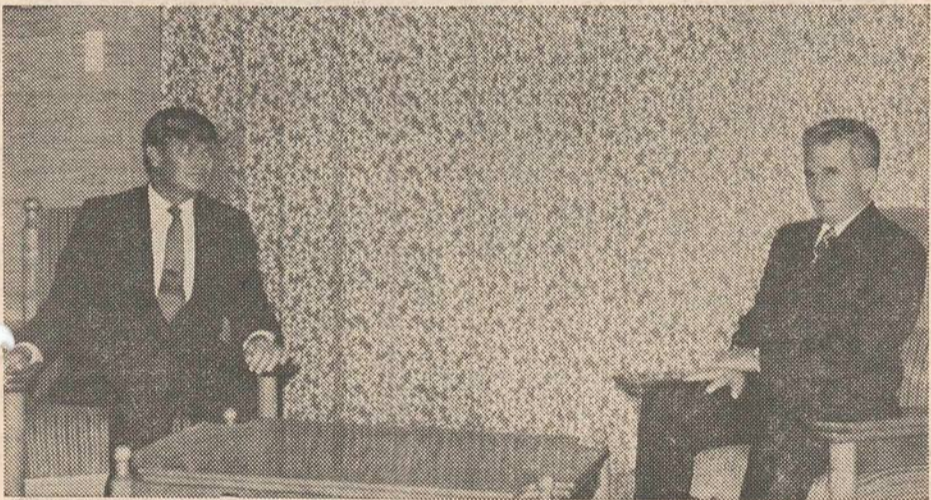
destindere, respectării independenței și suveranității tuturor statelor, rezolvării pe cale pașnică, prin tratative, a tuturor conflictelor existente în lume. Comitetul Politic Executiv a aprobat în unanimitate documentele semnate, înțelegerea și concluziile la care s-a ajuns cu prilejul vizitei și a stabilit măsuri pentru îndeplinirea lor.

În cadrul ședinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu a informat, de asemenea, asupra vizitei de prietenie efectuate în țara noastră, în ziua de 29 iulie, de către tovarășul Todor Jivkov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria. Comitetul Politic Executiv a dat o deosebită apreciere noului dialog dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov și a relevat cu satisfacție faptul că — și de această dată — cei doi conducători de partid și de stat au exprimat dorința comună de a întări și mai mult conlucrarea dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar, de a da dimensiuni tot mai ample colaborării multilaterale dintre România și Bulgaria, pe plan politic, economic, tehnico-stiințific, cultural și în alte sfere de activitate. Concluziile și rezultatele la care s-a ajuns cu ocazia noii întâlniri româno-bulgare au fost aprobate de Comitetul Politic Executiv care a stabilit totodată și măsuri pentru transpunerea în fapt a înțelegerilor convenite.

În încheierea ședinței, Comitetul Politic Executiv a soluționat probleme curente ale activității de partid și de stat.

DORIN GHERGHINESCU ■

Primiri la președintele Nicolae Ceaușescu

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit joi, 9 august, la Snagov, pe Lennart Bodstroem, ministrul afacerilor externe al Suediei, care a făcut o vizită oficială în țara noastră. În cursul întrevederii, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, a fost subliniat cursul ascendent al relațiilor de prietenie și colaborare dintre cele două țări, care se dezvoltă în spiritul convorbirilor și înțelegerilor convenite cu prilejul dialogului româno-suedez la nivel înalt. S-a apreciat, totodată, că există posibilități pentru dezvoltarea în continuare a colaborării bilaterale, îndeosebi în domeniul economic, al cooperării în producție și al schimburilor comerciale, precum și în alte sectoare, în interesul reciproc al celor două popoare, al cauzei păcii, securității și colaborării pe continentul european și în întreaga lume. Au fost, de asemenea, abordate probleme majore ale vieții politice mondiale. S-a subliniat că, în actualele condiții, de agravare continuă a situației internaționale, este necesar să se acționeze cu hotărâre pentru oprirea evoluției periculoase a evenimentelor spre confruntare și război, pentru trecerea la dezarmare, în primul rând la dezarmare nucleară, pentru reluarea politicii de destindere, înțelegere și colaborare între națiuni, pentru soluționarea pe cale pașnică, prin tratative, a tuturor problemelor litigioase dintre state, pentru asigurarea întăririi păcii.

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, în aceeași zi, la Snagov, pe Pham Duy Toan, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste Vietnam în țara noastră. Primind scrisorile de acreditare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a răspuns ambasadorului, apreciind că raporturile de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Socialistă Vietnam — cimentate în perioada luptei îndelungate de eliberare națională a poporului vietnamez — au largi posibilități de am-

plicare pe plan politic, economic, științific, cultural și în alte domenii, în interesul reciproc al ambelor popoare, al cauzei generale a socialismului, progresului, cooperării, înțelegerii și păcii în lume.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit, tot joi, 9 august, pe Ahmed Mohamed Diab, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Democratice Sudan în țara noastră. În cuvântarea prezentată de ambasador sunt evocate legăturile prietenești ce există între cei doi șefi de state, rolul determinant al convorbirilor și înțelegerilor la cel mai înalt nivel în dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări. În cuvântarea șefului statului român se arată că țara noastră dezvoltă raporturi de colaborare cu toate statele lumii și că, în acest cadru, acordă o mare atenție întăririi prieteniei și cooperării cu țările africane, sprijină activ lupta acestora pentru consolidarea independenței naționale, pentru dezvoltarea lor economică și socială de sine stătătoare.

Joi, 9 august, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit pe Zoi Toska, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Socialiste Albania în țara noastră. În cuvântarea șefului statului român se arată că relațiile bune care există între țările noastre, extinderea și diversificarea schimburilor comerciale corespund pe deplin aspirațiilor și intereselor de progres ale popoarelor române și albaneze. Potențialul economic, tehnico-stiințific, cultural, în continuă creștere al ambelor țări, deschide noi perspective dezvoltării pe multiple planuri a raporturilor româno-albaneze.

În aceeași zi, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe Philip Binye Korooye, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii

„Vom reprezenta totdeauna cu cinste sportul românesc și scumpa noastră patrie“

Telegrama adresată de C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu de către delegația olimpică română

Mult iubite și stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Delegația Republicii Socialiste România, participantă la cea de-a XXIII-a ediție a Jocurilor Olimpice de vară, desfășurată la Los Angeles, între 28 iulie și 12 august 1984, raportează Comitetului Central al partidului, dumneavoastră personal, mult iubite și stimată tovarășe secretar general, încheierea misiunii încredințate de a reprezenta cu cinste și demnitate sportul românesc, de a contribui la mai buna cunoaștere și apropiere între tinerii și sportivii întregii lumi, la dezvoltarea prieteniei și colaborării între toate popoarele, la apărarea păcii pe planeta noastră.

Cu inimile vibrând puternic de profundă emoție, de dorința îndeplinirii datoriei patriotice, sportivii români participând la Jocurile Olimpice de la Los Angeles au cucerit 53 de medalii, dintre care 20 de aur, făcând ca tricoulul României socialiste să se ridice pe cel mai înalt catarg al Jocurilor Olimpice, în acordurile solemne ale Imnului nostru național. Bilanțul medaliilor cucerite de sportivii noștri a situat România pe locul al II-lea în clasamentul general pe națiuni al Jocurilor Olimpice de la Los Angeles, la care au participat sportivi din 140 de țări.

Aceste succese, care confirmă valoarea și competitivitatea sportivilor români pe plan internațional, au fost posibile datorită grijii deosebite pe care o acordăm dezvoltării mișcării noastre de cultură fizică și sport, condițiilor minunate de pregătire create în țară, ca și posibilităților largi de afirmare în lume asigurate de conducerea partidului și statului, de dumneavoastră personal, mult iubite și stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru care vă adresăm cele mai vii sentimente de mulțumire și recunoștință.

De asemenea, în aceste momente de bucurie, gândurile membrilor delegației noastre olimpice se îndreaptă; cu stimă

și înaltă considerație, către tovarășa Elena Ceaușescu, pentru sprijinul acordat dezvoltării mișcării sportive românești.

Muncind și trăind în epoca de aur a națiunii noastre, inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, epocă denumită cu mândrie patriotică „Epoca Nicolae Ceaușescu“, sintem fericiți și onorați să dedicăm victoriile noastre la cea mai importantă competiție sportivă internațională dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii, celei de-a 40-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și marelui forum al comunistilor români, Congresul al XIII-lea al partidului. În acest fel, înțelegem să ne aducem contribuția noastră modestă la grandioasele realizări obținute de poporul român, sub conducerea partidului, în frunte cu dumneavoastră, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, în ridicarea scumpei noastre patrii pe noi trepte de progres și civilizație.

Împreună cu întregul popor și noi sportivii ne manifestăm adevărată fierbințe și nemărginită bucurie față de hotărârea Plenarei C.C. al P.C.R., privind realegerea dumneavoastră la Congresul al XIII-lea în funcția supremă de secretar general al partidului, garanția înaintării neabătute a României pe drumul luminos al socialismului și comunismului.

Conștienți că ne așteptăm noi confruntări internaționale de prestigiu, vă rugăm să primiți, mult iubite și stimată tovarășe secretar general, angajamentul solemn al sportivilor participanți la Jocurile Olimpice de la Los Angeles, de a depune în continuare întreaga noastră capacitate de muncă, de a nu preocupă nici un efort pentru a ne pregăti temeinic în vederea îndeplinirii importantei îndatoriri patriotice de a reprezenta cu cinste și demnitate, și în viitor, pe arenele sportive din lume, sportul românesc și scumpa noastră patrie — Republica Socialistă România.

DELEGAȚIA OLIMPICĂ A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Federale Nigeria în țara noastră. Primind scrisorile de acreditare, în cuvântarea de răspuns la alocuțiunea ambasadorului, șeful statului român a exprimat convingerea că relațiile de prietenie și colaborare dintre țările noastre se vor dezvolta tot mai mult în viitor, atât pe plan bilateral, cât și pe arena internațională, în lupta pentru pace și dezarmare, pentru lichidarea politicii colonialiste și neocolonialiste, a politicii rasiste și de apartheid, precum și pentru înlăturarea subdezvoltării, a marilor decalaje între state și instaurarea unei noi ordini economice mondiale.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a mai primit, în aceeași zi, la Snagov pe ambasadorul Republicii Algeriene Democratice

și Populare la București, Salah-Bey Anisse, în vizită de rămas bun, cu ocazia încheierii misiunii sale în țara noastră.

Vineri, 10 august, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit, la Snagov, pe Nobuhisa Fujiyama, trimisul special al Societății din televiziune „All Nippon News Network“ — (A.N.N.). Cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat un interviu pentru societatea japoneză de televiziune.

Tot vineri, 10 august, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe William Waak, trimis special al ziarului „Jornal do Brasil“, acordând un interviu pentru ziarul brazilian.

C. ADAM ■

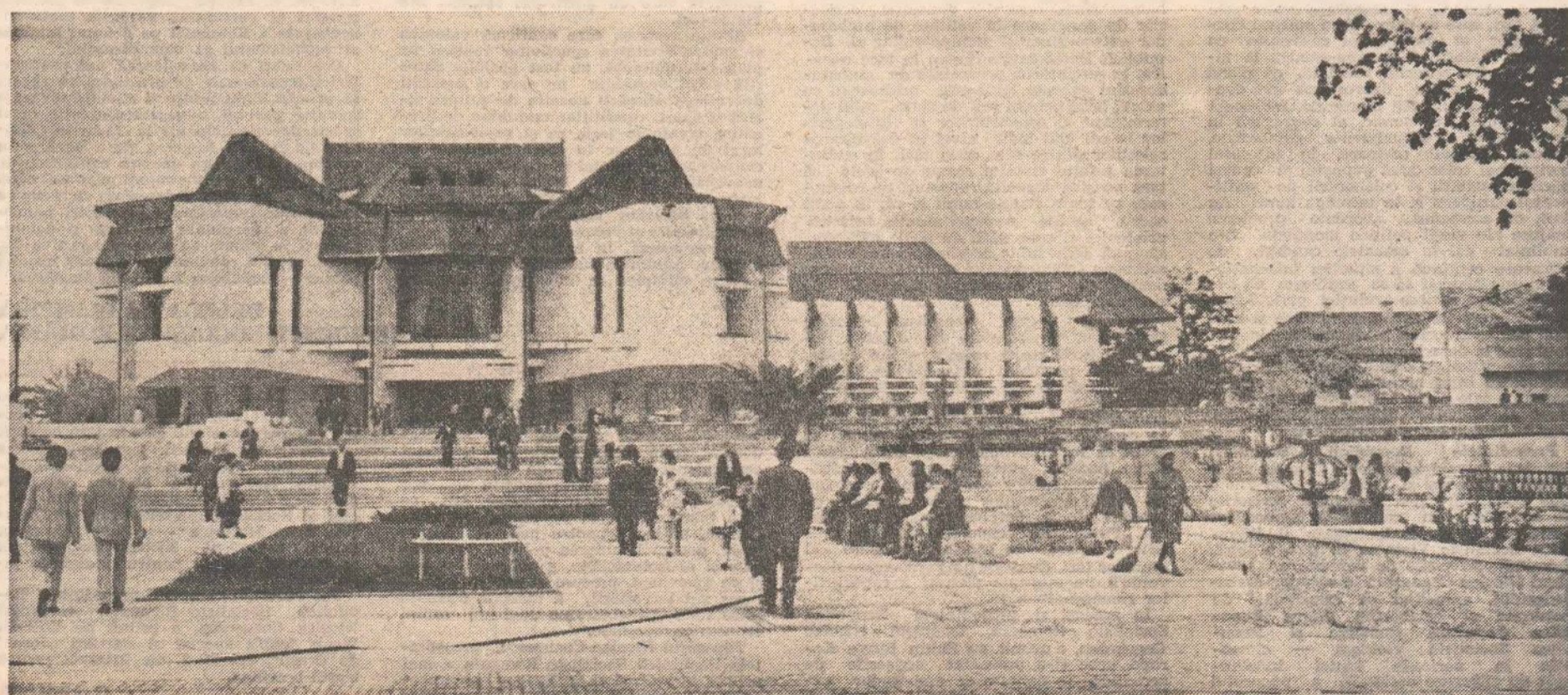
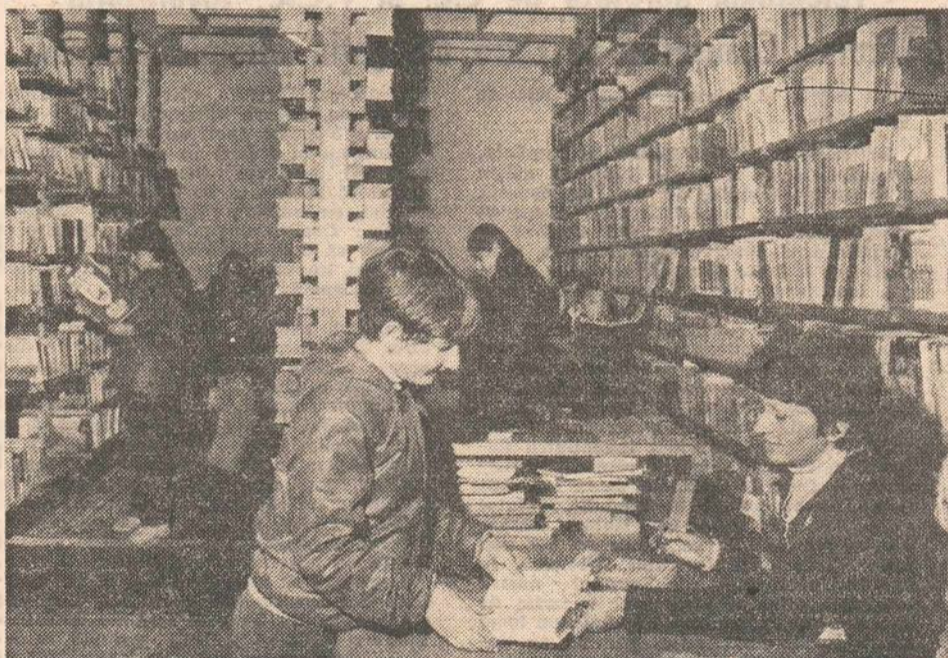
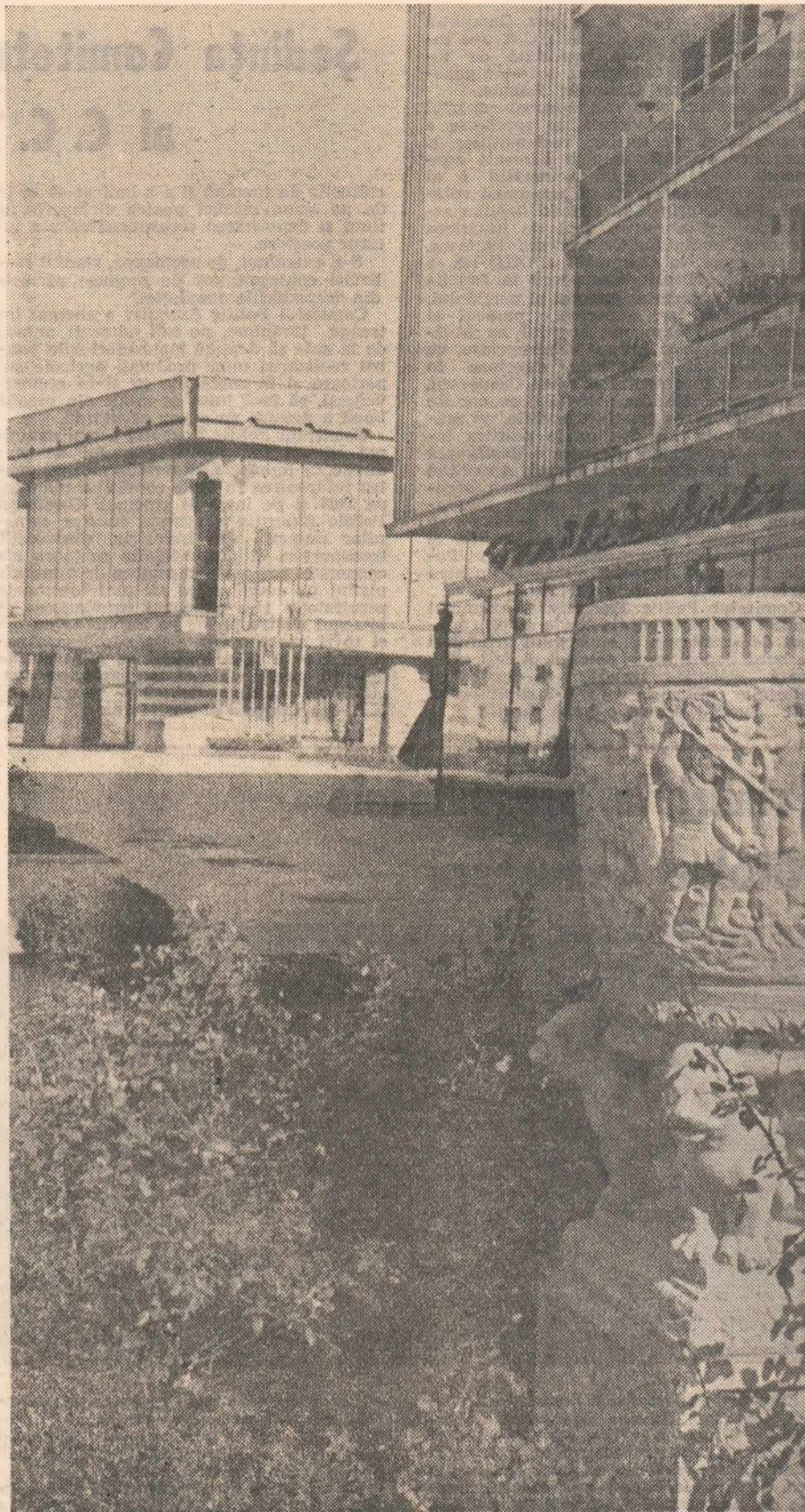
23 AUGUST
40
1944-1984

O împlinire a patru decenii de libertate:

În perioada 1981 — 1983, 4 500 000 de oameni ai muncii au activat în 191 513 de formații și cercuri artistice

În țara noastră există astăzi 279 de case de cultură, 7 925 de cămine culturale, 266 de cluburi, 6 337 biblioteci, 5 643 cinematografe, 43 școli populare de artă, 45 de teatre dramatice, 24 de teatre de păpuși și marionete, 16 teatre muzicale, 5 opere, 7 ansambluri de cîntece și dansuri, 15 orchestre simfonice și 423 de muzee și case memoriale. ● În 1983 în România au apărut 3 674 titluri de cărți într-un tiraj de 74 445 000 exemplare și au fost restaurate 22 348 de piese care făceau parte din patrimoniul cultural național. Alte 21 784 au fost conservate.

Cultura în slujba poporului

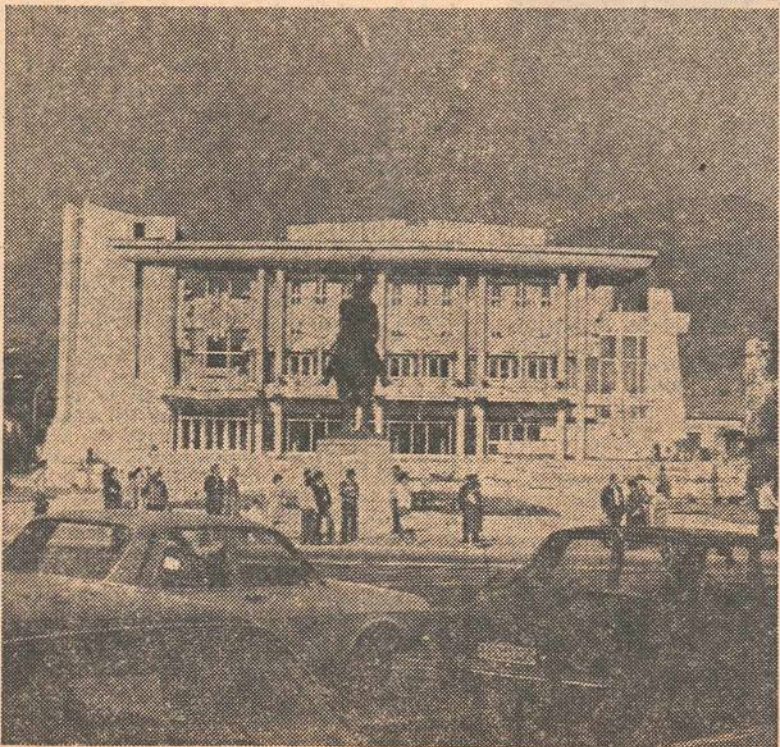
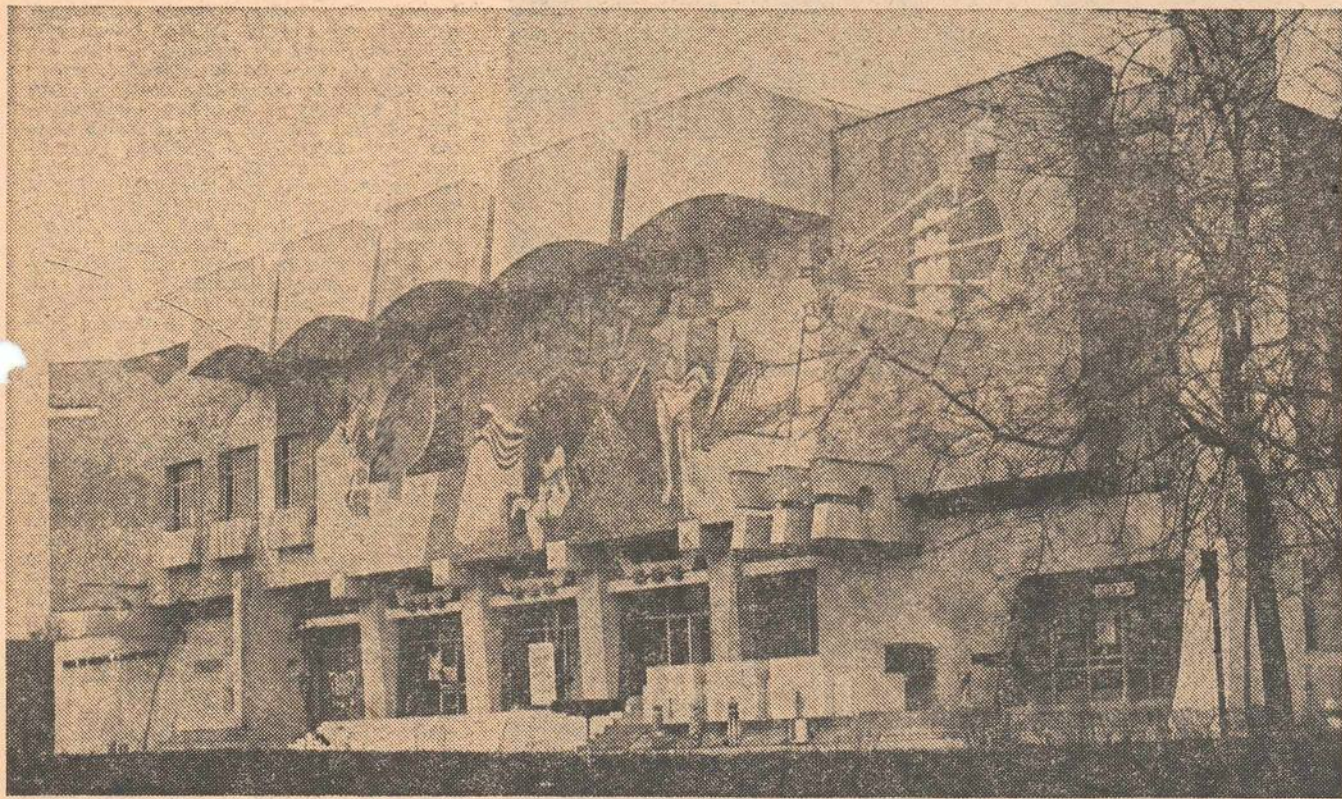

● În anul 1981, 216 000 000 de spectatori au vizionat spectacole în sălile cinematografelelor și ale caselor de cultură ●

„Preocupându-ne să asigurăm oamenilor muncii o viață îmbelșugată, satisfacerea cât mai deplină a necesităților lor materiale, acționăm totodată pentru a așeza noua societate pe temelia a tot ceea ce a făurit mai de preț mintea omului, geniul său creator, a cuceririlor științei celei mai avansate; facem totul pentru a deschide larg accesul maselor spre valorile științei și culturii, spre o viață spirituală cât mai bogată”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Nu-i decât o chestiune de timp ca o idee folositoare să se transforme și să acționeze ca o prejudecată. Marile lăcașe ale culturii, pe care le-au edificat anii de după 1944 în țara noastră au înfruntat, cu un anume eroism, semeața prejudecată că arta se face numai în locuri hotărâte de tradiție pentru tot ce e artă și că, în ce privește clădirile destinate actului artistic, lumea a dat ce se putea da și încă de veacuri. Astfel că mulțimea caselor de cultură, ce s-au clădit mari în aproape toate orașele mari, mărețe, de asemenea, în destule orașe mici și niciodată mici, oricât de modestă va fi fost urbea pentru care s-a hotărât construirea unui palat de cultură, a suportat un timp concurența unor instituții tradiționale ori de tipul tradițional, deși această concurență nu intră în statutul nici unora. Un vechi proverb spune că omul e dator, pe durata vieții sale, să construiască o casă, să sâdească un copac și să crească un copil. Orice casă nou construită — fie ea și „de cultură” — e o bucurie tipic omească, iar în bucurie nu încapă concurența. Pentru cultură s-au construit enorm de multe lăcașuri, care sînt importante și adesea mult mai importante decît ne e dat să înțelegem pe loc fiindcă înțelegerea și pretuirea sînt procese ale minții care se îmbogățesc o dată ce noile tipuri de lăcașuri de cultură își intră pe deplin în rost. În multe orașe, marile lor case de cultură au ajuns să aibă prestigiul ce li s-a hotărât destul de repede, în alte orașe, cu toate că nimic nu a diminuat monumentalitatea construcției, slujitorii intru artă se arată încă vulnerabili la prejudecata că, spre exemplu, spectacol excepțional nu se poate produce cu adevărat decît, să zicem, într-un teatru, că muzica instrumentală cîntată pe scena casei de cultură de niște tineri ce-au învățat cîntul profesionist cu instructorii bine școliți ai casei de cultură e alta decît muzica instrumentală de la filarmonică. Se știe doar că o instituție de cultură are maximum de eficiență în planul culturii, dacă are sau și-a creat și publicul cultivat. Noi ne-am deprins să vedem cum se construiesc în tot locul felurite și felurite lăcașuri ale culturii cu funcții complexe și cu feluri mari încît ridicarea unei construcții destinate creației — culte și de masă — ni se pare nu numai un fapt normal, nu numai un fapt tot atît de firesc ca, de pildă, construcția unui bloc, sau a unui cartier, sau a unui oraș, dar și un fapt cu care cineva — adică istoria — ne era demult dator. A trăi cu ideea că ni se cuvine tot ce e mai bun în artă și cultură, a merge înainte cu convingerea că tot ce e mai bun în artă și cultură e pentru toți — iată unul din cele mai însemnate efecte ale acțiunii de a clădi palate populare ale culturii. Cele patru decenii de socialism românesc au edificat baza de masă a unui sistem cultural. S-a clădit totodată un public cu conștiința puterilor sale creatoare și ca rezultat direct al emancipării culturale generale, publicul nou a instaurat o seamă de exigențe față de creatorii prea devotați formelor „tipice” de cultură și, implicit, fondului „tipic” de instituții culturale trebuie, ca să nu ajungă în marginea fenomenului, să-și primească permanent și în unele cazuri în profunzime concepția privind publicul și rostul edificiilor culturii și artei. Orașele ce puteau fi trecute, cu argumente, în rîndul centrelor culturale, în ciuda unor performanțe într-un cîmp sau altul, nu erau prea multe și nici prea mari. Puține municipii se vedeau capabile prin numărul și mărimea lăcașurilor și prin numărul locuitorilor să fie realmente niște factori de propășire culturală: Bucureștiul, Iașiul, Clujul, Timișoara. Sumedenia de clădiri — case și palate ale culturii, teatre naționale și teatre, pur și simplu, teatre muzicale și filarmonici, lăcașe cu funcțiuni multiple, muzee, școli de artă profesionale și școli populare de artă etc. — invite în orașe, infinitul lăcașelor de cultură comunale și sătești — multe de interes județean, multe de interes național — în fine, activizarea unor funcțiuni au ridicat localități de toate mărimile la rang de centru ori loc cultural de seamă. Să ne gîndim la Bacău, la Cralova, la Suceava, la Baia Mare, la Galați, la Brăila, la Arad, la Sibiu, și Alba Iulia, la Tirgu Mureș. Și ca efortul pentru citarea altor nume și realități să nu fie prea mare, să ne gîndim la toată țara și vom fi noi înșine, încă o dată, mai pătrunși de realitate, de înțelesurile ei. De realitatea că vîrsta imenselor majorități a clădirilor de referință în cîmpul culturii și artei e tînără, că mulți, foarte mulți pereți au miros de ciment abia turnat, că scaunele au aroma bradului din care s-au fasonat, că scena și cortina respiră prosofetime: clădiri de un an, de cinci ani, de zece, de douăzeci de ani. Politica în cultură s-a făcut echilibrat, cu simțul perspectivei; prin idei, dar și prin edificii.

O. TUDOR ■

23 AUGUST
40
1944-1984

Oameni și trenuri spre mijlocul țării

• Orașul după 30 de ani • Fata care se mărita cu un ceferist era o fată norocoasă •

E atât de mic că din avion nu se vede. Ca să-l poți privi cu adevărat, avionul trebuie să coboare jos, jos de tot, ca o pasare care și-a pierdut cuibul. Și atunci ar fi învăluit în mirosul de cărbuni slabi, de ulei ars și vasolină, de motorină infierbintată pe traverse, de linii strălucind în lumina soarelui ca niște nervi de oțel. Din avion nu se văd nici urmele fostelor rampe de zgură de la marginea depoului, nici terasamentele liniei ferate cu urme de pământ proaspăt în care copiii încă mai caută mici bucați de explozibil de la bombe adormite, nici pilnile acoperite de iarbă, presărate prin porumbiști ca niște borne în funcție de care se măsoară viața porumbului, nu se văd nici somnul tronurilor de marfă adormite pe liniile năpădite de iarbă, nici inelele de salamandră cunosute ale atelierelor, nici șirurile lungi de locomotive vechi, cu pintecele plin cu cărbune, așteptând o nouă epocă de glorie, nu se văd nici vagoanele vechi, plângându-și rugina, cu scindurile desprinse și cu tamponatele jime, așteptând cu groază flacăra nelertătoare a aparatului de sudură, toate acestea se pot vedea doar de pe pasarelă, de foarte aproape, din inima acestei lumi calme, cu ceferiști care au îmbrăcat uniforma de generali ai curselor de locomotive, înnebuniți de orizont și fascinați de drumurile care leagă continentele și care pe ei nu-i separă decât de crepusculul unde flutură o iluzie ademenitoare. Simeria este chiar chipul de ceferist cu care Transilvania face semn spre punctele cardinale ale României, e un oraș mic, cenușiu, puțin stingher și-n același timp solemn ca o cetate afumată la gura focului lingă care s-au petrecut cele mai nebușite povești de luptă cu spațiul. Întii au fost drumurile și apoi a fost comuna. Prima casă a Simeriei trebuie să fi fost un canton în care un țaran cultiva porumb și între două prașile număra trenurile care treceau și ezita să plece cu cel care flueră o dată sau de două ori, cu cel care are vagoane cu soț sau fără, ca apoi numărul celor roși de indoială și ezitând între plecare și înrobire la miracolul vegetal să crească. Și lor li s-au adăugat acarii și manevranții și frinarii și mecanicii de locomotivă și după ei a apărut o civilizație mai selectă, cea a marilor artiști în reparatul vagoanelor și al locomotivelor, oamenii punctului fix, mai puțin preocupați de drum și mai mult de întemeiere. Ei au fost primii care reprezentau orașul, și la Deva, prin '48-'49, purtau lozinca „Vrem să devenim oraș” și i se spunea comuna Simeria și nu era decât colonia celor subjugată de spațiu, agorafobi și țărani cu suflet curat, înțelepți ai pământului care au descoperit că griul nu se termină niciodată, pe care l-a terorizat recolta ca și legea fizicii conform căreia materia și timpul sînt infinite. „Era într-o vineri, pe la ora 9 cînd au bombardat americanii și se simțea că frontul a fost rupt și a sunat alarma și oamenii ziceau că sună de formă, că nu e alarmă, dar au apărut avioanele și pe la 9 și un sfert a căzut prima bombă și atunci lumea s-a speriat și și-a dat seama că nu e glumă. La următoarea alarmă nu m-am mai oprit pînă în pădure și era primăvară, deja se simțea vara și eram elev în anul III și de la umbra copacilor ascultam cum bombardează traja. În parte chiar au reușit să-l distrugă și din ateliere au dărîmat colțul rotăriei și o hală de lemn. Cel mai bombardat a fost cîmpul, gara a rămas neatinsă” și inginerul Zudor povestește încet despre război și despre refugiul de beton construit pentru conducerea stației și eu îmi aduc aminte de pasarela cu podele de lemn care se călăra pe deasupra adăpostului, o enormă bombă de ciment, întoarsă cu virful către cer, cu atîtea gropi în preajmă în care apa de ploaie țîpă de singurătate și pe buza cărora iarba împlineste ultimii metri din memoria vegetală a pământului. Ingerul Gheorghe Zudor era atunci între copiii speriați ai Simeriei și tot el, mai tîrziu, mergea la Deva și purta cartonul pe care scria „Vrem să devenim oraș”, și toți cei care-l însoțeau purtau în haine mirosul fumului de locomotivă și-n urechi țiuitul vagoanelor la ace, și-n '46 lucra ca lăcătuș la secția a II-a de vagoane și prin '50 atelierele reparau locomotivele cu abur și vagoane, locomotive bătrîne și chinute, vitezele unui război care intrau în hale alături de cele pe roți dințate, care sfîșiau distanțele în dinții mîrunți și sticloși și-n oraș locuiau sute și mii de copii aduși din nord-estul țării, și la un timp după venirea copiilor au venit și atelierele de reparat vagoane din Cluj și toată lumea trăia un fel de refugiu din care nu înțelegea decât creșterea grotescă a distanțelor care se rup și se intrerup, că liniile se frîng și trec prin ziduri, neurmate de oameni, că iluzia timpului continuă și după război, cînd s-au făcut două convoaie mari cu cei care se întorceau la Cluj și Gheorghe Zudor era încă tînăr și întoarcerea din refugiu era socotită o sărbătoare și o parte s-au întors și ceilalți au refuzat s-o mai facă, și din nord-est spre sud-vest circula trenurile foamei, trece foamea, striga lumea, și dinspre sud-est spre nord-vest treceau trenurile dorului de casă și cazangeria construită atunci, model de referință,

mai avea un echivalent, un fel de soră, construită la Timișoara, dărîmată și ea între timp. Și noi zicem, mare brînză că două cazangerii sînt la fel, și pentru unii dintre noi nici nu este, dar pentru ei, copii de țărani, veniți la ateliere de prin satele din preajmă, supuși și ascultători, plini de speranță și socotiți a fi aleșii aleșilor, faptul că lucrau într-o cazangerie care mai avea o copie doar la Timișoara, era un mare lucru, era chiar șansa vieții lor. Și hala de la Timișoara a fost dărîmată și cea din Simeria, în plin exercițiu, nu seamănă din afară decât cu hala unui muzeu sentimental. „Dacă intrai la ateliere lumea zicea că ai ajuns cineva. Fata care se mărita cu un ceferist era o fată noro-

coasă și orașul s-a schimbat și au s-a schimbat. Parcă e tot Simeria”.

Parcă e tot Simeria prin curțile liniștite și prin casele gălbui, tip „chefere”, și tot Simeria e în halele mari, în care vagoanele intră bolnave. Într-o noapte sînt dezecupate, dezbrăcate pînă la os și într-o parte se repară șasiul, într-alta roțile și sistemul de frînare, totul se repară ca într-un spital pentru obiecte călătoare, și nu e chiar atât de ușor să dezbraci un vagon, să-i iei boghiul, să-l ridici, să-i strunjești bandașul, ba chiar să-i faci o osie, să lucrezi o piesă la forjă, să-i reglezi frîna, să-l faci să trăiască și, cînd îl scoți pe linie și-l vopsești, să-i redai puțină truffie. Să repari vagoane e o trudă lungă. Osiile sînt

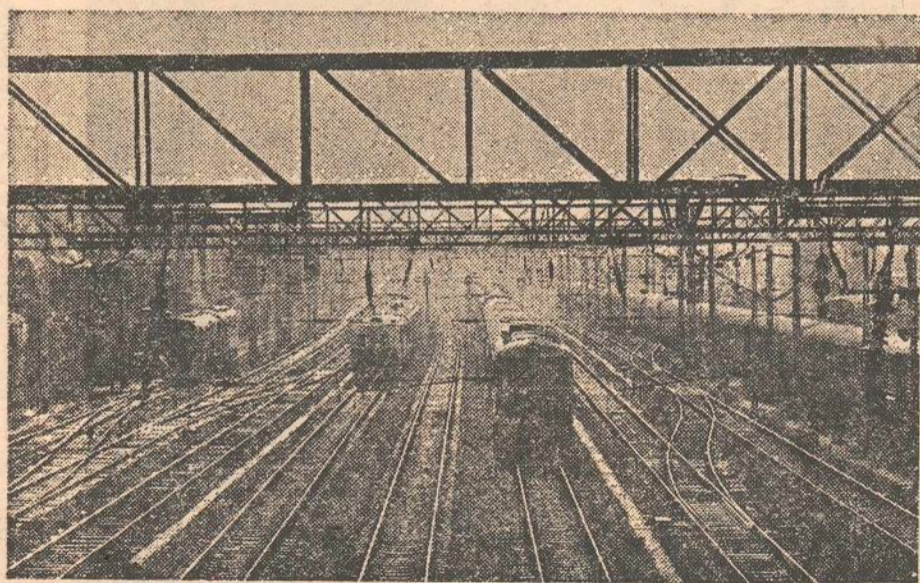
neobosit impuls, am construit și un grup școlar nou, spune directorul, și eu întreb ce s-a ales de vechea școală de mecanici? era veche și avea ziduri cit un pod peste calea ferată, nu mai este, spune directorul, a fost dărîmată și acum e loc viran. Cînd te uii parcă îți cade privirea, zic eu.

Parcă e tot Simeria. Doar că din 1973 locomotivele cu abur s-au așezat cumini pe liniile moarte și tac înegurate. Secția de reparat locomotive s-a reprofilat. La Simeria se repară vagoanele cisternă, plus vagoanele de marfă pe patru și șase osii. Munca și viața oamenilor de la ateliere se măsoară în vagoane pe două osii. Un vagon pe 4 osii înseamnă două unități. Vagonul e unitatea de măsură pentru toată viața din ateliere, din gară și din depou. Capacitatea atelierelor este de 23 de mii de reparații și cu toate acestea la Simeria se fac 27 de mii de reparații doar în 12 luni. 14000 de vagoane intră și ies din viața acestor oameni într-un singur an. Vagoanele vin rablagite și pleacă bune. Oamenii vin sănătoși și îmbătrînesc cu fiecare vagon și de la fiecare pleacă puțin mai bătrîni, mai obosiți și poate chiar mai bolnavi.

Parcă Simeria e aceeași. Dimineața vezi bărbaiți de la Uroi și de la Rapolt și de la Cărpiniș și de la Băcia și de la Simeria Veche cum vin cu bicicletele și cu 2031 sau cu 2034 și trag de gențile din piele de porc și se înghesuie spre intrarea atelierelor. Vechea generație de lăcătuși are ceasul în singe. După trenuri și după stele. „Disciplina se simte și acum la cel bătrîni. Îi mai auzi pe cei de 69 de ani cum zic, bă, noi sîntem de pe vremea aialtă. Cei bătrîni n-au plecat din Simeria decât la armată. Orașul e mic. Lor le dă satisfacția de a se fi putut ridica, de a fi devenit cineva. Fiecare e cunoscut de fiecare”. În complicatele hîrtii care există la o primărie și care trebuie să fie și la Simeria nu poți afla mare lucru despre oamenii de la ateliere. Și totuși, într-o arhivă cu date mai puțin administrative, făcută pentru sufletul tronurilor care n-au ajuns niciodată la capătul drumului, ar putea fi trecuți Ion Fodor, 60 de ani, blond, ochelari, de treizeci de ani navetist la Spini, propoziții de referință: „tata era ceferist și ne-a dat la ateliere”, rude: un frate tot la depou și-o soră, măritată tot cu un ul de la ceferie, evenimente importante: „în doi iunie a sunat alarma și-am fugit într-o grădină”, locul de muncă: la controlul roților (blestematele astea de roți, cîți kilometri înghit și pe unde ajung să umble), morala: „patruzeci și cinci de ani îmi ajung”, Irinca Nistor, 60 de ani, „Fodor m-a învățat să țin pila în mină, am fost učenicul lui”, starea sănătății: bună, șef de echipă la partida de șasiu, în viața lui n-a fost decât lăcătuș și primar. Morala: „M-am apucat să cresc iepuri că mie-mi plac la nebulie”. Sever Săbău, 48 de ani, Uroi, șef de echipă la partida de biele pînă cînd au murit locomotivele cu abur și bielea a început să iasă din limbajul lăcătușilor de vagoane, om de 34 de ani la ateliere. Părinții: înainte de 23 August au fost ceferiști. După 23 August 1944 părinții mei au fost tot ceferiști. Locul de muncă: șef de echipă la partida de piese de schimb. Coordonează 17 oameni și are 2 ghilotine de tăiat tablă. Copii: o fată căsătorită și un băiat, elev la școala profesională. Morala: „Iarna, dacă lucrăm afară, pe sub vagoane, umblăm cu focul după noi”. Munci obștești: e deputat de Uroi. „Ne necăjim să facem în sat un magazin sătesc care să arate ca lumea. Anul acesta am betonat strada care duce spre cimitir. Primarul orașului Simeria a fost și el cu mine la partida de biele”. Hălălai Petru, 60 de ani, Cetea, Alba Iulia, fost la atelierele C.F.R. din Brașov și ajuns la Simeria din motive de spațiu. Memoria: „Am venit la 1 decembrie 1945. Zăpadă nu era. Dacă începuse decembrie nu sînt sigur dar mai mirosea a toamnă și erau doar depoul și atelierele C.F.R. și orașul nu era decât o comună mică și pustie”. Rude: un frate la revizia de vagoane în stația Teiuș și unul la întreprinderea „Refractara” din Alba Iulia. Trăsături: „Sînt un om liniștit. Toate după-amiezele mi le petrec în grădină”. Înainte se făceau mai multe întruniri la care mergeau muncitorii cu soțiile și se împrieteneau”. Vechime în muncă: neîntreruptă. Peste cîteva luni iese la pensie. Morala: „La primăvară o să iau sapa și-o să merg la cîmp sau o să le repar ceva la C.A.P.”. Ion Pienar, 53 de ani, starea sănătății: bună mersi, optimist, calm, studii: ucenicia la un atelier particular. Navetist în comuna Vințul de Jos. Face zilnic 44 de kilometri doar ca să lucreze la ateliere. Asta înseamnă încă 5 ore cheltuite pe drum. Copii: doi, unul inginer la Lugoj, altul muncitor la Cugir. Morala, după 40 de ani de navetă: „La locomotive era mai frumos, era o muncă mai fină, la vagoane e mai greu”.

Și biografiile celor legați de viața vagoanelor continuă la nesfîrșit, însoțindu-le, fiind alături de ele și la mîrire și la înfringere. Viața fără drumuri este o boală din care nu se mai poate ieși.

Partida de vagoane

coasă”, zice Irinca Nistor. „Treizeci de ani am fost șef de echipă la partida de cilindri”, zice el. Patruzeci de ani l-a trăit la ateliere. Patruzeci de ani a făcut naveta din Cărpiniș la Simeria. Au fost patruzeci de ani pe bicicletă și la cilindri. Dacă încerci să rezumi viața începi să te sperii. Parcă intră în prea puține cuvinte. Lumea îl strigă primarul de Cărpiniș. Cărpinișul n-are primar. Irinca Nistor e deputatul satului. Și te trezești că zice, doamnă ce-a mai crescut și Simeria asta, s-a „destins” orașul, e oraș mare și era o comună mică și pasarela era unde era poarta, pe la Ursul Negru, și erau și grajdurile ceferiștilor și vedeai cai legați de gardurile atelierelor și cînd ieșeam din servicii vedeam grămizile de fin și caii rumegînd și-or trecut patruzeci de ani și eu tot fac naveta și s-o dărîmat coșul de fum și s-o făcut

grele. Tamponatele sînt grele. Bandașele sînt grele. Uleiul urcă pe fiecare piesă și-o ineacă încet. Să lucrezi la reparat vagoane înseamnă să lupți împotriva uleiului, a tonelor și-a ruginii care se întind peste tot. Și inginerul Gheorghe Zudor, devenit cu vremea directorul atelierelor, transformate și ele în întreprindere mecanică de reparat material rulant, zice: „Am construit două hale mari la secția a doua și o anexă la rotărie, o tipărie, o stație de compresoare și o centrală termică, ne-am făcut o fabrică de oxigen pentru că la tăierea vagoanelor consumăm enorm de mult oxigen”. Vin vagoanele din toate colțurile țării și intră în viața acestor oameni ca într-o piine din care mîncă fiecare. Și vin, stau cîteva zile și pleacă truffașe, de parcă ar avea putere să înconjoare globul pe cont propriu, dintr-un adînc și

„Voința noastră este să fim demni”

• Ordinul Muncii clasa I, pentru locuitorii comunei Glodeanu-Siliștea •

A trăi frumos într-o comună frumoasă

— Pentru cititorii revistei „Flacăra” care nu cunosc unde se află, geografic, Glodeanu-Siliștea, ați vrea, tovarășe primar, să ne indicați câteva repere?

— În linie dreaptă cum vii din Buzău spre București, cam la 20 de kilometri de Urziceni, la înfîlirea județului Ialomița cu județul Buzău. Un fel de „talpă” a județului Buzău, fixată în Bărăgan, ca să-și țină „virful căciulii” înfipt în curbura Carpaților, să nu cadă de pe hartă. Lăsînd gîmna la o parte, sîntem un colț sudic al județului, aparent izolat, dar legat temeinic de tot ce se cheamă județul Buzău. Alte repere — la doi kilometri de gara Grindu se află satul Cotorca, sat component al comunei noastre. Și pentru că veni vorba de sate componente, vă spun că avem opt: Glodeanu-Siliștea, Cotorca, Satu Nou, Casota, Văcăreasca, Cîrligu Mare, Cîrligu Mic și Corbu. O populație de 6300 de locuitori.

— Unități economice?

— Principalele unități economice: două C.A.P.-uri și un complex mixt de creșterea animalelor — 1300 vaci de lapte și 56000 de porci. În rest, unități ale cooperăției de consum, cu secții de prestări de servicii, cu un volum de desfășurare a mărfurilor de 26 milioane lei.

— Prin Decretul prezidențial nr. 140 din 10 iulie 1984 vi s-a conferit „Ordinul Muncii” clasa I, pentru ocuparea locului I în întrecerea socialistă între comune, pe anul 1983. Ați răspuns la chemarea la întrecere lansată de comuna Bucov, județul Prahova, și v-ați situat în frunte. Ce înseamnă locul I pentru dumneavoastră?

— Înseamnă că s-a recunoscut munca oamenilor, că trăim și muncim frumos. Nu mi-o luați drept lipsă de modestie, dar e frumos.

— Ce numiți, dumneavoastră, frumos?

— Frumosul ca condiție civică? A trăi frumos este înainte de toate o lege morală. A moralei noastre socialiste. A trăi frumos — adică a avea o casă frumoasă, o gospodărie frumoasă. Suma unor gospodării frumoase se numește o comună frumoasă.

— Dar, retorică întrebare, se poate oare avea o comună frumoasă fără o muncă frumoasă?

— Sigur că nu. Socialismul a ridicat la rang de obligație morală dorința de a trăi frumos, de a munci frumos. Chiar cînd s-o lansează chemări la întrecere — pentru un domeniu cum este gospodărirea comunelor — acționează aceeași lege a frumosului, în muncă și în traiul oamenilor. Competiția în sine devine morală.

— Îmi place motivația, îmi place că treceti cifrele și munca aparent prozaică, în domeniul moralei.

— Uneori noi uităm că dincolo de cifre sînt oameni. Ni se întimplă — și mie uneori și caut să mă corectez — ca să privim cifrele și problemele economice sau tehnice înainte de om, cînd partidul, secretarul general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne învață că prin oameni trebuie să privim cifrele și problemele, oamenii au dreptul la atenție înaintea cifrelor și tehnicilor. E o nuanță aparent minoră dar cită profunzime ascunde. Aici mi se pare mie că se află umanismul politicii noastre. Dacă ne ocupăm de oameni vom rezolva și problemele economice și tehnice. Că oamenii le rezolvă și pe ele.

— Revenim la locul I...

— ...care înseamnă de fapt virful muncii din ceilalți ani. Rezultatele acestea nu puteau apărea din cer, nici într-o noapte. Ele s-au adăugat încet-încet. Nu se poate ocupa „virful” fără să pornești cu urcșul de la „bază”. Noi în 1982 am ocupat locul II pe județ. Cum s-ar spune, porneam de la „ceva”. Rămînea să ne găsim un ritm mai ridicat și obiective cit mai pe măsura noastră, să ne stimuleze.

— Care este principalul câștig pentru comună, faptul că a ocupat locul I nu cred să fi fost un motiv singular.

— Nu ne-am propus să muncim pentru o decorație. Nimeni nu spune că face un lucru bun pentru a fi decorat. El îl face pentru că trebuie să-l facă. Dacă aceasta înseamnă și o recunoaștere asta e altceva. Câștigul pentru noi? Faptul că s-a întronat convingerea oamenilor că putem realiza lucruri frumoase și prin aceasta să ne facem viața frumoasă, traiul mai bun, să vedem că, chiar mai la marginea județului putem fi „cineva”, adică constructori ai socialismului. Pentru a construi socialismul nu trebuie să așteptăm să fim doar pe șosea sau la centrul județului. Socialismul se construiește peste tot. Al doilea câștig este creșterea nivelului de trai, modul cum trăiesc „cojanii” ați. Nu știu cită cunoșc cum arăta comuna noastră înainte de 23 August. Să vă spun eu, că aici m-am născut, aici am crescut. Casele de chirpici, de paiantă, acoperșurile de stuf sau paie, rar cite o casă acoperită cu tablă sau cu țigla. Ulițele satului erau un adevărat calvar cînd ploua. Vara praful îți trecea de gîznă. Apa? Se găsea ici-colo cite o fîntină. Încălzirea cu paie și coceni în sobe „oarbe” — adică din vatra aceluiași „tîndă” unde se

și gătea, vorba vine!, pe pirostrii. Lumina? Cu lămpi de gaz, cu luminări de seu sau cu ulei de rapiță.

— Cîte case noi au fost construite în comuna dumneavoastră?

— Mi se pare mai firește să mă întrebăți cite case vechi au mai rămas. Mi-ar fi și mai ușor să vă răspund.

— Chiar. Cîte case vechi au mai rămas?

— Cu stuf, nici una. Case vechi mai sînt circa 10 la sută din casele din întreaga comună. A rămas o poveste gătitul pe vatră. Sau sobele oarbe. Bucătării, aragaz, sufragerii, frigider — lumina electrică a ajuns în toate casele — televizoare, mobilă, chiar mobilă-stil în multe case.

— Cînd au început transformările?

— După încheierea cooperativizării agriculturii, dar mai ales după Congresul al IX-lea. Electricizarea, realizarea unei rețele de peste 50 de kilometri pentru apă potabilă — toată făcută prin munca patriotică a oamenilor — drumurile principale au fost asfaltate, belciile pietruite, trotuare din dale de beton, asfalt sau cu pietre de râu. Secții de prestări servicii, brutării, covrigărie, croitorie, cizmărie, tîmplărie, două frizerii, poștă, telefoane — cu peste 100 de

pentru ferma noastră cit și pentru crescătorii de animale din comuna noastră.

— Dar de creșterea de nutrie?

— Am lăsat-o mai la urmă, pentru că asta e slăbiciunea mea. Am amenajat după toate regulile cerute de tehnologia creșterii animalelor de blană o crescătorie de nutrie. Avem 500 de bucăți efectiv-mată. Pînă la anul vom mări „măta” pînă la 3500 de bucăți. Pe lîngă această crescătorie am amenajat un atelier de tăbăcărie pentru prelucrarea pieilor de nutrie. Firește că vom primi piei la tăbăcit și din pieile de animale de la populație. Am amenajat și un atelier de blanărie. La anul vom putea livra haine de blană de nutrie, căciulii și gulore, produse la Glodeanu-Siliștea. Am amenajat — tot pe lîngă crescătorie de nutrie — un abator, pentru sacrificare, dar și pentru prelucrarea cîrnii de nutrie. Vom amenaja și un atelier pentru obiecte de podobă — din dinții de la nutrie. Cum s-ar spune, creștem nutria într-un capăt și în celălalt iese haina de blană. Pe bandă rulată. Vom mai da în folosință — chiar pînă la 23 August — un darac de lînă, o mașină de tras și tors lînă și o mașină de destrămat pentru valorificarea materialelor refolosibile.

— Aveți realizări și investiții frumoase.

— Investițiile mari nu sînt acestea. În 1984 avem investiții mari, de peste 60 de milioane de lei, numai pentru cele patru sectoare zootehnice ale C.A.P.-urilor. Le modernizăm. Construim grajduri mecanizate, silozuri, finare, castele de apă. La C.A.P. Văcăreasca amenajăm baia. Facem formă piscicola și de creșterea rațelor. După cum vedeți, dacă vrem să ne menținem pe podium, trebuie să muncim zdravăn. Nu se poate altfel. Nu vrem să se spună că situația pe locul întâi pe țară a fost un accident. Trebuie să terminăm tot pe podium. Nu se poate altfel. A, am uitat să vă spun. Mi-am amintit că am pomenit de podium. Știți că construim și o sală de gimnastică?

— Nu știam. Credeți că se impunea?

— După părerea mea, da. În definitiv și satul are dreptul să tindă spre sportul de performanță. Cine poate să spună că de la noi nu se vor ivi și performeri de miino? Să nu se uite că de la noi au pornit boxerii Mircea Dobrescu, Paul Dobrescu și Ghiță Constantin. Avem terenuri de sport în toate satele și nu o bucățică de izlaz împrejmuită acolo. Avem terenuri amenajate, împrejmuite, cu piste de atletism, cu terenuri de volei, de tenis de cîmp! — da, în socialism și țărani au dreptul să joace tenis de cîmp I, — de baschet, de volei și firește de fotbal. Îmi spuneți că civilizația unui popor se măsoară nu numai după cantitatea de sîpuri consumată pe cap de locuitor, ci și după numărul celor care practică una sau mai multe discipline sportive. Satul contemporan, satul nostru socialist are dreptul la civilizație. Știu, mă veți întreba acum despre munca culturală.

— De unde știți că aceasta era întrebarea care urma?

— Civilizație fără cultură nu se poate. Și cu vorbesc despre civilizație. Numai că mă refeream la latura ei care se numește sport. Vedeți, noi avem la centrul comunei un complex cultural, o clădire care adăpostește școala de zece ani, că-

— dialog cu primarul GHEORGHE POPESCU —

abonați — și anul acesta vom da în folosință o nouă clădire de poștă — și prin această mărirea numărului de abonați telefonici în toate satele comunei. Școlii generale în toate satele — iar de zece ani, două — cadre didactice, peste 60, iar elevi peste 1300. Avem dispensar uman cu trei medici, avem dispensar veterinar cu medic, avem trei grădinițe cu orar prelungit, o creșă. La una din grădinițele-cămin avem și piscină pentru copii. Cînd a mai auzit Bărăganul de piscină pentru copiii țăranelor?

— Niciodată! Dar să ajungem și la activitățile „anexă” ale consiliului popular comună. Ce ne puteți spune?

— N-aș vrea să considerăți laude. Dar dacă întrebați trebuie să răspund și răspunsul trebuie să concorde cu realitățile din comună.

— Nu vom considera laude o realitate. În fond e vorba de munca unei comune întregi.

— Niciodată! Nu mi-a trecut prin gînd să consider realizările satului ca pe meritele primarului. Sînt și eu un om al satului și dacă sînt primar tot om sînt, numai că răspund ca trebuie să meargă bine. Îmi place să încep, de fiecare dată cînd sînt întrebat despre realizări, cu ferma zootehnică a consiliului popular comună. Am spus fermă, că e o fermă, nu un sector. O fermă cu un șef de fermă, un inginer zootehnist. În fermă avem 400 de oi — pentru lînă și lapte — o maternitate de scroafe — cu 60 de bucăți — pentru porci pentru populație, mai avem o crescătorie de taurasi — 30 de bucăți pe serie — o crescătorie de curcani — cu 5000 de bucăți pe serie — un incubator — cu zece mii de pui pe serie, pentru populație. Am făcut și o „moară” cu ciocănele” pentru furaje concentrate — atît

Om — interioare de conștiință

Semnalul

El, Ion Stoian din Cornu de Jos pătrunsese atunci „în birouri” și administratorul neamț îmbrăcat numai pe jumătate în uniformă militară înregistrase cu contrariatate vorbele lui despre drepturile lucrătorilor de la Voila. „Eu atît vă rog, spuse, să plătiți după munca lor pe oamenii știța care au muncit pentru voi.”

Nu simțise atît forța loviturii între ochi cit ura și disprețul care o propulsase și nedreptatea il orbise și chiar așa i-a răspuns administratorul: lovindu-l orbeste. Chiar în acea clipă pe ușa își făcea intrarea comandantul S.S. A auzit și a înțeles ordinul: Impușcați-l! dar mai întîi l-au călcat în picioare și cicatricele de pe palme, umerii și soste i-au rămas pînă astăzi. Atunci însă n-a mai auzit decît vorbele mesterului Ion Grădeanu: „Nu-l omorîți, domnule comandant! Nu-l omorîți că iese mare vărsare de sînge!” și aceste vorbe i-au dat curaj și în drum spre locul unde trebuia să fie împușcat, cînd a zărit un pluton al armatei române a fugit și s-a pus sub pavăza lor.

Înapoi spre comuna natală unde iubise o fată de 17 ani, cea mai frumoasă din țînut, mama copilului lui, idilă de otaș în permisie, căsătorii în ianuarie, apoi ea, mamă la 17 ani, murise la nașterea lui Marcel, copilul lor, un an de iubire, nici ăla întreg și acum, trecînd pe lîngă cimitirul unde o îngropaseră rudele, aflate că în comună se împart arme... Arme împotriva celor ca administratorul și comandantul S.S.

Civili, premilitari, oameni de toate vîrstele, cu grenadele ce le băteau coapsele și puștii cu cataramă strălucitoare se îndreptau spre grădinile dinspre șoseaua blocată de tunari anticar și blindate cu zvonici pe turele. În buzunare avea cartușe. Se apropiase de podul pe care vedea venind din partea opusă o patrulă germană și el mergea drept și sigur, cu automatul la spate, atît timp cit automatul putea rămîne astfel camuflat și apoi a deschis focul. În spatele lui au apărut alți cîțiva civili înarmați, să-l sprijine, nu știe de unde or fi apărut, de unde se lveau oamenii aceia ca el, dar nu mai era singur: lupta începuse...

NICOLAE CRISTACHE ■

minul cultural — cu toate anexele și sălile de care are nevoie, săli de repetiții, săli pentru cercuri și celelalte, sală de spectacole, bibliotecă cu sală de lectură — clădire cu încălzire centrală. Și fac o paranteză; la noi toate instituțiile au încălzire centrală, avem două termocentrale pe cărbuni — una la ferma zootehnică și una la centrul comunei de la care primesc căldura clădirile publice și sera pe care am amenajat-o pentru flori. Garoafe. Oamenii au nevoie de flori. Cînd trăiești frumos, cînd ai o casă frumoasă simți nevoia și de o floare frumoasă pe masă. Sau și pentru alte evenimente. Dar să revin la munca culturală. La noi în comună sînt peste 280 de artiști amatori în formațiile artistice — avem cor, pe patru voci, de 60 de persoane, avem brigăzi artistice, avem formații de dansuri populare și moderne, soliști vocali și instrumentiști, formații de teatru, recitatori, grup folk. Și nu numai din cele 60 de cadre didactice. Pe lîngă profesori și învățători vin cooperatori, mecanizatori, crescători de animale, croitorese. Că am uitat să vă spun că avem și o secție de croitorie — a consiliului popular comună — cu 50 de croitorese care lucrează în cooperare cu o întreprindere din București — „PRODIN” — la finisarea unor produse pentru export. Dar să revin tot la cultură. Dacă socotim și formațiile artistice ale școlilor, formate din elevi și pionieri, atunci numărul celor cuprinși — prin pasiune — în munca culturală se ridică la peste 600. E ceva, nu? Cit privește cititul cărților, să nu vă mire, dar bibliotecile școlare au primit dreptul să împrumute și la locuitorii vîrstnici. Programul bibliotecii comunale nu mai putea acoperi necesitățile, adică cerințele. Să vă spun una: într-o sedință a comitetului executiv al consiliului popular comună, după ce am epuizat ordinea de zi, am făcut discuție cu cei prezenți. Am făcut o comparație între consumul de băuturi alcoolice la restaurantul din comună și numărul de cărți citite la bibliotecă. Ba, fără să numesc pe careva, am zis și despre cei prezenți. I-am văzut pe cîțiva roșind. Asta era anul trecut. Mă credeți sau nu, dar de la discuția aceea, au început să crească numărul de cititori, a crescut vinzarea de cărți la librăria comunei noastre. La punctele de documentare politico-ideologică și tehnico-agrară din comună, ca și la „clubul zootehnistului” de la Complexul zootehnic de creștere și îngrijirea animalelor, au sporit cererile de carte social-politică și agrotehnică. Avem și un muzeu al comunei, în satul Cotorca — ca secție a Muzeului județean de istorie din Buzău. Nu spun acestea ca să credeți că la noi nu mai trebuie făcut nimic. Nu, nu am terminat cu munca. Cum s-ar spune am ridicat clădirea „la roșu”. Acum trecem la finisare. De noi depinde.

— O nemulțumire?

— Nemulțumiri sînt mereu. Cînd ajungi să te mulțumești cu ce ai făcut, gata. Ești terminat. Înseamnă că devii piedică, nu mai tînză să progresezi. Dacă vă referiți la alt fel de nemulțumire atunci să scrieți, că poate doar „Flacăra” ne va putea ajuta, despre gară.

— Ce e cu gara și care gară?

— Avem pe raza comunei o gară, pe pămîntul comunei noastre, la doi kilometri de satul Cotorca, dar repet, pe pămîntul nostru, în județul nostru. Numai că poartă numele unei comune din alt județ și de la mai mare distanță. E vorba de gara Grindu, de pe linia Urziceni — Făurei. Grindu e la 6 km de gară și e și în județul Ialomița. Dar gara e pe pămîntul nostru, al comunei noastre și în județul nostru. De ce să nu poarte numele comunei noastre? Dacă scrieți despre asta, să scrieți că toți, dar absolut toți locuitorii comunei noastre cer ca denumirea gării să corespundă unei realități pe care tovarășii din Ministerul Transporturilor nu o pot trece cu vederea. Dacă la început s-a făcut o greșală, cînd s-a construit linia ferată, nu trebuie să se permanentizeze greșala pînă la calendele grecești. E timpul să se corecteze.

— Vom consemna exact spusesele dumneavoastră. Acum întrebarea firească de încheiere: ce vă propuneți în continuare?

— Ar trebui să vă spun planul nostru de perspectivă. Dar iar încep cu cifre și date. Scrieți numai atît că sîntem hotărîți să ne menținem pe podium și în 1984 și în 1985 și în 1986, ca să avem dreptul să atacăm titlul suprem de „Erou al Muncii Socialiste”. Știu, pot părea un îngimfat. Dar sincer, nu sînt, vreau doar să fim buni, să fim comuniști, revoluționari, să nu se zică despre noi că am ocupat locul întâi numai pentru că „s-a întimplat”. Voința noastră e să fim demni de încrederea ce ni s-a acordat, de cîntea ce ni s-a făcut cînd ni s-a conferit „Ordinul Muncii” clasa I. De noi depinde și noi ne vom strădui să nu dezmințim.

— E frumos ce doriți...

— Am început dialogul nostru cu asta; despre frumos. Asta credem noi că înseamnă a trăi frumos, a munci frumos. Frumosul acesta e frumosul moralei noastre socialiste. Al vieții noastre, al nostru, al celor din Glodeanu-Siliștea din județul Buzău.

MIRCEA LERIAN ■

23 AUGUST
1944-1984

Totul pentru libertatea țării

● Poporul român se bizuie pe forțele proprii ● Pregătirea revoluției ●

„Acestia sint gangsteri, domnule !“

...Avionul german de tip Condor, trimis de Hitler pentru a transporta pe mareșalul I. Antonescu la ceea ce avea să devină ultima întâlnire a celor doi dictatori, a survolat Varșovia — în drum spre Cartierul general al Führer-ului de la „Wolfschanze“, din Prusia orientală — aflată într-o mare de flăcări în urma nimicitoare represiuni naziste a insurecției din capitala polonă. Făcând această mențiune în însemnările sale cu caracter memorialistic, diplomatul italian R. Bova Scoppa, în general bine informat, preciza că un general german care-l însoțea pe I. Antonescu ar fi comentat sinistrul incendiu zărit prin fereastra avionului cu cuvintele: „Acesta este soarta care așteaptă toate țările care au trădat sau vor trăda Germania“. Chiar dacă se pot formula eventuale rezerve cu privire la autenticitatea relatării, ea redă în orice caz, corect, atmosfera din București în care se consuma acest episod al relațiilor româno-germane la începutul lunii august 1944. După cum aprecia și ministrul României la Berlin, generalul Ion Gheorghe, întâlnirea dintre Hitler și I. Antonescu, din 5-6 august 1944, „a avut un caracter dramatic“. I. Antonescu nota, el însuși, că la un moment dat Hitler „uitându-se drept în ochii mei, mi-a spus în mod cu totul intempestiv și cu totul neobișnuit în practica dintre conducătorii de state, fără nici o indicație anterioară, că acesta a fost scopul întrevederii noastre, chestiunea raporturilor viitoare dintre România și Germania, arătând că vrea să știe atunci, deci imediat, dacă România și, în special, conducătorul ei, mareșalul Antonescu, a subliniat, sint decizi să urmeze pînă la sfîrșit Germania“.

Dorința imperioasă a lui Hitler de a ști ce intenții are Ion Antonescu și pe ce cale urma să evolueze politica României, suspiciunile și nemulțumirile germane erau explicabile prin repetatele informații parvenite liderilor nazisti cu privire la evoluția situației din România și la acțiunile opoziției, la contactele și negocierile diplomatice românești cu puterile coaliției antihitleriste. Potrivit aceluiași diplomat italian menționat mai sus, Hitler s-a referit în cursul întâlnirii, din 5-6 august 1944, și la opoziția făcută „de pro-englezi și de pro-comuniști“ și l-ar fi întrebat pe I. Antonescu „dacă nu intenționează să se folosească de ajutorul german pentru a o sufoca și dacă nu crede că ar avea nevoie de sprijin și pentru situația sa personală“. Aceasta l-ar fi iritat pe Antonescu care a pretins că opoziția română era inexistentă și că dispunea de mijloace pentru a-și salva situația personală.

Suspiciunile și nemulțumirile germane erau accentuate în condițiile unor noi eorodate politico-strategice ale situației internaționale și ale unor acute divergențe româno-germane în domeniul relațiilor economico-financiare și militare. Germania nazistă exercita continui și mari presiuni pentru ca economia română să finanțeze trupele germane aflate în România, pe baza principiului că socotelile vor fi făcute după război. Cerințelor germane li se opuneau cercurile economico-financiare românești, dar în bună măsură, dintr-o elementară prudență financiară și factorii guvernamentali români nemulțumiți, la rîndul lor, și de faptul că Germania nu-și respecta angajamentele privind livrările unor produse și materiale contractate de România și în primul rînd cele destinate armatei.

Hitler l-a strîns într-o măsură „de gît“ pe I. Antonescu după cum avea să se exprime chiar mareșalul român. Într-o convorbire preliminară, führer-ului, urmînd să impresioneze pe I. Antonescu, i-a vorbit despre noile tipuri de arme și explozivi, cu care Germania nazistă spera să cîștige războiul, inclusiv despre ceea ce era evident arma atomică. În acest sens, stenograma germană a convorbirii consemnează că Hitler a spus că „o altă dintre aceste arme are, de exemplu, o acțiune atît de puternică, încît nimiceste orice armă de viață într-o circumferință de 3-4 km de la locul loviturii“. În cea de a doua convorbire, care a durat peste 5 ore, führer-ul nu a dorit doar să afle, amenințător, dacă România va continua războiul alături de Germania (Hitler a cerut ca fiecare „aliat“ să spună dacă vrea să „ducă lupta pînă la capăt“, astfel încît Germania „să tragă consecințele necesare pentru a feri Reichul de soarta pe care i-ar pregăti-o înaintea bolșevică sau anglo-americană“, ci și-a exprimat direct nemulțumirile pentru condițiile și rezervele puse de guvernul român în finanțarea trupelor germane. Întregul arsenal al politicii naziste — amenințare, intimidare, șantaj, promisiuni, tratament neprotocolar — a fost utilizat cu prilejul convorbirilor din 5-6 august 1944, cu intenția de a determina menținerea în continuare a regimului antonescian în remorca Germaniei naziste.

„Acestia sint gangsteri, domnule !“ — a exclamat I. Antonescu după întâlnirea din 5 august 1944 — expresie pe care dictatorul a utilizat-o apoi repetat, după cum preciza generalul Ion Gheorghe. Era însă o constatare mult prea tîrzie din punct de vedere istoric și fără ca mareșalul să tragă toate concluziile necesare

și imediate. În nota dictată de el asupra convorbirii, I. Antonescu afirmă că nu ar fi dat „vreun răspuns nici negativ, nici pozitiv la întrebarea intempestivă“ pe care i-o pusese Hitler. Nota germană a convorbirii, redactată de experimentatul interpret al lui Hitler, Paul Schmidt, consemnează însă angajamentul lui Antonescu de a menține România alături de Germania.

„Operațiunea Iași — Chișinău“

În luna iulie și la începutul lunii august 1944, situația internațională în Europa a înregistrat, sub raport militar și politic, numeroase elemente noi care s-au răsfrînt considerabil asupra raporturilor de forțe dintre coaliția antihitleristă și Germania nazistă. Pe frontul de est, front decisiv al celui de-al doilea război mondial, Uniunea Sovietică — țara care a suportat cea mai mare parte a colosalei forțe a mașinii de război hitleriste și care, ducînd greul războiului, a provocat cele mai mari pierderi celui de al III-lea Reich — a continuat să dea grele lovituri armatelor germane. După marea ofensivă care a zdrobit, în iunie — iulie 1944, Grupul german de armate „Centru“, comandamentul suprem sovietic a declanșat, la 13 iulie 1944, ofensiva contra Grupului german de armate „Ucraina de

celui de al III-lea Reich, conștienți că o prăbușire a frontului în România ar fi provocat o lovitură dezastruoasă din punct de vedere militar, strategic, economic și politic Germaniei hitleriste.

Grupul de armate „Ucraina de Sud“, care trebuia să facă față unei ofensive sovietice în acest sector, dispunea de circa 643 000 militari, încadrați în 47 de divizii și alte formațiuni militare, din care 25 de divizii erau germane.

În spatele liniei frontului, într-o zonă îngustă de trecere obligatorie, fusese amenajată renumita linie de apărare Focșani — Nămolosa — Brăila, care reunea circa 1 600 de cazemate de beton și alte numeroase lucrări genistice importante — cu o densitate medie de circa 10 cazemate pe un kilometru de front — destinată să stopeze o eventuală străpungere sovietică și să stabilizeze pentru o lungă perioadă frontul pe această linie. Tocmai avînd în vedere parametrii liniei Focșani — Nămolosa — Brăila, Comandamentul suprem sovietic a stabilit, în directiva din 2 august 1944 —, pentru ceea ce avea să se numească „Operațiunea Iași — Chișinău“ — ca fronturile 2 și 3 ucrainene să desfășoare acțiunea ofensivă pentru zdrobirea inamicului în zona Iași — Chișinău — Bender și pentru ocuparea aliniamentului Bacău — Leova — Tarutino — Moldavea „avînd în vedere

prin relief, de mari posibilități în această privință — atrăgea după sine spectrul unor pierderi incalculabile umane și materiale pentru poporul român, transformarea țării în teatrul unor devastatoare operații militare, însăși prelungirea celui de al doilea război mondial.

Pentru forțele patriotice române sosise ora acțiunii decisive.

Comuniștii insistă pentru declanșarea acțiunii

În fapt, măsurile pentru trecerea la acțiunea militară destinată să înlăture regimul antonescian și să scoată România de sub dominația Germaniei hitleriste fuseseră de mai mult timp stabilite. Conșfătuirea din 13-14 iunie 1944 a fost urmată de numeroase alte întâlniri conspirative ale reprezentanților partidelor politice care făceau parte din Blocul Național Democrat, ai Palatului regal și cu participarea unor generali și ofițeri superiori în care au fost discutate variante cu privire la locul și împrejurările în care urma să fie arestat Ion Antonescu.

Pregătirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă a fost în mare măsură rodul unei colaborări între reprezentanții partidului comunist și un grup de generali și ofițeri superiori. În această privință au fost stabilite, pe diferite căi, mărimea și dispunerea unităților și subunităților militare germane din România, au fost precizate punctele strategice, ca și instituțiile române care trebuiau să intre imediat sub controlul exclusiv al trupelor române și obiectivele germane ce trebuiau izolate sau blocate din primul moment.

Fixarea datei declanșării acțiunii a determinat însă un schimb susținut de opinii în cadrul coaliției forțelor patriotice din România, fiind aminată de mai multe ori.

Deschiderea celui de al doilea front, marile victorii ale armatelor Puterilor aliate contribuieră la consolidarea coaliției forțelor patriotice din România, dar nu eliminaseră speranțele partidelor istorice ca o forță expediționară anglo-americană — sub forma unor brigăzi aeropurtate — să fie trimisă în sprijinul acțiunii ce urma să fie declanșată de forțele patriotice cu sarcina subsidiară de a contribui la menținerea ordinii burgheze din România. Liderii opoziției burgheze din România nu aveau, desigur, de unde cunoaște în acel moment în amănunt ce prin acordurile realizate în vara anului 1944 — și care aveau să dobindească o formă mai concretă și cuantificată în octombrie 1944 — fuseseră stabilite interesele fiecăruia din marii aliați, ceea ce făceau iluzorii și nerealiste speranțele privind implicarea trupelor anglo-americanes în România. Dar, Al. Cretzianu avertizase pe rege și pe I. Maniu, la 5 august 1944, că nu era de așteptat o sosire a trupelor americane în România.

Totuși, o coordonare a declanșării acțiunii forțelor patriotice române cu o acțiune militară a forțelor aliate împotriva trupelor germane din România și din zona geografică adiacentă ar fi fost în interesul general al luptei împotriva Germaniei naziste. Aliații nu au răspuns însă apelurilor venite din România, ceea ce făcea pe B. Știrbey și C. Vișoianu să adreseze, la 19 august 1944, o nouă comunicare ambasadorilor sovietic, englez și american la Cairo, din care cităm: „1. Opoziția națională, compusă din totalitatea forțelor democratice ale țării și reprezentînd marea majoritate a națiunii, a exprimat în mod constant hotărîrea de a răsturna politica regimului de dictatură instalat în România și de a scoate țara din colaborarea ei cu Axa, pentru a o alătura aliaților. Ea este conștientă că astfel va da satisfacțiune sentimentelor, cit și intereselor națiunii“. După ce se sublinia că forțele patriotice din România preconizaseră o coordonare a acțiunii lor cu cele militare aliate, că acceptaseră condițiile armistițiului și prezentaseră un plan concret de acțiune, în comunicare se arată că „Deși de la această dată au trecut 7 săptămîni și opoziția a rugat în mai multe rînduri pe aliați să-i dea un răspuns la propunerea și planul său concret, acest răspuns nu i-a fost dat. Aceasta poate crea confuzii în spiritul și în organizarea opoziției democratice unite și stînjenește desigur perspectivele politice și militare necesare în vederea acțiunii“.

În momentul cînd cei doi emisari români făceau menționată comunicarea, datele problemei erau însă în bună măsură schimbate în România.

Împrejurările determinau ea, în acel moment greu și dificil, poporul român să se bizuie — așa cum făcuse de nenumărate ori și cum îl învățase zbutumata sa istorie — în primul rînd pe forțele proprii pentru redobîndirea libertății sale. Declanșarea, care „plutea în aer“, a acțiunii forțelor patriotice din România, devansată de la 26 la 23 August, din motive ce nu fuseseră prevăzute, avea să surprindă toate forțele beligerante.

Dr. IOAN CHIPER ■

Momentul mării decizii

nord“, soldată cu alte mari vitale pierderi germane. La 29 iulie, trupele sovietice tăiau legătura Grupului de armate „Nord“ de restul frontului de est.

În același timp, pe frontul de vest, pînă la 29 iulie 1944 forțele aliate reușiseră să debarce 1,5 milioane oameni. La 31 iulie 1944, trupele aliate au străpuns frontul german la Avranches, ceea ce a echivalat pe plan politic cu încetarea, de fapt, a regimului Petain în Franța. La 15 august 1944, forțele aliate debarcau pe coasta mediteraneană a Franței, iar în încercuirea, de la Falaise, realizată la 19 august, aliații luau circa 120 000 de prizonieri germani.

În situația creată, Turcia a abandonat neutralitatea și a rupt, la 2 august 1944, relațiile diplomatice cu Germania. Bulgaria, la rîndul ei, și-a intensificat contactele cu puterile aliate, în încercarea de a se smulge din orbita celui de al III-lea Reich; în același timp, Berlinul încerca să împiedice o acțiune de aceeași natură a Finlandei, trimițînd în acest scop pe feldmareșalul W. Keitel, șeful O.K.W., la 17 august 1944, pentru convorbiri cu noul președinte finlandez, mareșalul K. Mannerheim.

Decizia Turciei influența conjunctura politică a sud-estului european, ceea ce a fost înregistrat cu promptitudine în România.

Totodată, situația creată pe întreg frontul sovieto-german la începutul lunii august 1944 făcea foarte probabilă declanșarea unei mari ofensive sovietice în sectorul de sud al frontului, ceea ce interesa în deosebită măsură, desi din considerente deosebite, coaliția forțelor patriotice din România, guvernul antonescian, dar și liderii politici și militari ai

înaintarea ulterioară spre Focșani, Galați și Izmail“.

În operațiunea Iași — Chișinău, declanșată la 20 august 1944, cele două fronturi sovietice dispuneau de peste 900 000 militari, grupați în 90 de divizii, 6 corpuri de tancuri și mecanizate, 2 armate aeriene etc., deținînd o superioritate față de inamic de 1,4 ori la oameni, de 2,1 ori la artilerie, de 4,6 la tancuri, de 2,7 ori la avioane.

În primele trei zile, trupele sovietice au străpuns în unele locuri frontul și au înaintat pînă la circa 100 km de baza de pornire — avînd, în continuare, sarcina principală de a realiza încercuirea inamicului — ajungînd în seara zilei de 23 August 1944 pe un aliniament care trecea, în linii mari, la nord de Tg. Neamț, nord Birlad, nord Chișinău.

Declanșarea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din România a creat condiții favorabile pentru încheierea operației Iași-Chișinău și pentru înaintarea apoi a trupelor sovietice pe noi aliniamente, într-un marș strategic fără precedent în cursul războiului.

Marile lovituri militare primite în vara anului 1944 de Germania nazistă din partea armatelor Coaliției antihitleriste — și în primul rînd din partea armatelor sovietice — au creat condiții internaționale militare și politice care favorizau și totodată impuneau o acțiune energică care nu mai putea fi deloc întîrziată din partea marii coaliții a forțelor patriotice românești.

Perspectiva stabilizării frontului pe linia Focșani — Nămolosa — Brăila și apoi a apărării pe alte aliniamente naturale succesive — România dispunînd,

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

FESTIVALUL FILMULUI PENTRU TINERET COSTINEȘTI '84

Între 28 iulie și 4 august, în ospitaliera și de acum pentru mulți familiară stațiune a litoralului, Costinești — devenită gazdă permanentă a unor importante manifestări artistice de nivel republican (artă interpretativă, umor, jazz etc.) — s-a desfășurat cea de-a VII-a ediție a Festivalului filmului pentru tineret, organizată de C.C. al U.T.C., Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Asociația Cineaștilor din R.S.R. și Centrala „Româniafilm”. Eveniment intrat în conștiința prietenilor devotați ai celei de a 7-a arte, și îndrăgit de mii de tineri studioși sau oameni ai muncii aflați la odihnă, ediția din acest an a reprezentat nu numai un prilej de întrecere între cineaști, ci poate că mai ales unul de studiu al celor mai recente producții, realizate în studiourile de film, I.A.T.C. sau de către amatori, în ultimul timp. Timp de 8 zile Costineștiul a devenit centrul de interes — capitala de facto a cinematografului românesc contemporan.

...Sâmbătă 28 iulie, orele 21, amfiteatrul grădinii de vară funcțional renovată și adusă la capacitate mărită de locuri (dacă în cursul zilelor, pe plajă, mai poți arunca câte un ac între trupurile întinse la soare, aici, în grădina de vară, între spectatori lucrul devine imposibil încă din prima zi a festivalului; și așa va fi pînă la sfârșit !): cu foarte puține excepții, s-au rezolvat problemele de masă și cazare ale tuturor invitaților, corespondenților de presă, membri ai juriului etc. Răsună semnalul festivalului, sint prezentă membrii juriului actualei ediții (președinți: **Vasile Bontaș**, secretar al C.C. al U.T.C.; **Petru Anghel**, director adjunct în C.C.E.S.; **Marin Vladimir**, directorul Casei de filme nr. 1; **Ion Hobana**, secretar al Uniunii Scriitorilor; **Laurențiu Profeta**, secretar al Uniunii Compozitorilor; **Nicolae Dragoș**, prim redactor șef adjunct al ziarului Știința; **Ion Cristoiu**, redactor șef adjunct al ziarului Știința Tineretului; **Nicolae Dan Frunteală**, redactor șef al revistei Luceafărul; **Ecaterina Oproiu**, redactor șef al revistei Cinema; **Ileana Berlogea**, decan al I.A.T.C.; **Dan Pița**, regizor; **Vlad Păunescu**, operator; **Ovidiu Iuliu Moldovan**, actor; **Valeria Seciu**, actriță; **Nicolae Cabel**, regizor; **Constantin Grigore**, reprezentant al Consiliului U.A.S.C.R.). Se impart, în public, câteva mii de buletine de vot, pe baza cărora se va realiza „topul spectatorului”,

element de bază în stabilirea palmaresului final și de care juriul nu va putea să nu țină seama; operațiunea se va repeta în fiecare seară, totul fiind tipărit apoi în „SECVENTA”, buclucașa foaie zilnică a festivalului, scrisă și tipărită de un grup de entuziaști ale căror ore de somn — pe parcursul unei săptămâni de muncă — se pot număra pe degetele de la mîini. Se prezintă, în deschidere, un foarte interesant documentar, „ACORDURI”, regizat de Adrian Sirbu. Apoi un film de animație, „BALADA LUI TUDOR”, realizat de Ion Truică într-o manieră discutabilă, cu atât mai mult cu cât se referă la un important moment al istoriei noastre. Urmează filmul de integrare al studentului din anul IV regie I.A.T.C. Radu Caranfil, intitulat „ION SLAVICI”; faptul că este realizat la o comandă, nu-i justifică unele platitudini (din care cea mai flagrantă, folosirea unor cadre din „Moara cu noroc” !?), „SALUTĂRI DE LA

AGIGEA”, film de lung metraj în regia lui Cornel Diaconu, dat în premieră, stărnește aplauze, păstrându-se câteva zile apoi la rînd în Top: un film despre tinerii constructori ai canalului, realizat cu umor și candoare, încercînd în genere să ocolească „schemele” filmelor noastre de șantier.

Dimineața zilei de marți este dedicată discuțiilor despre filmele de mai sus, efectuate atît pe plajă — conform unei tradiții împămîntenite de acum la Costinești — cit și la microfoanele stației de amplificare „Radiovacanța Costinești”; sint discuții la obiect, purtate între spectatori și principalii realizatori și interpreți ai filmelor în cauză. Se pare că „AGIGEA” bate spre un premiu. Discuțiile membrilor juriului — cum e și firesc — sint secrete.

Odată demarat, festivalul va continua, dimineață de dimineață și seară de seară, oferind minunatului public de la Costi-

nești un program variat, extrem de diversificat tematic cit și ca manieră a realizării. Cu o singură excepție — cea de joi, 2 august, cînd, la orele 16 și în sala polivalentă a elegantului hotel Forum, sint prezentate un număr de filme selecționate din creația cineaștilor: în afara a două pelicule, „OAMENI LA PORTILE DUNĂRII” și „UNDE SIRETUL ÎȘI ADUNĂ APELE”, realizate de cineaștii din Brașov și, respectiv, Bacău, actuala selecție este considerată de toți cei prezenți cu mult mai slabă față de cea din anii trecuți, incomparabilă mai ales cu cea din 1983. Circulă o părere că unul dintre motive ar fi și greutățile mult mai mari pe care acești „sufletești” le întîmpină în procurarea peliculei, și este un lucru absolut posibil !... Dar să revenim la filmele realizate de profesioniști:

„SECRETUL LUI BACHUS”, comedia scrisă de Titus Popovici, regizată de Geo Saizescu și avîndu-l în rolul principal pe Ștefan Mihăilescu-Brăila, „spargo tirgul” pur și simplu, rămînînd în TOP pe locul întii zile în sir. Place de asemenea foarte mult „CĂRUȚA CU MERE”, filmul realizat de George Cornea după un scenariu de D.R. Popescu; discuțiile de pe plajă apropo de aceste două filme sint de-a dreptul furtunoase, prin „furtunos” întelegînd nivelul pasional al unor replici. În seara zilei de marți 31 iulie se prezintă însă, în premieră absolută, filmul tînarului debutant Șerban Marinescu, „MOARA LUI CĂLIFAR” (scenariul: Valeriu Drăgușanu, Radu Aneste Petrescu, Petru Maior Bianu), și atmosfera se schimbă radical, această peliculă impunînd tonul grav, profund, tulburător al unor patimi umane. Un film superb, cu o imagine alb-negru de un rafinament ieșit din comun, avîndu-l, magistral, în rolul principal pe actorul Remus Mărginean; un film a cărui tensiune interioară vine din tăceri și priviri, cu replici puține, și în care realul și absurdul se împletesc firesc, cu inteligență, îndrăznesc a zice cu durere — un virtual candidat la unul dintre premii. Încă două filme de lung metraj — „PREA CALD PENTRU LUNA MAI” (regia: Maria Callas Dinescu) și „SINGUR DE CART” (regia: Tudor Mărășcu) stărnesc mai greu interesul spectatorilor, deși ul-

(Continuare în pag. 15)

HORIA PĂTRAȘCU ■

Fragmente critice

Simboluri ale masei

Pentru Elias Canetti nu sentimentul unității geografice, limba sau istoria deosebesc o națiune de alta, ci unul sau mai multe arhetipuri, luate din lumea fizică și investite cu însușiri definitorii pentru o colectivitate umană. El le numește simboluri ale masei. Focul, ploaia, marea, griul, fluviul, pădurea fac parte din această categorie și reprezintă simbolic masa (spiritul național) în mituri și cîntece. Pentru englezi, esențială ar fi, de pildă, marea. Faimosul individualism insular se explică (și este reprezentat ca atare) prin relațiile cu marea. Englezul vrea să fie căpitan, să aibă o navă și să traverseze (ceea ce vrea să spună: să domine) marea. Chiar moartea înseamnă pentru el un cîmîtur acvatic. Casa nu-i decît o formă complementară a mării: aceeași ordine, securitate, responsabilitate individuală. Simbolul olandezilor, altă națiune maritimă, este digul, pe elvețieni îi recunoaștem după cultul lor pentru munte, pe francezi după modul în care mitizează Revoluția... Spaniolul se visează matador, în timp ce neamțul vrea să fie soldat. Simbolul de masă al nemților este, așadar, armata, iar armata nu-i decît o pădure în mars. Nici o țară modernă, spune Canetti, n-a păstrat așa de viu ca Germania sentimentul pădurii: „paralelismul rigid al arborilor falnici, densitatea și numărul

lor umplu inima neamțului de o bucurie profundă și misterioasă. Chiar și în zilele noastre, îi place să se plimbe prin pădurea în care au trăit străbunii săi și se simte unit cu arborii” (Masă și putere, 1960). Soldatul se simte un arbore într-o pădure puternică și solidă. Copilul german se visează în pădure, copilul englez se gîndește numai la mare și se vede pe mare...

Astfel de simboluri spun, negresit, ceva despre spiritul unui popor, dar nu spun — am impresia — esențialul. E de bănuț că și alte mase au cultul pădurii, al muntelui sau al mării. Poarele nordice sacralizează, în genere, codrul, în culturile mediteraneene dominant este simbolismul mării. E mai importantă marea pentru englezi decît pentru greci? Greu de crezut. Numai elvețienii (un conglomerat de mase) adoră muntele și numai ei vîd în munte un spațiu de securitate? Ce au făcut francezii pînă la 1789? Care a fost pînă atunci simbolul lor? Căci Revoluția ca stare de spirit populară a apărut după această dată...

Canetti propune simboluri care pot fi oricînd revendicate și de alte popoare. Marea poate fi un simbol esențial pentru englezi, dar spiritul englez trebuie căutat și în alte reprezentări (din sfera culturii în primul rînd). Pădurea aspră și disciplinată este desigur un arhetip german, dovadă romantismul și, în latură politică, prusacismul, dar spiritualitatea germană este infinit mai largă și simbolismul ei cuprinde și alte sfere ale lumii materiale. Lingă pădure sint totdeauna (în poezia romantică) fluviul și estelul. Germania modernă este în ima-

ginația tuturor o țară a mașinării și o civilizație a confortului (Gemütlich). Care ar fi, mă întreb, simbolurile masei la noi, românii? Dintre simbolurile propuse de Canetti, cel mai apropiat de spiritul românesc este codrul. Mitologia noastră este predominant silvană. Marea rămîne un element izolat în imaginația poezilor. Orașul este încă un spațiu neliniștitor, sufletul nostru rural nu s-a vindecat definitiv de spaima față de constrîngerile civilizației. Noi, românii, avem relații bune cu natura și, dacă este cazul să descoperim un arhetip care să ne reprezinte, trebuie să-l căutăm în sfera acestei naturi securizante în care Eminescu fixează cele două mari experiențe fundamentale ale omului: iubirea și moartea. Amîndouă sint imaginate ca o adormire lentă, la limita dintre suferință și plăcere. Literatura din secolul al XX-lea, îndeosebi proza, a adus în prim plan cîmpia și pe omul cîmpiei, un ins mai aproape de istorie și mai sensibil la tulburările vieții sociale. Politică începe să fie și pentru el un destin. Simbolurile masei se modifică, indiscutabil, spiritul național capătă alte reprezentări. Sintem noi numai elegiaci, resemnați, mioristici, cuprinși de voluptatea somnului, ne împacăm repede, cum s-a spus, cu gîndul morții, sacralizăm pădurea, oia, calul, boul, sintem numai pașnici și omenoși, întîmpinăm urgiile istoriei cu sentimentul că totul trece și noi, cum am fost, așa rămînem, în raporturi de întelegeri și îngăduință cu piața, codrul, oia, vremea?... Cine ar putea spune ?!

EUGEN SIMION ■

Poezii frumoase

GRIGORE HAGIU

Veghe

Lumina lunii August
Adeverind-o-n tine
Pe cîmpuri zi și noapte
Cutreieră-nsoțit
De vîntul ce adie
În ierburi liniștit,
Cufundă-te în lanul
Adîncurilor line.

Cum se încarcă-n sine
Pe cer nemărginitul
Și face loc culorilor
De galben irizat
Stă soarele în spice
Mai ferm și-adevărat
Cînd dincolo de soare
Îl duce asfințitul.

În orice fruct i-o sferă
De taină împlinită,
Din centrul ei o rază
Lungită-n cîmp stelar
Atinge-aproape punctul
Pe care tot mai rar
Și-l mută înfinitul
Cu forță-neeșită.

Și merele de aur
Așteaptă în grădina
Oricît de bun e somnul
Și visul de frumos
Să nu-ți incline fruntea
Molatecă, în jos,
O sprîjini într-o rază
Fierbinte de lumină.

În zori închină țărîl
Aceste mere coapte
Pe aurul tipsiei
Străvechii Cloști cu pui
Mai sint destule fapte
Și pomi mai sint destul
Să nu-ți pierzi niciodată
Zadarnică vreo noapte.

Delimitări

Iarăși greșelile de tipar!

Cartea rară din secolul trecut, care a costat cel mai mult până în ajunul centenarului ei (20 decembrie 1983), Poezii de Eminescu, în editura Socec, a fost atacată încă din primul ecas de ardeleanul Nerva Hodoș, pentru un număr infim de greșeli de tipar. Alte, mai multe, au fost corectate de alt transilvănean, Ion Sourtu, cu ocazia ediției sale de Poezii ale lui Eminescu, în 1910. Mai cităm rețușele efectuate de Constantin Botez, în anul 1933, al apariției aceleiași culegeri, ca să încheiem cu ultimele rectificări ce le datorăm, succesiv, lui Perpessicius și lui D. Murărașu.

Am efectuat și noi o colajonare a faimoasei ediții Maiorescu și am ajuns la concluzia că cifra la care se ridică greșelile de tipar, trece de două sute.

Din acestea, vom cita mai jos o parte numai (care totuși, scăpând contemporanilor și urmașilor acestora, n-au știut nimic despre greșelile de tipar, trece de două sute).
v. 36 : E-o icoană de lumină, nu
E icoană de lumină.

v. 37 : Și mi-i ciudă, nu
Și mă mir eu.

Asta nu mai e eroare, ci intervenție în text!

Lasă-ți lumea ta uitată

v. 7 : Unde noaptea se trezește, nu
Unde noaptea ne trezește.

Nici o greșală (ca să fim drepți) în poezia **Și dacă ramuri bat în geam!**

Pajul Cupidon

v. 2 : Mult e rău și alintat, nu
Mult e, rău și alintat.

v. 25 : E sfios ca și copiii, nu
E sfios ca și copii.

Ce te legeni codrule

v. 15 : Trec în stoluri rîndunele, nu
Trec în stoluri rîndurele.

Melancolie, iarăși, fără greșeli de tipar!

Rugăciunea unui dac

v. 8 : inemi (nu inimii), rimînd cu sine-mi.

v. 16 : împut-au, nu umplut-au.

v. 17 : al lui mers, nu a lui mers.

v. 18 : viers, nu vers.

v. 19 : înc-un, nu încă un.

v. 23 : cîini, nu cîinii.

v. 43 : gonunchi și frunte nu plec (nu lipsește).

Pe aceeași ulicioasă, fără greșeli de tipar.

De cite ori iubito...

v. 5 : repezite, nu răpezite.

v. 6 : O pasăre, nu O pasere.

v. 7 : pereche, nu păreche.

v. 8 : păsări, nu paseri.

O râmii (în ed. Maiorescu O remii).

Despărtire

v. 17 : în care-oi fi perit, nu om fi perit.

v. final : Și nu mai știu de mine, că nu m-oi ști nici eu, nu Să nu mă ști pe mine, cum nu m-oi ști nici eu.

Crăiasa din povești, Odă (în metru antic) și La mijloc de codru des, fără greșeli de tipar.

Venere și madonă

v. 6 : Suflet îmbătat, nu Sufletu-mbătat.

v. 27 : Din demon făcui un inger, nu făcut, dintr-un chicot, nu chiot.

v. 35 : era sint, nu sfînt.

v. 36 : spasmodic, nu spasmodic.

v. penultim, iarăși : sintă, nu sfîntă.

Sonet (Iubind în taină), fără greșeli.

Sonet (Afară-i toamnă)

v. 1 : frunză-mprăștiată, nu frunza-mprăștiată.

Sonet (Sunt ani la mijloc)

v. 6 : se plece, nu să plece.

Sonet (Cînd însuși glasul) și Sonet (Trecut-au anii), fără greșeli.

Sonet (S-a stins viața falnicei Veneții)

v. 2 : nu vezi lumini de baluri, nu lumini pe valuri.

Dorința

v. 12 : Or să-ți cadă, nu O să-ți cază.

v. final : Or să cadă, nu Ori să cadă.

Mortua est

v. 7 : sombre palate, nu sumbre palate.

v. 32 : Pe fruntea ta pală, nu mindră (altă intervenție indiscretă).

v. 35 : O moartea-i un secol cu sori înflorit, nu secol și son.

v. 38 : Gîndirile-mi rele, nu Gîndurile-mi rele.

Noaptea

v. penultim : Pin-ești clară ca o rouă, nu ca o rosă (roză), greșală relevată de I. Nădejde.

Egiptul

v. 3 : Pe-a lui maluri gălbii, nu galbini.

v. 50 : Noaptea zeii se preambă, nu se preambă.

v. 51 : Și al preoților cîntec, nu S-ale preoților cîntec.

v. 68 : nisipișul, nu nisipusul.

v. 74 : flamingo cel roșu, nu cel roș.

v. final : orice poapte pin-in zori, nu zor.

Adio

v. 37 : Cu ochii serii, nu sării.

Ce e amorul

v. 3 : mii de lacrimi, nu lacrimi.

Oprim aici constatările noastre, cu a douăzeci și șaptea din cele șazeci și una de poezii din ediția originală.

Acuzația adusă veninos de I.L. Caragiale lui Titu Maiorescu, în articolul **Două note**, de a fi falsificat textul lui Eminescu, a fost vădit exagerată. Intervențiile în text sînt mult mai rare decît greșelile de lectură, se-nțelege, involuntare. În favoarea lui Maiorescu mai vine lipsa, la noi, a metodei filologice în editarea clasicii, la acel sfîrșit de veac, deși nu lipseau modelele cele bune, din țările de mare cultură. Modestul Ion Sourtu, cu studii speciale de filologie, în Germania, la începutul secolului nostru, a făcut față cu mai multă acribie decît Maiorescu.

Textul original din **Convorbiri literare**, a contribuit și el la inducerea în eroare a lui Maiorescu. Este de mirare că Eminescu n-a cerut niciodată să i se dea satisfacție, printr-o erată, în numărul următor. Filosof cum era, sau cu alte cuvinte, sceptic cu privire la ecoul în public al acelor greșeli de tipar, s-a arătat de o rară impasibilitate. Într-adevăr, cititorului îi scapă cele mai multe din acestea, urmărind sensul general al textului, iar la lectura lui Eminescu, lăsîndu-se furat de vraja lui melodică.

Au mai pățit-o însă și alții, și chiar în slăvitul Occident! Astfel, se știe că după marele roman **În căutarea timpului pierdut** al lui Marcel Proust, a doua epocală apariție a fost aceea a lui Ulysses, al cărui monolog interior inextricabil a fost, totuși, pînă la urmă, descifrat, iar cartea considerată o capodoperă. Or, recent s-a relevat că, prin faptul apariției în Franța a cărții și numai în parte sub supravegherea autorului, James Joyce, care suferea grav de ochi, s-au strecurat mii de greșeli de tipar, în medie cite șapte pe pagină. Inchipuiți-vă ce a ieșit în traduceri ce s-au urmat, punînd sub semnul întrebării orice citat din roman. Se pare că ar fi pe cale de apariție o ediție „perfectă“, pusă la punct cu ajutorul computerului.

ȘERBAN CIOCULESCU ■

În numele libertății, cu numele țării pe buze

Gheorghe Mociorniță, unul din fiii cei mulți ai plugarului Nicolae Mociorniță — ajuns, ca mulți plugari din Valea Prahovei, muncitor petrolist — și-a sfîrșit viața tînar și în chip eroic. Biografia eroului și o seamă de mărturii ale freneticei lui iubiri de țară se găsesc în muzele noastre de istorie, în locurile unde se cinstește memoria celor care au pus libertatea țării mai presus decît viața. Fîindcă locotenentul s-a înrolat voluntar în aviație, cînd nimic și nimeni nu

parea să îi poată întoarce din matcă studenția, atît de strălucită, la litere și filosofie în Universitatea bucuresteană. Tînarul era ceea ce se cheamă o mare speranță a facultății, dovadă atenția cu care profesorul Perpessicius îi urmărea instrucția, dovadă ideea ce-o avea de a-l reține la catedră. Nimeni și nimic nu pare să-i dea studentului Gheorghe Mociorniță alte griji și gînduri, pe lângă cele trebuincioase studiului și ale unei cariere universitare sub bune auspicii, afară de grija și gîndul la libertatea pămîntului românesc. Locotenent de aviație la 8 noiembrie 1944, distins pentru vitejie în prima săptămîină de luptă, Gheorghe Mociorniță a căzut în luptă la 21 aprilie 1945, în ultimele zile ale războiului, în linia întii a frontului aerian, departe de țară, pentru țară și pentru seninul planetei Pămînt.

Între hîrtiile rămase de la studentul ostaș se găsesc citova file scrise în zilele dinaintea ultimului zbor. Gheorghe Mociorniță scria poezii patriotice între două atacuri și vedea cu ochii minții cîmpurile cu grîu de acasă, în vreme ce ataca în picaj cu formația de „năluți“, pe care o conducea și care, sub acest nume, se făcuse temută și vestită.

Astfel credea despre sine și despre patrie eroul care scria poeme ale datoriei supreme :

Spectacole, afile, fotografii

E cald, asfaltul arde sub tălpi și autobuzul ticsit cu oameni, ca o cutie cu sardale, abia mai înaintea-ză prin puhoiul de mașini. Respirația devine tot mai grea, cămașa se lipește de spate ca o rufă udă și-atunci singura scăpare e să sari jos de pe scară și să dai fuga pînă la primul chiosc, unde vinzătoarea, cu pleoapele căzute de căldură și oboseală, îți întinde mașinal paharul cu sirop pe care-l sorbi dintr-o înghițitură. Mai ieri unul și trupul răcorit nu s-ar mai dezlipi de tonetă. Incepi să visezi multă apă, poate marca ori poate un lac, în care să te bălești nestingherit. Pînă pe litoral e cale lungă, într-o zi n-ai timp să te duci și să te-ntorci, așa că singura soluție e un lac din București, dar nu ori-care, ci unul amenajat, un complex adică, unde pe lângă scăldat să mai poți face și altceva. Și atunci, cu toată toropeala, privirea cade pe un afiș salvator : „14 iulie — 14 august. FESTIVALUL STUDENȚESC TEI '84“. Organizat de Consiliul Uniunii asociațiilor studenților comunisti din centrul universitar București. De-acum înainte, o lună de zile, vara va fi o plăcere. Numai de-ar veni mai repede mașina !

Cine-a văzut Complexul cultural-sportiv „Tei“ știe că aleile sînt zilnic traversate de tineri cu pălăruțe, adidași și sacoșe de plajă, lingînd lenes cite o înghețată ori ronțînd un covrig, că terenurile de sport abia mai respiră sub loviturile aprige ale tenismenilor, unii de-o zi, alții de-o viață, și că discoteca îi ademenește în ficce seară cu hard-rock, disco și multe de-alde alea. Pe timpul festivalului, lucrurile s-au schimbat, oamenii au dat buluc, s-a dublat cantitatea de înghețată iar nea Călin de-abia mai pridiseste de bilete. Îndată începe programul și-ai vrea să mergi și la o piesă

cu Teatrul „Bulandra“, și la videotecă, să vezi un film cum n-ai văzut nici la cinema „Drumul Sării“, nici la „Scala“, ai vrea să participi desigur și la o întîlnire cu o glorie a sportului românesc însă totul se învâlmășește în cap. Aici nu merge pe bișbiite, la asemenea diversitate-trebuie o planificare riguroasă. Dacă n-ai făcut rost de foaia festivalului, **Spectator Tei '84**, redactată de revista **Convingeri comuniste** și condimentată cu umor de grupul **Ars Amatoria**, unde poți găsi programul pînă în cele mai mici amănunte, dacă n-ai asadar la îndemînă această publicație specială, formezi repede 33 59 62, lași să sune, ai puțin răbdare și vorbești cu Ion Tănăsescu sau George Țara, instructorii culturali ai Complexului, oamenii care știu ca-n palmă ceea ce se întîmplă, ei chiar au muncit, au cărat scaune, decoruri, au ajutat la realizarea emisiunilor **Radio Festival Tei '84**, au avut grijă să fie mereu afile, cite n-au făcut ei doi, sprijiniți desigur de muncitorii din sectorul tehnic, de portari și chiar de nea Radu, aflat pretutindeni cu un băt de protocol, ca să păzească bunul mers al festivalului.

Cam trei mii de oameni au putut vedea seara, după ce ziua au cochetat cu apa, un program variat de care numai stațiunile pretențioase se pot bucura. Festivalul a strîns timp de o lună instituții de cultură, ansambluri, oameni renumiți, formații vocale și instrumentale, din dorința de a oferi tinerilor un program cu adevărat elevat, de a face din jocul de-a vacanța un dialog cultural. Îmi e și mie greu să reproduc aici totul, nu mai tîm minte, numărul 33 59 62 nu mai răspunde dar am fost prevăzător și mi-am procurat un set de reviste din care spicuiesc : piese de teatru în interpretarea actorilor de la Teatrul „Bulandra“, o retrospectivă Beatles, intitulată **Poezia muzicii tîner**, prezentată și comentată de Florian Pittiș, program de cinematecă, organizat în colaborare cu Arhiva națională, videotecă, oho, mai ales videoteca, mîndria atestui complex, spectacole de va-

Cîntec

„și zările-s atît de largi.
Colea sub noi și steiurile Tatrei
și culmile din Matra
Doar ochii ne hotărîcesc privirile
A nins pe-aici
Iar petele roșcate sînt păduri
Prin largul alb al văii,
Sajó, s-a rătăcit de-a binelea.

Motorul cîntă, cîntă...

Cîntă...
Și cîntecul e-n mine
Iar eu sînt cîntec

Tăcut innumăr clipele,
Măsur nemărginirile

De-acuma...

Pe-o aripă
Deșurubăm înaltul,
Unul după altul
Cădem pe scara turnului.

Vrăjită de virtejul nostru,
Coloana s-a oprit.
Cercuiri arzînde condamnă ;
Bolizi,
scuipăm cu stele
mărgele de foc

Pe undeva or conțeni
Destule așteptări
Vor curge alte lacrimi
Dar liberă s-a-mi fie
Accasta e supra-mă datorie !

GHEORGHE MOCIORNIȚA

rietăți, la care iar au contribuit actorii de la „Bulandra“, întîlniri cu Nadia Comăneci, Cristian Popescu, Mircea Lucescu, Cristian Gațu și echipa de fotbal „Sportul studențesc“, la care a venit lume cită frunză și iarbă, dezbaterei, competiții sportive, dotate cu premii, un fel de olimpiadă în miniatură, Los Tilos, bănuți și dumneavoastră cum s-ar traduce. Dar în Tei au venit și formații de tineri, ansamblul folcloric „Mărtisorul“, brigada „Bum“, formațiile de muzică ușoară „Revox“ și „Axioame“, Vali Sterian și „Compania de sunet“, grupurile „Arh“, „Divertis“ și „Sprint“ iar peste toate acestea, glume cu actorii de la „Tănase“. Unde s-a mai văzut să ai atîtea distracții la îndemînă, să-i poți urmări în spectacol pe Ion Caramitru și pe Dan Grigore, să vezi filme și să bei Pepsi, dacă mai apuci.

Toată lume e bucurasă, e, într-adevăr, o mare izbîndă a complexului, și pînă acum s-au întreprins acțiuni, dar aceasta a fost vara cea mai fierbinte și mai frumoasă. O satisfacție aparte trăiește și directorul Eugen Ionescu, cel care s-a străduit ani de-a rîndul să facă acest loc atractiv și folositor și care, iată, și-a văzut acum eforturile încununare de succes. E reticent, nu vrea să iasă în evidență, dar e mulțumit că oamenii au muncit din tot sufletul, unii pînă la miezul nopții, că tinerii au participat într-un număr nesperat de mare, ceea ce arată că festivalul era necesar, întregind strălucit latura culturală a activității. Voia să se știe că Teiul e un Costinești al Bucureștiului și o să se știe de-acum încolo, fiindcă directorul ține cu tot dinadinsul să continue această tradiție, iar dacă visul său de a avea aici un teatru în aer liber se va împlini, directorul va ști de-acum încolo că la Tei s-au schimbat multe iar cei care nu vor mai prinde bilete la mare vor putea veni în Complexul cultural-sportiv din București, unde chiar directorul Eugen Ionescu se simte tînar. Festivalul din Tei a trecut, amintirile au rămas.

RADU G. ȚEPOSU ■

CAP LIMPEDE

Biblioteca „PERPETUUM COMIC“. Oamenii, a căror profesie e umorul, și o existență complicată ori mai bine zis, cu o suferință în plus, față de contemporanii lipsiți de orice griji în materie. Și aceasta intrucît, în ce privește umorul, toată lumea se-arată competentă. Nu există persoana care să trăiască liniștit cu ideea că e și singura lipsită de simțul în chestiune. Un simț al umorului alterat e aproape o infirmitate. De aceea, lumea e binevoitoare cu proza mediocră ori proastă — dar „gravă“ — și necruțătoare cu proza „comică“. Cînd, prin iulie al fiecărui an, iese, pe piață **Perpetuum comic**, popularul almanah de profil al revistei **Urzica**, avem cu toți cite o părere ; iar cînd nu o avem, simțim brusc obligația să ne-o punem urgent la punct. Dacă s-ar tipări mai multe almanahuri de umor, probabil că l-am vedea și pe acesta cu alții ochi. Cu ochii larg deschiși și cu opinia ce-o merită : potrivită, judicioasă, adevăată. Vă pro-

pun să judecăm apariția **Perpetuum...**-ului socotind tipăritura drept ceea ce este : o carte. Un set de zece cărți de umor autohton — alcătuit din cele zece antologii scoase de **Urzica** din '75 încoace — e chiar o bibliotecă și pentru bibliotecă **Perpetuum comic** trebuie să-i fim recunoscători redacției. Într-o bibliotecă de umor, și cel mai curgîndu ce-tăteau tot află de citit un număr considerabil de pagini pe hazul propriu sau pe lipsa lui de haz.

Numărul 10 al cărții **Perpetuum comic** e alcătuit cu dragoste și pricepere. Îl scriu și îl dese-nează cele mai bune penițe și creioane ale genului și dacă unorii umorului acestora pare mai cuminte vina poate fi, în chip firesc, și a cititorului. Fiindcă simțul risului e și el pe grade, fiindcă se fasonează cu timpul, fiindcă ironia e ceva ce se cultivă și se precizează prin instrucție, în sfîrșit, pentru că ce-i prea mult e obositor, fie vorba și de mult umor. Nimic nu e mai o-

bositor decît o mare expoziție cu caricaturi excepționale. Vina comică a omului nu suportă umorul-fluviu. Se pare că există niște doze suportabile și aici, se pare că nu toată lumea e competentă în problemele hazului. Un fapt cu care toți sîntem de acord e că almanahul de vară al **Urzicii** publică și acum **literatură**, că nu găsim între copertile lui nici unul din textele acelea sterpe din spectacolele de revistă în curs, din scenetele difuzate pe marele și micul ecran.

Numărul 10 a apărut,

trăiască numărul 11 ! (A.T.)

În „Luceafărul“ (nr. 30), și Săptămîna (nr. 32), se face o propunere pe care noi o credem îndreptățită : dat fiind că în București nu mai există un liceu care să poarte numele marelui bard Mihai Eminescu și țînînd seama de profilul de filologie-istorie al fostului liceu central de fete, este firesc atribuirea numelui poetului acestui liceu, renumit între altele pentru numeroasele premii obținute la olimpiadele de literatură.

Cîteva „cadre“ din SECVENȚA — ziarul Festivalului de la Costinești :

I.A.T.C. prezintă **DIN INTELEPCIUNEA DACILOR NOSTRI**: „Clipa de adevăr poate dura între cinci și maximum zece minute“ (AL. G. Croitoru) ; „Românul are două șanse în cinematografie : șansa lirică și șansa poetică. La noi numai Cărmăzan le-a avut pe amîndouă...“

(Radu Aneste Petrescu). „N-avem timp de pierdut vremea !“ (Ileana Berlogea) ■ **COLTOR GOSPODINEI GUSTOASE** : Punci la la Versailles : se ia un pahar cu rom ; se toarnă deasupra un litru de apă îndulcit cu lămie ; continutul se bate de citeva ori pînă și se va deschide ; se

LUMEA CĂRȚILOR

Cărți de teatru

Iată cum îl recomandă pe dramaturgul Mircea Bradu scriitorul D.R. Popescu: „Mircea Bradu, făcându-i să vorbească și să se jertfească pentru ai lor și pentru pământul lor pe atîția anonimi ai acestui colț de lume și pe atîția cîtori de istorie românească, ne arată marea sa dragoste față de istoria noastră, înflăcăra sa iubire față de limba și poporul pe care nu le-ar da pe nimic altceva în lume, în vecii vecilor“. Aceste cuvinte revelatoare despre creația lui Mircea Bradu sînt tipărite pe ultima copertă a volumului **Hotărîrea** apărut la Editura Eminescu în cunoscuta serie **Teatru comentat**. Prefața aparține reputatului specialist în domeniul artei teatrale Constantin Măciucă. Volumul cuprinde piesele **Apulum**, **Noapte albă**, **Vlad Tepeș în ianuarie**, **Hotărîrea**, **Inima**. Ele conturează un emoționant tablou al nașterii și afirmării poporului nostru, evitînd tirada, lozincarda și locurile comune care, din păcate, se mai întîlnesc în unele lucrări dramatice. Admirabilă la Mircea Bradu este capacitatea de a minui personaje din trecut, de a infățișa evenimente aparținînd istoriei, cu o mare naturaleză, de parcă ar fi vorba de eroi și întîmplări din ziua de azi. Nimic forțat, gratuit în aceste piese care, vorbind de vremuri apuse, ne povățuiesc pentru cele care vor urma.

● Un scriitor cu o carte de vizită impresionantă, Marin Sorescu este prezent în librării cu un volum apărut tot la Editura Eminescu și tot în seria **Teatru comentat**: **Lesirea prin cer**. Cele mai multe dintre cele opt piese incluse în carte (**Iona**, **Paracliserul**, **Matca**, **Pluta meduzei**, **Lupoanca mea**, **Există nervi**, **Răceala**, **A treia țepă**) sînt deja binecunoscute multora dintre cititori. Ele configurează remarcabil un univers în care se întîlnesc atît dilemele proprii omului contemporan cît și cele ale omului dintotdeauna. Dar să-l lăsăm pe autor să vorbească el însuși despre personajele sale: „Cînd vorbesc de personajele mele, mă gîndesc la cele cărora nu le-am dat un nume, care sînt încă în fașă, înfășurate în cețuri, și a vorbi despre ele este un fel de exorcism: gîndul meu le chcamă, le caută, le descîntă ca să le înduplece să apară în lumina lampei. A lampei, mai întîi — ați citit bine — căci, de la lampa unde smîngîlești, la rampă, este un drum lung și moșmondit. Scriu la o lampă făcută să atragă fluturi (vin mai cu încredere la lumina primitivă decît la bec) și le aștept, personajele. Cele care se trag din cețuri și aspiră spre lumină. Am în cap foarte multe subiecte de piese, dar nu vreau să le stric, deocamdată, le păstrez pentru bătrînețe. Acum lucrez cu cele pe care mi le oferă viața“.

● Un alt volum de teatru a apărut la editura „Cartea românească“ și aparține cunoscutului dramaturg Iosif Naghiu. Este vorba de **Barca e plină o culegere de patru piese într-un act** (**Barca e plină**, **Limba încărcată**, **Ulise în cal**, **Nasul**) și de drama comică în trei acte **Ambasada fubirii**. Spre deosebire de Mircea Bradu, la Iosif Naghiu nu mai recunoști spațiul și locul unde se desfășoară acțiunea,

dar, cu toate că o plasează pe un tărîm imaginar, dramaturgul reușește să ne dezvăluie probleme eterne ale omului. Însă să vedem cum recomandă însăși editura pe autorul pe care l-a publicat: „În general de mici dimensiuni, piesele lui Iosif Naghiu, autor a cărui originalitate incontestabilă s-a impus de aproape două decenii, au aspectul unor parabole desfășurate într-o materie vag istorică și abundentă în anacronisme voite, sensul lor general fiind de natură să lumineze absurditatea violenței, a războiului, a ocupațiilor străine, a terorismului. Teme generale, de uz firesc comun, tratate cu ingeniozitate și vervă, răsturnînd situații consacrate, împingîndu-le în absurd, interpretîndu-le într-un chip neașteptat. Piesele lui Iosif Naghiu depășesc dificultatea inițială presupusă de utilizarea abstracțiilor și se citesc cu plăcere și interes“.

Din nou despre Al. Philippide

O carte remarcabilă despre marile poet Al. Philippide a publicat Horia Avramuț la Editura „Cartea românească“. Citirea titlurilor cititorva dintre capitole este semnificativă pentru evidențierea drumului pe care l-a parcurs criticul pentru a-l prezenta pe autorul **Monologului în Babilon**: **Partitura orfică**, **Preludii prometeice**, **Vișul ascensiunii**, **Absolutul**, **Memoria mundi**, **Din marea călătorie**, **Tentația obiectivării**, **Eseiștul**. Horia Avramuț oferă pe parcursul celor aproximativ 200 de pagini ale volumului său numeroase repere pentru cititorul dornic să se familiarizeze cu o creație puternică a literaturii române. Formulările sale sînt precise și comunică o admirație nețărmurită față de scriitorul analizat: „Al. Philippide este un mare poet al unei mari opere ce refuză devoțiunea. Figură singulară în literatura română, el își asumă riscul austerității de cuget, al modestiei de expresie. Nu vrea să seducă prin lucrarea poetică și nu cîntă omenescul pentru a putea trăi mai plenar umanul. El este poetul care și-a neglijat socul, neținînd măcar să-l schițeze, întreprindere în genere de prim interes pentru mulți dintre membrii obștii poeticești, la care, nu rareori, colaborează și exegeza“.

Cordonate umane ale apărării naționale

Astfel se intitulează un prețios volum apărut la Editura Militară. Autorii lui — Ion Coman și Emil Burbulea. Cartea — un adevărat tratat! — expune pe îndelete o multitudine de aspecte care evidențiază „prezența României pe arena internațională, participarea ei la efortul mondial consacrat fărîrii climatului favorabil cooperării interstatale, provenirii imixtiunii în treburile interne și agresivității, amplificării luptei forțelor înaintate pentru instaurarea noii ordini economice, pentru abolirea, prin acțiuni stăruitoare, judecicioase, a practicilor anacronice

ale ingerinței și dictatului. În același timp, manifestînd înaltă responsabilitate față de destinele țării, apreciînd realist pericolele de agresiune existente în lumea de azi, partidul a creat sistemul național de forțe și mijloace destinate apărării, dintr-o alcătuire atocuprinzătoare, în stare de permanentă potențialitate, capabil să rezolve orice problemă impusă de necesitate“.

În prima parte a lucrării sînt abordate „teze și idei referitoare la modul original, profund științific, realist în care conducerea partidului și statului nostru elaborează liniile politice directoare și cerințele de bază ale activității în domeniul apărării“. În cea de a doua parte este vorba despre „instrumentele specifice folosite de comandanți, statele majore, activiștii de partid și specialiștii militari în scopul înfăptuirii hotărîrilor de partid și a legilor țării, a ordinelor și orientărilor comandantului suprem“. În sfîrșit, în partea a treia — **calitățile luptătorilor** — sînt analizate „forțele luptătoare pregătite multilateral ca să îndeplinească în orice moment ordinele patriei“.

Cărți pentru copii

În ultimele săptămîni, la Editura „Ion Creangă“ au apărut cîteva volume care vor suscita cu siguranță interesul micilor cititori ● **Copil fermecat** se intitulează cartea semnată de Ion Vlașiu care istorisește experiența fabuloasă a descoperirii lumii inconjurătoare de către un băiat: „Cînd eram mic, lumea era cu totul altfel. Greu de spus cum anume. Simțeam că e împrejur. Colo și colo, ca o ființă ciudată pe care o întreb și ea tace zîmbind ademenindu-te s-o urmezi și să mă întreb, și tu să întreb“. ● **Despre cei care înfruntă primejdiile mărilor și oceanelor** povestește Mircea Novac în **Copii mării** ● O carte care surprinde numeroase aspecte din universul celor mici — **Spadasinul de serviciu de Ovidiu Zotta** ● **Alte apariții**: **Pațița Silvestru** — **Solarienii**, **C. Rădulescu-Codin** — **Povești**, **Zile de august**.

O poezie

● Cităm din volumul lui Gheorghe Tomozei (Ed. Eminescu) **Prea tîrziu, prea devreme** o singură poezie, promițînd că asupra acestui volum vom reveni mai pe larg într-unul din numerele noastre viitoare: „Ați citit numele vreunui clown / pe o piatră funerară? / În care arhivă / s-ar putea găsi măcar o singură patalama / în stare să le însemne nașterea? / Să vină ei din constelații / nici cu luneta pipăite? / Norii / să fie locul lor / natal? / Din pielea lor se fac pergamente / pe care caligraful scrie poezii, / oasele lor sînt amulete la gîtul gros / al comandanților de oaste. / Părul lor poate fi ars în pipe, / singele lor produce un vin așa și-așa / dar bătăuți sirguincios cu eiocanul ei devin / oglinzi. / Muierile lor sînt comestibile. / Dar a văzut cineva un clown viu? / Ei se lasă văzuți doar de orbi, doar surzii / le pricep vorbirea iar părinții lor / sînt copiii / și elefanții!“.

GEORGE ARION ■

CAP LIMPEDE

adaugă cîteva cuburi de gheață; conținutul se aruncă pe fereastră. Se ia un pahar cu rom și se bea ■ Răspund la întrebarea „**CE-I LIPSEȘTE FILMULUI ROMÂNESC CA SĂ FIE PROST?**“: **Constantin Vaeni**: „Încă doi, trei ani...“; **Dem Rădulescu**: „Să rămînă așa“; **Tereza Barta**: „Încă un etaj la Consiliul Culturii“; **Natalia Stancu**: „Încă vreo cîteva moase“; **Radu Caranfil**: „Nimic!“; **LOZINCI DE MASĂ**: „Să terminăm masa înainte de termen!“; **Din textele de frontispiciu ale publicației**: „Să gîndim cu picioarele noastre!“; „Vorba lungă, sărăcia filmului!“; „Trăim în evul unui miez destins!“;

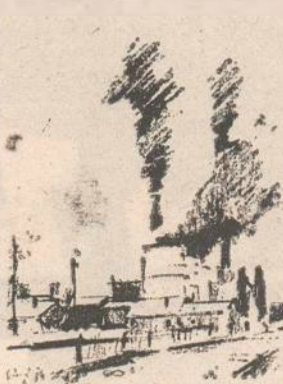
„Filmul care latră nu mușcă!“ ■ **Din cugetările lui Gab. G. Florea**: „Cine se culcă odată cu gîinile se culcă și a doua oară“; „Dacă filmele lor sînt mai bune decît ale noastre, atunci de ce filmele noastre sînt mai slabe ca ale lor?“; „Dacă copiii se nasc în luna a noua, atunci de ce nu se nasc toți în luna septembrie?“; „N-am putut dormi toată noaptea pentru că trebuia să sforăi“ ■ **OFERTE DE SERVICIU — CENTRALA ROMÂNIA FILM** pune la dispoziția întreprinderilor și instituțiilor de stat din întreaga țară specialiști de înaltă calificare în meseriile: țărani harnici și hitri (**Ernest Maffei**, **Mihai Mereuță**); ofițeri M.I. și comisari de poliție (**Ovidiu Iuliu Moldovan**, **Sergiu Nicolaescu**); specialiști în spionajul industrial (**Marga Barbu**); soacere pline (**Tamara Bucuiceanu-Botez**, **Draga Olteanu-Matei**); lebede (**Rodica Muresan**); intelectuale (**Irina Petrescu**); șefi de echipă (**Dorel Vi-**

șan); transfugi (**Ioana Pavelescu**); soferi pe autobasculante (**Serban Ionescu**); prim-secretari ai comitetelor județene de partid (**Gheorghe Cozorii**); miniștri (**George Constantin**) etc ■ **REPLICĂ TEATRULUI DE VARĂ REFORMAT**: „Mama e excavatoristă, iar tata, excavator“.

Ilustrația numărului: desene de RADU DĂRANGA ■

Admirabil poemul lui Romulus Vulpesco publicat în revista **România literară** de joi, 9 august. Intitulat **Tăria istoriei române**, poemul cele-

brază eroismul ostașilor români care au semnat o pagină glorioasă în luptele de la Oarba de Mureș. Cităm din finalul poemului: „De la strămoși încoace, aici, poporul scrie, / pe-acestă coală vastă de oseminte albe, / un imn tăcut și sacru și demn ca o baladă, / cu eroismul jertfel magnificîndu-și holda / și lacrima și dorul și crezul și durerea / și liniștea și munca și pacea și iubirea / și leagănul și vatra și maica: Româna“.

Cronica literară

Un istoric impetuos

Așa se dovedește Mircea Scarlat care în nici trei ani a ajuns ca explorarea poeziei românești din secolul al XV-lea (versuri compuse în jurul anului 1400) pînă în anul 1918 în a sa **Istoria poeziei românești**, I—II, 1982—1984. Metoda, dacă se poate vorbi de așa ceva, e aceea din **Istoria literaturii române contemporane**, III, **Evoluția poeziei lirice**, 1927 de E. Lovinescu, iar faptele sînt culese din studiile de istorie literară anterioare, indeosebi din G. Călinescu, **Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent**, ediția I, 1941.

Originală în cel de-al doilea volum vrea să fie urmărirea celor două așa-numite convenții, una zisă clasicizantă și ilustrată de Eminescu, și alta simbolistă, avînd ca exponent principal pe Bacovia. Am putea defini convenția literară drept acord tacit, acceptarea liber consimțită a unor criterii ale poeticii. Mircea Scarlat pornește în considerațiile sale de la ideea de semn, înțeles în spiritul lui Ferdinand de Saussure, drept „un concept și o imagine acustică“, înlocuie primul prin semnificat și a doua prin semnificant. Prin urmare, dacă echivalăm semnul cu opera, semnificatul este conținutul de idei, fondul, iar semnificantul expresia, forma. Însă dacă socotim semnul opera, în cadrul unui sistem de semne — valori, relația semnificat — semnificant în operă se complică. Opera se definește față de universul exterior și limbaj, critica are în vedere doar universul structurat de semn. Semnificatul devine semnificant și semnificantul semnificat.

Cum se comportă opera lui Eminescu dacă o privim ca semn? Mircea Scarlat susține că Eminescu „viza adecvarea semnificatului la semnificant, armonia lor și integrarea în semnul artistic (nenumit astfel)“; „Semnul (în care e inclus și simbolul) era, pentru el, destul de aproape de alegorie“. „Ceea ce el numea semn, iconă, hieroglifă simbol era semnificantul a cărui menire era să trimită la semnificat“. „Pentru Eminescu, semnul, înglobînd în sfera-i semantică și simbolul, era o imagine alegorică ce corespunde, în semiotica modernă, semnificantului“. În concluzie: „Deși acordă raportului dintre semnificat și semnificant o atenție deosebită, Eminescu pune accentul pe primul termen“. Altfel spus, la Eminescu fondul prevalează formei, deși dorea concordanța lor, și, putem adăuga, fiind un poet genial a realizat-o.

În ce constă convenția clasicizantă acceptată de Eminescu? În preferința sa, nu se spune, pentru lirismul reflexiv și expresia gnomică. O recunoaștem într-adevăr în opere după noi realitate clasice, în care Eminescu apare ca un adevărat moralist precum **Scrisorile**, **Lucașfărul**, **Glossă**, **Odă** (în metru antic). Dar Mircea Scarlat nu e convins că Eminescu era, mai ales în ultima sa perioadă a creației sale, un clasic, crede doar că a aderat la principiile poeticii clasice maturosciene. Este interesant că Eminescu a avut de la început intuiția stilului fundamental al creației sale, cînd scria (în 1870!): „Fantazia, mie-mi pare a fi o condițiune esențială a poeziei, — pe cînd reflecțiunea nu e decît scheletul, care-n opera de artă nici nu se vede... La unii predomină una, la alții alta; unirea amîndurora e perfecțiunea, purtătorul ei, genial“. Stilul nu e totuna cu convenția și adevărul este că Eminescu n-a fost un poet de convenție clasicizant, ci un poet, în cea mai mare parte a operei sale, de stil clasic. Ni se pare inacceptabilă și calificarea lui „într-o bună parte a operei sale“ drept „un poet livresc“, chiar „în sensul de autor la care semnificatul cultural (literar, istoric, mitologic, plastic, ș.a.m.d.) este preponderent“. Eminescu nu a fost un **poeta doctus**, a combătut chiar într-o poezie pe autorii care-și au sursa exclusiv în cărți (**În zadar în colbul școlii...** din 1881): „Nu e carte să înveți / Ca viața s-aibă preț — / Ci trăiește, chinuiește / Și de toate pătmește / S-ași s-auzi cum iarba crește“. Sau în **Ca o făclie**: „Nu-i foliant în lume din care să înveți / Ca o viață preț să aibă și moartea s-aibă preț“.

Tot ce urmează în cele 97 de pagini din **Istorie** despre Eminescu este fie imprumutat din ultimii autori citați (Ioana Em. Petrescu, Dan C. Mihăilescu etc.), fie compilat, cu prea puține comentarii, după citate sau la subsol. Analizele sînt precare. **Lucașfărul** și **Glossa** sînt asociate pentru că exprimă alegoric ceea ce **Glossa** rostește gnomic. Izvorite din aceeași concepție romantică asupra genului (identificat cu acel utopic subiect cunosător pur), **Glossa** și **Lucașfărul**, deci poeme cu autonomie artistică nezdruccinată, se completează reciproc în chipul cel mai fericit. **Glossa** ar putea fi scrisă de Hyperion care devenit poet — ar simți nevoia să-și obiectivizeze experiența, făcînd-o transmisibilă. „Cu aceeași ipoteză inutilă, referitoare doar la semnificat, criticul trece prea ușor asupra semnificantului ambelor poezii. De altfel **Lucașfărul** este expeditiv într-o jumătate de pagină. Se explică de ce, vorbind mai departe despre **Noaptea de decembrie** a lui Macedonski. Mircea Scarlat emite aceste inodite judecăți nefundate: „Mort sub jarul pustăiei, victimă a propriei tentații spre absolut emirul este — în logica artei — superior lui Hyperion, care se detașează de suferință printr-o punere la punct moralizatoare și oratorică. Soluția lui Macedonski (la aceeași problematică) este mai modernă și, în plan estetic, superioară celei oferite de Eminescu... Drama lui Hyperion (care nu rămîne rob miracului, sacrificiul neproducîndu-se) este aceea de a fi refuzat; una de orgoliu, asadar. Tragodia emirului este existențială... Numai că Hyperion nu se detașează de suferință pentru că e refuzat de Cătălina, ci fiindcă Demniurgul nu-l poate face muritor“.

Trecînd la convenția simbolistă, Mircea Scarlat susține că aici „textul întreg (semnul) acționează ca un tot omogen, principalul simptom de modernitate fiind tocmai asimilarea semnificatului în semnificant. „La simbolisti, forma și fondul poeziei sînt „toate în semn precum metalele într-un aliaj cu proprietăți individualizate“. Asta ar însemna că la Eminescu nu erau și că poezia lui o mai puțin modernă. Probabil din această cauză **Noaptea de decembrie** închide „o tensiune lirică superioară“ aceeași din **Lucașfărul**. Cursa continuă. Macedonski, la rîndul său, e întrecut de Bacovia: „Creator mai egal cu sine decît Macedonski. Bacovia este — sub raport strict artistic și evident, după Eminescu — cel mai valoros poet care s-a manifestat în poezia română în timpul vieții lui Macedonski“. Formulare și mai clară: „Din simbolism a ieșit unul din cei mai mari reprezentanți ai literaturii române: George Bacovia, a cărui operă nu poate fi înțeleasă în afara acestui curent“.

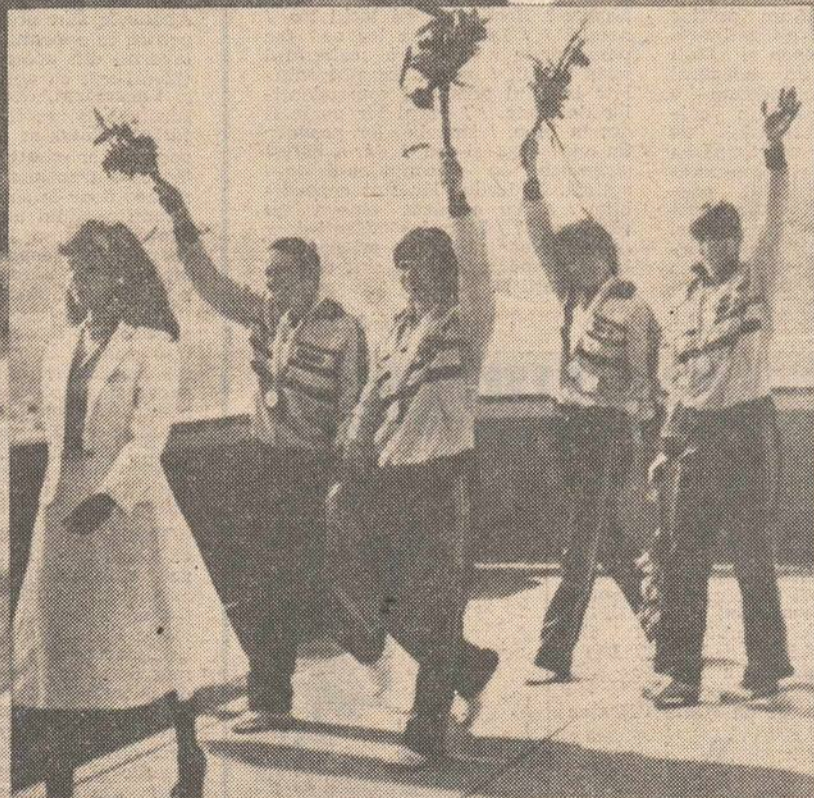
Cu toate acestea, simbolismul nu e definit în esența sa, nicăieri nu ni se vorbește de sinestezie, observabilă la Bacovia în versul „O pictură parfumată cu vibrări de violet“. „Unul din marile merite ale lui Bacovia este de a fi avut intuiția noului spirit muzical al vremii, obiectivat exemplar de un creator din generația sa, Igor Stravinski.“ scrie Mircea Scarlat, căruia nu-i place Minulescu dar gustă pe D. Karnabatt: „Fără a crea o operă capabilă a-i impune definitiv numele, D. Karnabatt este o prezență imposibil de ignorat.“ Este printre puținii poeți din perioada 1870—1918 căruia i se acordă două pagini și jumătate, în vreme ce alții, cîteva zeci, sînt reținuți strict nominal atît la convenția clasicizantă cît și la cea simbolistă.

AL. PIRU ■

En istoric impetuos

*„Trăimbucuria roș-galben-albastră,
Și nu dăm nicicînd înapoi,
Acum România e-n inima noastră,
Poporul român e cu noi”*

(din „Cîntec pentru tricolori”)

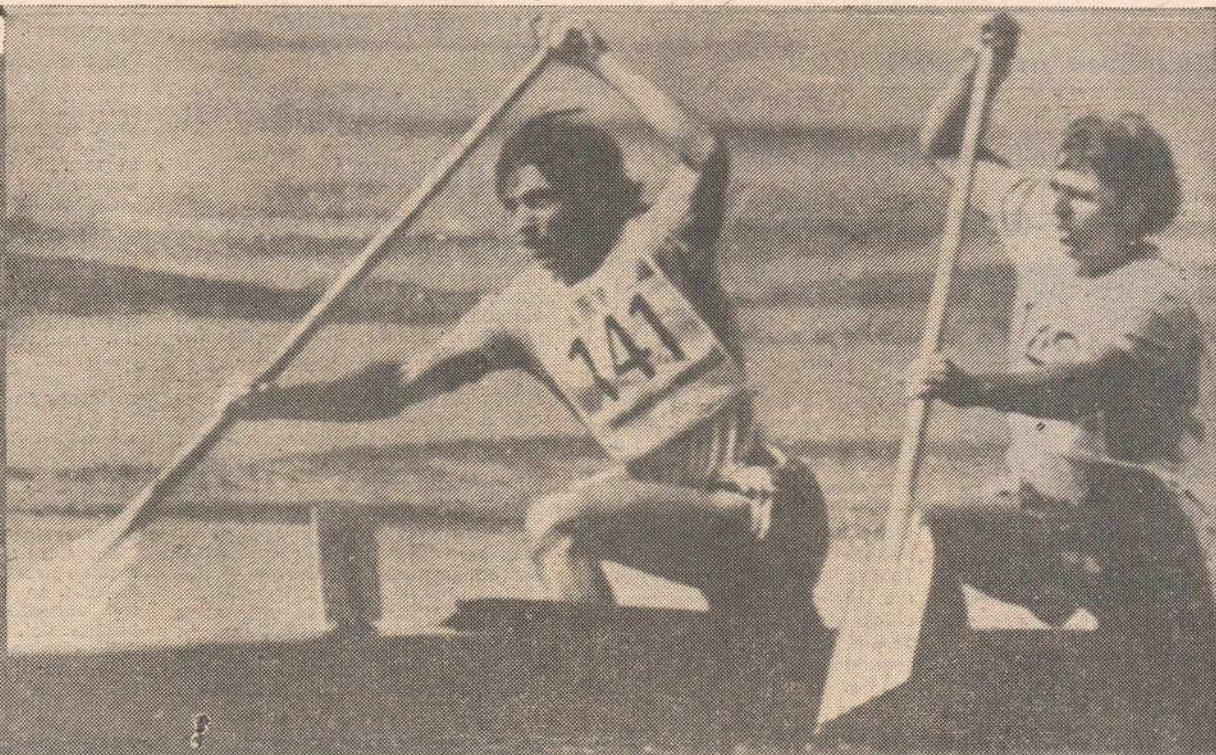

2

Albumului „Flacăra” din numărul trecut i se adaugă acesta, înfățișînd sportivii români care au cucerit medalii olimpice de aur în ultimele zile ale întrecerilor de la Los Angeles: Anișoara Stanciu (lungime), Maricica Puică (3 000 m), Agafia Constantin, Nastasia Ionescu, Tecla Marinescu și Maria Stefan (caiac 4), Ivan Patzaichin și Toma Simionov (canoe dublu 1 000 m). Aveți totodată cîteva imagini „de arhivă” punctînd excepționala carieră a lui Ivan Patzaichin, campion olimpic la 19 și la 35 de ani!

MEXICO, 1968

**PE CEA
MAI INALTA
TREAPTA
A PODIUMULUI
OLIMPIC**

Flacăra album

MÜNCHEN, 1972

MOSCOVA, 1980

Un muzeu in labirint

Luchian sau simbolul anemonei (V)

Dar de ce anemone?

Autoportretul „Un zugrav“

Era obosit, bolnav, nu mai putea picta decit cu chinuri foarte mari. Se temea din nou că totul s-a sfârșit. Pictura. Viața. Doctorul îl încuraja. Dar Luchian era obișnuit cu încurajările doctorilor. Știa ce ascundeau ele. O femeie care-l îndrăgea i-a trimis atunci un buchet de anemone. Din patul lui de suferință, Luchian a tresărit. Ochii lui, ca două țipete în noapte cum i-a caracterizat Tonitza, au privit intens florile, iar anemonele au topit crusta de gheață și de disperare ce-i încătușa inima.

Viața a izbucnit încă o dată tumultuoasă; ca un strigăt în care bucuria se unește cu suferința.

Anemona este floarea lui Adonis. Legenda spune că Adonis s-a născut dintr-o creștătură făcută în coaja unui copac. Uimită de frumusețea copilului, Afrodita l-a incredințat Persefonei să-l crească, dar, mai tirziu, aceasta a refuzat să i-l restituie. Drept care, cele două zeițe au recurs la judecata lui Zeus, iar acesta a hotărât ca în fiecare an Adonis să stea o parte din timp în împărăția umbrelor; în rest, pe pământ. După o altă versiune, anemonele s-ar fi născut din lacrimile vărsate de Afrodita pentru moartea lui Adonis, provocată de răzbnătorul Ares. Cite picături de singe, atâtea lacrimi... Caracterul efemer al acestei flori solitare, cu petale catifelate și sonore, reiese și din numele ei, care în grecește înseamnă „vânt”; anemona s-ar ivi din respirația vântului și dispăre stinsă de vânt.

Ea vorbește, deci, despre dragoste și despre moarte. Despre reînnoirea lui Adonis și despre următoarea lui dispariție. E o floare nu a consolării, cum am auzit uneori, ci a regăsirii și a despărțirii pe care o conține regăsirea; o floare a reînvierii și, în același timp, a extincției. Anemonele trăiesc între reînnoirea lui Adonis și viitoarea lui plecare. Flacăra arzătoare a petalelor și semințele negre vorbesc despre pasiunea renăscută și despre iminenta ei singurătate; ce poate fi mai grăitor pentru cineva care iubește viața știind că va muri? care știe că dragostea îi e dată provizoriu, dar tocmai de aceea nu trebuie s-o irosească? În aceeași floare există și promisiune și amenințare și darul și prevestirea pierderii lui. Ceea ce înseamnă că anemonele sînt străine de o incitare superficială. Intr-un suflet sensibil, ele pot răscoli o pasiune puternică, adică o pasiune disperată; o pasiune care se știe vremelnică și de aceea arde pînă la suferință. Nu despre grație ne vorbesc aceste flori. Nici despre gingășie. Ele au, e adevărat, o mare delicatețe, dar această delicatețe e, aș zice, violentă. Luchian a cîntat, se pare, cînd anemonele primite în dar au fost gata aranjate în ulciică și s-a pregătit să le picteze. Imnul bucuriei din Simfonia a IX-a de Beethoven. Altădată, pictînd un buchet de garoafe spuse cu modestie: „Ce să fac altceva? Nu cumva o să mă apuc să fac uragane, cutremure de pămînt, cataclisme, incendii, ruine?... Ia, colea, o floriciică!” Acum cînta. Un prizonier într-un fotoliu pe roțile, care nu mai putea picta decit legîndu-i-se penelul de incheietura mîinii, un bolnav incurabil, lovit de paralizie, cu degetele amorțite, cînta în fața unui buchet de anemone pe care se pregătea să le immortalizeze pe pînă; prin corolele lor roșii și albe, avînd în mijloc semințele negre, ele simbolizau bogăția și precaritatea vieții, dar și propria sa luptă cu suferința.

Cine urcă o Golgotă are un bun prilej să învețe alfabetul urii. Pe aceeași Golgotă se poate învăța însă lecția unei iubiri înalte care se ridică deasupra suferinței și o luminează. Și puțini ne-au vorbit mai patetic despre viață ca aceia care au iubit viața într-un moment cînd ar fi putut s-o urască. E simplu să aduci vieții un elogiu cînd picioarele te ajută să alergi pe plaja unei mări și cînd îți poți culege singur florile pe care le dorești. E mai greu, dar ce pedagogie se află aici! într-o situație ca a lui Luchian, cînd fiecare floare pictată e o suavă lecție de curaj.

Tonitza ne relatează una din întîlnirile sale cu Luchian. Foarte tînărul admirator al lui „Ștefan” i-a zis sfios: „Am venit să te deranșez și eu, domnule Luchian.” Gura bolnavului s-a dilatat subit într-un rîs dureros. „Dragă băiete, n-ai nici o teamă; eu is «deranșat» de vreo zece ani”. Scena se petrecea în septembrie, în una din acele zile cînd vara agoniza, iar toamna lua în melancolică stăpînire străzile, cîmpul și florile. În odaia lui Luchian nu era nici vară, nici toamnă. Acolo exista un singur anotimp; al suferinței. Medicul își vedea de treabă, iar tînărul admirator stătea rezemat de prichiciul ferestrei în preajma șevaletului părăsit. Luchian, palid, scofilit de boală, i-a zîmbit în vreme ce doctorul îi făcea injecția. Un zîmbet împur, tulburat de durere, care se vroia mintuit și mintuitor, victorie a unui trup invins, victorie fragilă, care se cucerește greu și se pierde ușor, luminînd însă buzele crispate...

Mă gîndesc la acel suris de cîte ori privesc „Anemonele”. Mai ales anemonele roșii, de foc și de singe. În miezul lor, în potirul lor, semințele negre și reci par un soare defunct, un grăunte de noapte, de spaimă, de fatalitate, o boală neagră a focului, o amenințare care roade ca un vierme negru în fructul vieții. Focul aprins în corolă își conține, în semințele negre, cenușa. Corola singerie pune în evidență semințele negre, iar acestea pun în evidență flacăra. Creația și moartea se luminează reciproc. Viața negată și viața care palpită. Un simbol de frig într-un incendiu. Și mi se pare că nimic nu-l exprimă mai bine pe Luchian ca această luptă dramatică dintre petalele care ard și întunericul cuibărit în potirul florii. În fond, Luchian a spus cu ajutorul anemonei ceea ce Van Gogh a spus cu ajutorul grîului.

Și, probabil, niciodată nu-i vom respecta de-ajuns pe cei care n-au cunoscut consolaerea...

OCTAVIAN PALER

Desene pe asfalt

„În secolul douăzeci, în univers“

Nu-mi era prieten. Eram prieten numai cu poezia lui stranie. Ne vedeam rar, dar toate întîlnirile noastre aveau o notă de frumoasă curtenie camaraderească; utilizam amîndoi apelative ceremonioase, inflamate de formule medievale. La Casa Poeziei se îngăduie...

În primăvara acestui '84, la librăria „Cartea românească”, tocmai îi cumpărasem noua carte (ce avea să devină și ultima) și mă pregăteam să plec din încăperea decorată cu doar două fotografii (Marin Preda și Nichita Stănescu) cînd el, autorul, mi-a apărut în cale somîndu-mă să accept să-mi restituie suma cheltuită pe propriul său op, urmînd ca ea să mi se dăruiască, împodobită cu o dedicație. Am refuzat tirgul și el m-a scris pe înțîia filă din „Guillaume”: „Poetului G.T. pe care îl prețuiesc mai mult decit bănuiesc Domnia Sa, cu cele mai alese sentimente.

V. Mazilescu. În secolul douăzeci, în univers“.

„Guillaume poetul și administrator“ e acum, în biblioteca mea, o carte rînită.

Virgil Mazilescu s-a risipit, fulgerat de o absurdă, prematură (dar cînd e „matură”?) moarte. Unde? El tocmai precizase: în secolul douăzeci, în univers.

Cartea — o palachetă grațioasă; poetul avea oroare de „cărămizi” — rămîne să-mi vorbească doar ea, în seri de toamnă, în locul bărbatului (băiatului) frumos ce se trudea fără spor să pară bătrîn, trădat fiind de o privire cu celestă iluminare. Era acest barbudos, în ciuda unor gesturi năstrășnice, un suflet tandru și defensiv.

Ce s-a întîmplat? Cum s-a întîmplat?

Nu, el n-a căzut sub roțile unui tramvai. El a căzut sub chiar roțile transparente ale poeziei. A încetat. Așa se spune atunci cînd mor ceasornicele și poezii.

S-a sters dintre pereții clipei, lăsînd în urmă o amintire curată, un desemn de neșters, abia deslușit sub varurile zidărilor roase de lună și ploie.

Ne rămîne, desigur, poezia lui. E un truism de neevitat în care trebuie să credem.

Dar nu sîntem noi prea puțin atenți cu ceea ce numim viața personală a poezilor și ne consolem lesne atunci cînd ei ne părăsesc, sau, mai corect, cînd îi părăsim, că ne rămîne scrisa lor? Scrisa, bineînțeles. Dar „mina ce l-a scris mereu seada“?

A avea nostalgia acestei miini (prevăzute altfel cu inimă și cu visare, cu tristeți și palide bucurii, cu mers și zburare) înseamnă a plînge zece de versuri ce s-ar fi dat doar lui și el ni le-ar fi dat nouă.

„Și ani, doar patruzeci și doi! Ce s-a întîmplat? Parcă e tot mai friabilă făptura de carne a aleșilor, tot mai supusă fringerii. Sigur, poezia e, dacă nu nemuritoare cel puțin longevivă. Dar ei, amantii tragediei, cu bărbile lor de fum și de himere, cu oasele lor de flutură, cu mișcările lor stingace, cu obrazele lor repede plesnite, ca pinzele vechilor meșteri, pe ei cum să-i apărăm mai bine?”

Cum să-i păstrăm mai mult între noi. Vreau să spun, cum să ne păstrăm mai mult în preajma lor? Ne vom întîlni. Adresa de o exactitate teribilă: secolul douăzeci în univers!

De ce, Daniel, de ce, Nichita, de ce, Virgil, de ce?

GHEORGHE TOMOZEI

Biblioteca in aer liber

Los Angeles

Cunoașteți legenda? A fost o dată o țară în care se cuprindeau toate țările lumii, și era în țara aceea un oraș în care se cuprindeau toate orașele, și exista în acest oraș o stradă în care se cuprindeau toate străzile, și se afla pe strada aceea o casă în care se cuprindeau toate casele lumii, și în casa o odaie cuprinzînd toate odaiele, iar în odaie un om (în care... etc.), iar omul acela nu mai putea de ris.

Să lăsăm legenda singură. Așa e soarta legendelor: să rămîna singure. Și să ne închipuim, în aceste săptămîni, nenumăratele odăi în care un om (singur sau nu — cu soția, cu copiii...) a stat ore întregi în fața televizorului privind imagini venite din orașul care pe românește se cheamă Ingerii. Acceleratul Los Angeles—Breslau, via Bibescu Vodă, s-a oprit. Biblioteca și-a închis cărțile și s-a mutat din aerul liber și torid, îngăbenînd foile, într-un interior cu un ecran mic pe care se desfăceau și se strîngeau pagini pilpitătoare desenate cu chipuri. Iar în semiintunericul camerei mina nota.

NU UCIDEȚI PORUMBELII — Tir. Proba de talere. Aruncate din șanț? Nu știu. Nu sînt specialist în sport. Dar iată că un concurent ridică arma, se pregătea să tragă și în clipa aceea, cînd talerul plutea în aer, între obiectul inanimat și cel ce ar fi urmat să ia medalia de aur a zburat un porumbel. Și sportivul n-a tras. Porumbelul i-a înghițit medalia de aur și a pierit cu ea. Basmul cu inelul furat lui Făt-Frumos continuă. Povestiri-l fiecare singur... S-a pierdut o medalie de aur. A rămas în viață un porumbel.

BĂTRÎNUL — Are 27 de ani, se află deci la adînci bătrîneți, și visul gimnastului japonez — care se va retrage din sportul de performanță — s-a realizat: medalia de aur la Olimpiadă. Cu fala muncită și aspră ca o față de sfînt țaran, japonezul plînge. Au fost — ați observat, sînt sigur — zilele risu-plînsului. Nu numai în sălile și pe terenurile de concurs ci, probabil, și prin camerele cu mici ecrane care

din cînd în cînd păreau brusc acoperite de o pînă subțire de lacrimi. Lacrimi de bucurie. Totdeauna. Aproape totdeauna. Cum să nu le fim recunoscători sportivilor — și firește, în primul rînd, sportivilor noștri — cînd izbutesc să ne smulgă asemenea lacrimi?

CUM DĂ URITENIA DIN OM — „Fă să greșescă americanca!” m-am surprins la un moment dat gîndindu-mă. Oribil. Szabo și Păuca n-au avut nici o nevoie de greșelile ei, iar eu — cerîndu-i iertare pentru gîndul meu detestabil (să vrei să greșescă un copil!) — îi trimit cu trenul de Los Angeles (via Mizil) un sărut de părințe.

COMENTATORI — Glasul crainicului: „Excelenții noștri fotbalisti... Scuzați: handbaliști...”. Scuzăm. Și ne gîndim o clipă visători: pe cînd vom avea și noi fotbaliști care să fie iarăși înfrinți la Olimpiadă, luptîndu-se „numai” pentru medalia de bronz — și ncreușînd să fie primii, ci numai printre primii din lume? Apropo: sînt curios dacă și la handbal un antrenor care își aduce echipa din B în A e imediat (răspătata talentului!) schimbat cu o celebritate. Nu fac o aluzie. Fac mai multe... Bun crainic, buni crainici și comentatori, ore lungi de muncă, pronunțarea a sute de nume complicate, atenție la fiecare cuvînt, nimeni nu trebuie uitat, nimeni nu trebuie ofensat... Cu excepția — pe care totuși o remarcăm — a limbii române. Au fost și fraze bine gîndite, dar atît de puține! Au fost și fraze, corecte, dar atît de puține! Păcat, pentru că era vorba de oameni competenți și care au depus un efort considerabil, pentru care le multumim, iată, dar cu jumătate de gură...

MELODII — Cine l-a ajutat copilei Mary să-și ducă la capăt exercițiul la sol? Melodia *Sanie cu zurgălăi*. A noastră. A Nadiei. Dar Elisabetei Szabo cine i-a oferit o mină de ajutor? Compozitorul american George Gershwin. Iar concurenții la yachting evoluînd pe Pacific erau însoțiți în transmisie de o melodie românească rostită la nai. Cum să identifice naiul plutînd pe Pacific? Ușor de recunoscut era Nadia, ce se afla nu numai în sală ci și în concurs. Să fac această mărturisire: nu am văzut niciodată un înger. Dar le-am urmărit, plutînd în aer cu aripile desfăcute, pe Nadia și pe Simona la paisprezece ani. Ingerii!

O GRIMASĂ DE NEUITAT — Nicu Vlad, marele Nicu Vlad (trei recorduri olimpice!) în plin efort. Se strîmbă îngrozitor... A reușit. Plînge sau rîde? O grimasă a chinului și a victoriei... O figură la fel de expresivă — în urîtenia ei de o clipă — ca și surisul nespuse de frumos al altei învingătoare: Anișoara Stanciu. Toate femeile, fără excepție, sînt frumoase. Toate

și totdeauna. Victoria le face magnifice.

IARĂȘI COMENTARIUL — „Urmează concursul olimpic de sărituri... în apă”. Bine că nu săreau pe caldarîm! Sau: „Această serie conține următoarele alergătoare...”. Și — de o sută de ori — diferența de un gol în cursul diferitelor jocuri e numită impropriu „handicap”. „Handicap” înseamnă altceva, dragi comentatori! Nu uitați că sinteți colegii lui Ioan Chirilă, unul dintre cei mai eleganți stilisți ai prozei de azi, autorul neuitatului roman intitulat *Nadia*. Termin de citit ultima lui carte, *Pe marile bulevarde ale fotbalului* (Editura Sport-Turism, 1984), un reportaj pasionant, scris cu inteligență, cu talent, într-o limbă românească impecabilă. Comentariile sportive — mai ales în asemenea zile — sînt ascultate de milioane de oameni. E păcat să le spunem: „drumul nu e nici drept nici lin, ci presărat...”. Chiar dacă e „presărat cu sacrificii și satisfacții”. Cum o să presări sacrificii? (Știu că se mai zice și așa, dar se poate spune și frumos!) Sau: „Unul din cei mai semnificativi produși ai sportului românesc...”. Cum s-ar fi simțit sportivul dacă s-ar fi auzit numit așa?

GOANA DUPĂ AUR — Această formulă folosită des la Lon Angeles, americanăască sută la sută, nu e și sută la sută românească. Nu cred că a existat nici un fel de „goană după aur...”. Scuzat să fiu dacă devin cam moralizator, dar mărturisesc că la fel de mult ca medaliile de aur, argint și bronz ale echipei noastre m-au bucurat și deplina lor sportivitate, și voința lor extraordinară, și emoțiile lor de pe podium. O medalie de aur și pentru îmbrățișările și sărutările între sportive și sportivi (cîștigători sau nu), expresie a prieteniei, a camaraderiei, a dragostei dintre tinerii din atîtea state ale lumii. O medalie de aur pentru toți „înfrinții” care și-au îmbrățișat — poate cu lacrimi în ochi — colegii de întrecere mai buni decit ei... Canada învingătoare la baschet: de bucurie doi baschetbaliști canadieni se tăvălesc pe jos și-și cară pumni rîzînd în hohote... Tinerete! O medalie de aur pentru tinerete!

FLORIN MUGUR

Programul Cenaclului Flacăra

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, își continuă turneul său prin cîteva manifestări în județul Tulcea, astfel:

BABADAG — 17 august; TULCEA — 18 august; MĂCIN — 19 august.

Toate spectacolele vor începe la orele 18.

atelier literar

G. Dumitrescu

Anda : Nu se pot trage concluzii, e prea de vreme. La această vîrstă, nu apar încă semnele vocației, iar versurile dv. nu sînt, deocamdată, decît niște exerciții naive, stingace, copilărești, exerciții pe care nu e rău să le continuăm, dar ar fi foarte rău să le dăruim prea mult din timpul dv. de studiu și pregătire, de lectură generală. Sinteți la vîrsta acumulărilor și faptul că nu înțelegeți poezia care se publică azi arată că aceste acumulări sînt încă insuficiente, că trebuie să depuneți toate străduințele pentru a le spori, extinde, adînci. Mai tirziu... va fi prea tîrziu !...

I. V. Voinescu : Nu sînt chiar rele epigramele dv. (poanta cu „doaga”, însă, e veche, cam de la apariția cărții și, după cit ne aducem aminte, era semnată altfel...).

Gh. Dumitrescu : Le apreciem și acum, ca și atunci (adăugăm „Adio” și „Culegătorul”), dar trebuie să știți că vechea zicală cu „omul propune... nu ne exceptează nici pe noi de la regulă... (ce fel de optimism altruist v-a făcut oare să credeți altfel ? !...)). Vă rugăm să conținuți mai departe pe foarte bunele noastre intenții, după cum și noi conținuăm pe realismul și perspicacitatea dv.

E. Chelaru : E limpede, vă aflați într-o „pasă” nefavorabilă (se mai întimplă !...) și cel mai înțelept lucru e să nu forțați condeiul, ci să-i oferiți un răgaz și o destindere. (Ceva, în „Apogeu”, „Politețe”, „Tentativă”).

Demeny : În versuri, nimic nou. Prozele sînt dezamăgitoare, scrise parcă în grabă, neglijent, fără rigori și scrupule beletristice. „O valiză”, confuză, dezordonată, fără

un cadru bine definit, fără o desfășurare clară, consecventă, se încheie (ca și cealaltă, de altfel) cu niște considerații inoportune, care tind să substituie, fără succes, acțiunea. „În oglindă” încearcă să asambleze, neconvîngător, cîteva amintiri disparate sub semnul unei meditații-comentariu, inoperantă, marginală, refuzată de „logica” lecturii (în plus, diverse „Duminica care...” etc).

Moraru Busuioac : Judecînd după cele trimise, se vede bine că nu sînteți înzestrat pentru literatură. În lipsa talentului, speranța dv. e neîntemeiată și orice stăruință rămîne fără rost (ca și invitația pe care ne-o adresați).

S. T. : Lucru îngrijit, de acuratețe și sensibilitate, care pare să justifice aspirațiile și continuarea eforturilor.

L. Koska : Întîrzie revirimentul așteptat (după inexplicabilul recul intervenit cu mai bine de un an în urmă). Ceva, totuși, în „Fum”.

Io : Deocamdată, sînt mai vizibile amărăciunea și vehemența, uneori în formulări prea directe și „materiale”, care nu mai ajung întotdeauna la poezie. Poezia e totuși prezentă în unele pagini, iar ținuta ei sinceră, simplă (uneori, e drept, alunecînd în simplism și prozaism) ar putea fi o însușire de bun augur. Demne de semnalat, mai ales : „Să fiu”, „Nerostitele”, „Mi-ai pus”, „Nevindecabilă” (din care nu lipsesc, însă, nici neajunsurile și riscurile pomenite mai sus).

D. Sauciuc : Un început încă șovăitor, încă dominat de o inerție convențională. Ceva mai bine, în „Capăt de veac”, „Ard focuri”. Să vedem, în continuare.

V. Mihalea : Mai puțin inspirate, mai puțin substanțiale și mai multă „făcătura”. Ceva, în „Dogoa-reea veacului”.

Minj Max : Se poate spune că ați călcat cu dreptul, deși strunirea cuvîntului, „economia” expresiei, rămîn încă probleme de rezolvat. Dar perspectivele sînt bune („Liniștea”, „Acest papagal”, „Așteptînd”, „Într-o toamnă”) și nu ne îndoim că veți lua lucrurile în serios. Reveniți (și cu o semnătură „ca lumea”).

O. Kadar : De data asta, predominare netă a confecției „la rece”, uscată, rigidă, fără fior.

Maria Duicu, Gh. B., Amelia Alexandrescu, P. E. Gh. Luminița, Daniela, Dorryn Ș., Antoneta Tudor, Petronella H., I. V. Carmen, A. Spulber, V. M. Mocaliuc, Constantin Sârghi, Gh. Rădulescu, C. Abramovici, L. Paisa, Gabriela Butnaru, Mihai Panait, Ovid R. Eugen, Liana Zidu, Cătălina B., Oana Ivănescu, Gh. Chelaru, Ion Vasile-Recea, Ion Marin Dincă, Ines Păcurariu, Elena Hârța, Alexandru Pop-Pal, Ierolim Bădescu, Marin Rădulescu, Nelly Bazac, Felicia Boțoman, Miss Fi. Silivestru S., M. Maruseac : Încercări de nivel modest.

Miron Radu Barian, Maria Bălan, Emma Vernescu, Florin Apostol, Raminda, P. Șumanschi, Oreste : Nimic nou !

Andreea Enache, Darius Pop : E ceva, încă nu îndeajuns. Continuăm.

Jannis Nikkos : Încă nu putem trage o concluzie. Reveniți.

GEO DUMITRESCU

N.R. Manuscrisele nu se înapoiază.

RĂTĂCIT PRINTRE LUCRURI

E drept, niciodată n-am știut cum se umblă cu mine, modul de întrebuintare fiind respirația mea întretăiată, după fiecare înghițitură de viață. Adeseori, m-am rătăcit printre lucruri, implorîndu-le, certîndu-le pentru felul lor de a proclama tăcerea. M-am mulțumit cu ochii mei, care, după ce au înțeles totul, s-au întors cu lumina spre mine, privindu-mă cu o cruzime sfîntă, mai sfîntă decît această realitate dogoritoare.

Niculae Alexandru Vest

APOGEU

Nu nu voi mai strînge decît întimplări de zăpadă m-am hotărît trebuie stabilit echilibrul trosnesc ciolanele nerăbdării ca o pădure pătată de prea multă toamnă m-am hotărît poate alteineva în locul meu ar spune : dacă nu mă credeți caut scoicile și pun perlele la loc ei nu !

Emil Achelăriței

MATEMATICĂ APLICATĂ

Împărțirea dintre noi Este partajul mărunții În nuci și perete. Suma dintre noi Este întregul și nu teorema lui „doi”. Înmulțirea dintre noi Trece de pactul de maternitate Și-i durerea plînsului de bucurie. Diferența dintre noi E un banc sec Ca o lacrimă din apă de ploaie. Asemănarea dintre noi Este că eu nu semăn deloc cu tine Și tu nu semeni deloc cu mine.

Ovidiu Clanca

MINA

Grămezi de oameni pe străzile de ieri, grămezi de oameni pe străzile de azi și de miine.

O mină cu milioane de degete încercînd sălbatic să se stringă în pumn.

Emil Petreșcu

CULEGĂTORUL DE RAZE

Se făcea luntre și punte și intra în livadă s-asculte pîrgul razelor printre zarzări și pruni ca o zi însorită de luni. Zori de aur pe crengi de cais aer proaspăt în pahare de vis bolfi de piersici pentru ai lui mirosea a mere domnești și-a gutui Noptile dînd cu pasărea-n lună pentru cine știe ce treabă mai bună pînă să se rumenească merele sfînd de vorbă cu stelele iernile scuturînd cireșii de zăpadă spre primăvara de floare curată.

Gh. Dumitrescu

DORINȚĂ

Nu mijlocul de-a aboli moartea nu leac pentru răni să aflui ci calea alchimică de-a transforma-njurătura în șoapte de dragoste abia terminasem de declamat și oglinda se făcu fîndări — un hohot enorm.

Daniel Amurg

DIN ARHIVE

Soldatul din patruzeci acum bătrînul cu pieptul gol sub aerul serii departe războiul altă pete cîmpuri de întineric și spaimă frumosul soldat — bătrînul fără cu pieptul gol sub aerul serii e ora calmă cuprînsă de griu și o pasăre nevăzută poartă culori poartă arome au murit de mult tigrii au căzut crucile negre și bătrînul se plimbă în oie o chemare albă e vechea casă bătrînul intră își așază oasele oboseala fiul său trece Pragul

Ioan Suciu Moîșa

IZVORUL DORULUI

Patria e steaua tăcută din mine lumina fragedă rînită uneori de melancolia impietritelor iluzii.

Patria e focul pur sădit sub pleoape izvorul dorului crescut din șoapte comoara zeilor anonimi ruga neobosită a poetului pelerin din nevroză în nevroză cînd sacrificat cînd aureolă cînd mim.

Patria e ceea ce murim. Cu dor.

Marius Sârbu

FESTIVALUL FILMULUI PENTRU TINERET

Cîteva păreri ale unor membri ai juriului

VASILE BONTAȘ : „Nu poate fi decît îmbucurător faptul că Festivalul de la Costinești a devenit — și această ultimă ediție a sa confirmă — un veritabil laborator de creație și analiză cinematografică (...). A existat o deplină unanimitate de opinii a membrilor juriului, din punct de vedere al aprecierilor”.

NICOLAE DRAGOȘ : „Despre filmul românesc s-au scris multe pagini, s-au exprimat, prin timp, numeroase opinii. Actuala ediție a Festivalului Filmului pentru Tineret de la Costinești, excelent organizată, a pus în evidență neîndoios adevărul drumului spre maturitate al filmului nostru. O maturitate tină. Cu mulți autori (regizori, scenariști, actori, operatori) tineri. „Să mori rînit din dragoste de viață”, „Imposibila iubire”, „Moara lung Călfar”, dintre artisticele de lung metraj, au intrunit, împreună cu „Secretul lui Bachus”, o largă adevărată a publicului. O adevărată deloc complexă, și venind dinspre un public avizat, inte-

ligent, sensibil, exigent și generos. Dar nu calitatea filmelor și-o propun aceste rînduri s-o sublinieze. Au făcut-o și o vor mai face cu competență și încredere în viitorul său de tot mai prestigioase împliniri, comentarii de film, specialiști. Organizatorii festivalului au avut însă minunata idee de a iniția zilnic dezbateri în prezența realizatorilor filmelor prezentate. Dezbateri ce au ilustrat gravă responsabilitate și acuta sensibilitate a celor ce sînt susținătorii morali ai filmului — spectatorii. Ale căror maturitate, discernămint valoric, etic, politic, au impus, demonstrînd cu pregnanță realitatea de amplă semnificație spirituală a unei noi calități a spectatorului. Cu un asemenea public competent și receptiv avem dreptul să privim cu încredere și către destinul filmului nostru. Fiindcă nu se poate ca talenții noștri cinești, artiști în opțiunea de înaltă calitate civică și artistică, să nu aște drumurile pentru cele mai emoțio-

nante și durabile răspunsuri !”
OVIDIU IULIU MOLDOVAN : „Din punct de vedere actoricesc, festivalul e o mare revelație : a adus o galerie de actori care confirmă o dată în plus că școala actoricească română se află sub zodia fermă a certitudinii. Aș vrea să le mulțumesc în acest sens lui Șerban Ionescu, Gheorghe Visu, Claudiu Bleonț, Radu Gheorghe, Dragoș Pîslaru. Ca eficacitate : un consens general între juriu și public !”

NICOLAE DAN FRUNTELATĂ : „Festivalul Filmului pentru Tineret de la Costinești a devenit marea probă a filmului românesc. Prin seriozitate, prin valorile impuse, prin modalitatea originală de contact cu un public avizat, de „priză directă”. Ediția din acest an jubiliar a impus, cred, definitiv, un film politic de mare ținută („Să mori rînit din dragoste de viață”), a consolidat miza pe ecranizări după opere literare ale unor mari autori (Galaction, Marin Preda), a confirmat cîteva mari actori tineri : Șerban Ionescu, Gheorghe Visu, Radu Gheorghe, Claudiu Bleonț. Costineștiul a devenit și rămîne o șansă reală a filmului românesc !”

(Urmare din pag. 9)

timululfenificiază de o interpretare masculină turburătoare, cea a tînarului actor Dragoș Pîslaru !

Ultimele două seri aduc și — de departe ! — cele mai valoroase filme prezentate în festival : „IMPOSSIBILA IUBIRE”, realizat de Constantin Vaeni după romanul „Întrusul” de Marin Preda : un film greu, în două serii, despre responsabilitatea umană, despre cîste și adevăr (nu are rost să mai insistăm, revista noastră a prezentat, la timpul apariției pe ecran, opiniile sale asupra filmului lui Vaeni) și „SĂ MORI RĂNIT DIN DRAGOSTE DE VIAȚĂ”, film realizat de Mircea Verou după un scenariu de Anghel Mora (idem). Două filme executate în maniere diferite, dar avînd același filon realist diferit, publicul de la Costinești receptiv cu promptitudine și entuziasm acest aspect, discuțiile la aceste două filme transformîndu-se, pe nesimțite, într-un veritabil seminar politic. Și într-o analiză deschisă, directă — uneori dureroasă, prin totala ei sinceritate — a

unor anumite condiții în care își mai desfășoară activitatea unii dintre autenticii noștri realizatori de film, adică oameni care investesc în munca lor pasiune, sănătate și chin creator, spre deosebire de alții care și-au făcut din această meserie un simplu deuseu financiar... !

Dintre așa-zisele „filme I.A.T.C.”, se remarcă filmul lui Nicolae Caranfil, studenț regie anul IV, intitulat „INSOMNIE” : dintr-o farsă telefonică de cam prost-gust, un veritabil personaj se trezește implicat într-o dramă cu efect de coșmar ; un film care, oricînd, ar putea fi dat pe piață în completare la un film de lung metraj. Și, într-o oarecare măsură, „ZMEUL”, film de platou al studentului anul III regie, Dan Apostolescu — film ce se susține printr-o discretă poezie.

Dintre documentare, se impune „MARIA LU' PASCU” (Felicia Cernăianu), „ECHI-NOCTIU DE TOAMNĂ” și „ACASĂ LA MINE” (Ioana Holban), numai parțial. Desenul animat — chiar și cu participarea, în concurs, a unui film semnat Gopo! — și spre marele regret al spectatorilor,

atît de interesați și de sensibili la acest gen cinematografic, rămîne, știu și eu cum să spun ? !, poate că doar un vis,

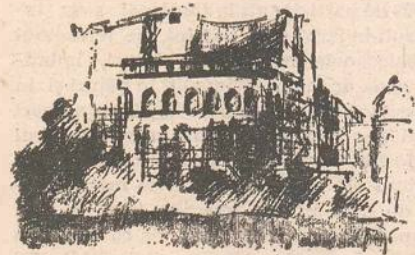
...Sîmbătă seara, pe scena puternic luminată a grădinii de vară, sînt făcute cunoscut publicului premiiile hotărîte de juriu. Într-un fel, premiile sînt aplaudați nu numai de publicul de aici — generosul și entuziasmul public al stațiunii — cit și de cel al întregului județ Constanța unde, în paralel cu proiecții oficiale ale festivalului, au avut loc, în aceeași perioadă 28 iulie—4 august, gale ale filmelor prezentate în festival, precum și întîlniri și dezbateri între principalii realizatori și oameni ai muncii aflați pe platformele industriale sau la odihnă pe litoral. Încă o dată, festivalul de la Costinești — deocamdată unicul de acest gen din țară — își încheie cu succes (iar cel care a cunoscut sau va cunoaște filmele aflate în palmares va remarca cu ușurință acest lucru !), menirea de forum cultural, de înaltă manifestație profesional-artistică și publică, demne de a fi încadrate amplei sărbători politice și culturale ce se numește „CÎNTAREA ROMÂNIEI”.

Topul Cenaclului Flacăra

Și pentru că turneul de pe litoral al Cenaclului Flacăra se încheie în această săptămîină cu rezultate deosebite despre care vom avea ocazia să vorbim în numerele noastre viitoare, oferim cititorilor un prim clasament realizat cu participarea membrilor cenaclului și cuprinzînd în ordinea preferințelor însumate ale fiecăruia cele mai bune cinci cîntece ale turneului :

1. Marile iubiri (Totuși), 10 voturi
2. Să ne naștem din nou (Mirela Atudorei), 8 voturi
- 3—5. — Ultima zi (Alexandru Zărnescu) — Noua modă (Totuși) — Miros de coasă (Nica Zaharia), toate trei cu cîte 6 voturi.

Acest „TOP 5” a fost difuzat zilele trecute și de colegii noștri de la Radio Vacanța, prilej cu care ținem să mulțumim întregii redacții pentru efortul constant, pentru bunele intenții arătate, pentru cooperarea perfectă prin care s-au realizat cele două emisiuni zilnice „Radiocenaclul Flacăra”, precum și informarea exactă asupra activității cenaclului a tuturor iubitorilor săi aflați pe litoral în această perioadă. Toate acestea s-au ridicat la nivelul înalțelor exigențe impuse de contextul emisiunilor acestui post radiofonic estival aflat într-o permanentă căutare a noului lipsit de tipare și prejudecăți, preocupat de satisfacerea gusturilor unui auditoriu divers, într-un mod alert, neplicticos, la un înalt nivel profesional, calități ce l-au făcut iubit și apreciat.

(Urmare din pag. 24)

construcțiilor grandioase, parcă innăscută, deși ea le-a fost formată în acești ultimi ani prin consecvența politicii președintelui Nicolae Ceaușescu al cărui îndemn „să gândim cu capetele noastre” a fundamentat sensul unei revoluții pe care avea s-o exprime integral întreaga existență a oamenilor, aceștia, deci, au știut să facă din marea lor nevoie de frumos o imensă plăcere absorbantă. Atmosfera devine incitantă și fiecare ar vrea parcă să se autodepășească. Dinu Olărașu, poet de talent, și cîntăreț, găsește și aici priză la public. După cîntecul Cameliei Daj, „Fintini”, un bileț din public cere cu multă bună cuviință să fie reluat momentul realizat de Florin Săsăran cu ajutorul lui A.P. Bucuria cu care se cîntă este contaminantă. Intreține această stare Sorina Hașigan pe cîntecele căreia se aud primele „chirăituri”. Sint semnul cel mai penetrant al generozității cu care este primită. Va fi nevoită, de aceea să biseze chiar după primul cîntec. Schimbarea de tonalitate e chiar ce deschide o nouă ladă din zestrea sensibilității. Pentru toți nfericitii lumii A.P. recită „Manifest pentru sănătatea Pămîntului”. Dar cum în toate logea compensații este o axă de echilibru, cel mai fericit dintre cei pe care îi cunoaștem pare a fi Alexandru Zărnescu, cîntînd aici cu gîndul la fiul său născut în acea zi. „Colindul Ardealului” s-a cîntat sub sfîntă oblăduirea celor trei culori. Lîngă Ardeal este adusă simbolic prin cîntecul „O singură Putină”, Moldova eternă. Se cîntă frumos și ferm „Trăiască România”. Aplauzele ritmice sînt parcă pulsul intim al acestei secvențe de viață. Fluturî steaguri tricolore ca o prelungire a sufletului, ca o revărsare a prea plinului său. „O șansă păcii” este cîntat aici „cel mai bine din toată ultima perioadă din existența cenaclului”. Amplifică fiorul acestei vibrații Carmen Antal cînd: „Peste Medgidia luna grea / E o piine albă ce se coace / De-o eternitate și ceva / Toate femelele vor pace”. Fără timp de respirație, „Să fie pace în lume” se cîntă la superlativ. Ridicați în picioare, cu chipurile luminate, extaziate și fericiți oamenii fac prin ei înșiși ca tot „acest spectacol în spectacol dedicat patriei și păcii, revoluției și tineretului, să fie de notă maximă”. Trupa orădeană „Metropol” are aici primul său recital mai larg. O altă schimbare de ritm creează momente de tandră comunicare realizate de prezența micutei Lelia Vaida. Spectacolul își urmează cursul său ascendent. Cristian Buică, egal cu sine, este și aici pe gustul publicului. Actul artistic capătă substanță în ambianța creată de un public cald și înzestrat propulsînd această seară între cele mai frumoase din câte au avut loc la Medgidia. Trupa „Totuși” decorsetează noi energii ce fac să danseze Medgidia în ritm de rock. Nica Zaharia, Octavian Bud, Valentin Moldovan (revenit aici după o boală ce l-a făcut indisponibil citeva zile) au exprimat piesele lor cele mai reprezentative primite și ele cu o mare generozitate în ciuda orei înaintate. Ba chiar înregistrăm un „moment de vîrf” la cîntecele acestuia din urmă. „Acum c-a venit despărțirea / Ia lumea și-mparte-o la doi”, se aud vocile componentelor grupului Partaj, prefigurînd parcă apropiatul final al acestui spectacol. După șlagărul cu nuanță estivală a lui Emilian Onciu, „Să ne iubim pe țărîmul Mării Negre” intrăm într-adevăr pe ultima turnantă cu o înmănușare de cîntec autentic românesc și șlagăre ale lumii. Răspunsul oamenilor este ultima pecete de autentificare a marilor calități relevate în desfășurarea acestui spectacol de publicul din Medgidia. Pe total o seară excepțională, creație a oamenilor cea mai de sus și rezultantă a credinței acestui cenaclu că trebuie lăsată oamenilor, prin bucurie, porți deschise implinirilor lor viitoare.

De la pianissimo la fortissimo pe țărîmul tineretului

Localitatea: Costinești, 13 august 1981, orele 20, pe țărîmul mării.
Număr de spectatori: 11 000.
Atmosfera: elevată, entuziastă.

La Costinești decorul are farmecul intinirilor spontane. Aici trăiești tot timpul cu senzația că spectacolul e improvizat chiar pe plajă și numai vîntul, numai valurile alunecă în flux și în reflux peste ecourile cîntecelor și cuvintelor. Seara de 13 august a fost rece și plină de curenți dezordonați de aer care au făcut să cadă mai repede frunzele copacilor învecinați și au rupt crengi. Amfiteatrul în care s-a desfășurat cenaclul nu are bănci și cei 11 000 de participanți la spectacol s-au înghesuit în iarba și pe pămînt, pe terasele și pe balcoanele hotelului de alături, îmbrăcați gros, de toamnă, înveliți în pături și în cearșafuri albe. Tirziu de tot luna a spart norii și a năvălit deasupra mării, în aerul de fosfor, împreună cu toate candelabrele aprinse ale cerului, cu stelele mai aproape de noi, atât de aproape încît la un moment dat am avut impresia că le putem atinge cu genele. Spectacolul publicului a fost tulburător. Nicăieri nu am văzut

atit de mulți tineri frumoși, în ținută degajată, policromă, fără prejudecăți și fără menajamente. La Costinești se află peoșta vară-statal major al vacanțelor noastre și tot aici se află publicul cel mai receptiv la poezie și la cîntec; un public avizat și exigent, care s-a manifestat la început cu spontaneitate moderată și care pînă la urmă a dat friu liber entuziasmului său total. Abia la orele 10 seara poetul Adrian Păunescu a declarat: „Acum începe cu adevărat Cenaclul Flacăra”, pentru că abia sub acordurile cîntecului „Lancea lui Horea” publicul a erupt în consonanță cu scena.

Pe măsură ce luna se elibera din nori și cerul se limpezise, se dezlegau tainele poeziei și muzicii și publicul se manifesta cu mai multă elevație și căldură. E absolut tulburător să petreci o noapte albă la Costinești în atmosfera de vis a metaforelor și de veghe a ideilor nobile ce insuflăse pe membrii cenaclului. Este absolut sigur că o noapte ca aceasta, nu se va uita ușor. E o noapte care rămîne de neșters în biografia unei generații. Pe de-o parte marea cu zbuciumul latent al valurilor sale care foșneau peste vîntul stațiilor de amplificare, luna care se ridica deasupra capului într-o solemnitate de marmură, stelele care vibrat intens în noaptea rece cu multe reflexe septentrionale, pe de altă parte ochii larg deschși ai celor 11 000 de tineri strînși unii în alții ca într-o uriașă îmbrățișare, aburînd oglinzile aerului cu gurile lor încercuite de lună și cîntec. Între spectacolul naturii și cel al cenaclului, privirile și gîndurile alunecau adeseori spre cel dintîi. Ceea ce l-a făcut pe poetul Adrian Păunescu să exclame la un moment dat că „uneori cultura se apleacă în fața naturii”. Noi am spune că în această superbă confruntare involuntară tot cultura a cîștigat pentru că poezia și muzica nu reprezintă altceva decît două din cauzele care au impus saltul omului de la natură la cultură.

Respectîndu-se, frumusețea de-a dreptul fantastică a nopții cu lună pe țărîmul mării, reflectoarele au fost stinse și s-a cîntat și s-a recitat la lumina curată a lunii, spațiul cel mai plin de rezonanță pentru poezia de esență. Versurile sună întoideana mai frumos pe lună plină. „Hora unirii” jucată în valuri prinse de miini se topeau parcă în argintul valurilor mării. În această atmosferă de vrajă cineva a propus ca amfiteatrului în care se desfășoară acum să i se spună „țărîmul tineretului”, așa cum o anumită cîmpie se numește Cîmpia libertății și alt loc din geografia noastră spirituală se cheamă Gorunul lui Horea. Mai expresiv ar fi, într-adevăr după această noapte fabuloasă de spectacol ca țărîmul mării de la Costinești să se cheame „țărîmul tineretului”. Și asta deoarece aici poezia a devenit mai molipsitoare ca oricînd. Dovadă poezia scrisorilor trimise poetului Adrian Păunescu: „Venim din Blaj, din inimă de țară / Și vrem să fim cu voi în astă seară / Purlăm în inimă, străim și în gînd / O sfîntă brazdă dintr-un vechi pămînt / Simbol al unității, aici la Costinești, / Cîmpia libertății frățești”. Dar despre modul în care Cenaclul Flacăra inspiră la poezie, la o nouă atitudine și grija față de exprimarea în limba română, un nou și adinc respect față de valoarea cuvîntului, într-una din cronicile următoare. Pînă atunci, să reținem totuși că în fața naturii a cîștigat totuși cultura română.

Cultură - „inimă la inimă”

Localitatea: Neptun, 14 august, 1984, orele 20, Teatrul de vară.
Număr de spectatori: 5 000.
Atmosfera: excelență.
Calitatea spectacolului: foarte bună.
Noutăți: a venit pe scena cenaclului Sirma Granzulea, interpretînd frumos și convingător cîntecul arămean.

La Neptun, spectacolul cenaclului a început în ritm de rock. 1, 2, 1, 2, 3, si... Trupa Metropol. Ușor de numărat, două trei tinere par a fi singurele ce nu vor să piardă nici o clipă din acest spectacol, potrivindu-și respirația după el, adică dansînd. Gestul lor atrage de îndată atenția celorlalți care privesc, mai întii ca la ceva ridicol, apoi (vizibil) cu îngăduință și, în fine, cu plăcere. Această primă satisfacție este un simbul din care va răsări și aici entuziasmul pe care îl naște în oameni cenaclul la fiecare intinire a sa. Dar înainte de a-i putea acorda acestui public prezent la spectacolul de la Neptun, atributele expresivității debordante, o altă calitate importantă, cultivată cu asiduitate de toți acești manifestanți care nu sînt mișcați

doar de muzică, dar și de poezie, și, mai ales de idei. Profunzimea, ca un tainic cristal al sufletului, avea să ni se releve la momentul de „mare triumf al poeziei” realizat prin remarcabila contribuție a actorului Mihail Stan. De aici încolo spectacolul își va păstra nota de eleganță și competență, de elevație spirituală, ca o emblemă a acestei serii. În numai o oră, prinși încet în meandrele de cîntec curat și proaspăt, scenariul pentru acest spectacol a cuprins cele mai noi și mai inspirate dintre cîntecele cenaclului, ca o exemplificare emoționantă a ideii de bogăție spirituală a românului. Oamenii aveau să se regăsească într-o aceeași albie de vibrantă simțire. „Lancea lui Horea” a fost și aici cîntat cu sentimentul necesității realizării unei terapii active prin spirit revoluționar. O terapie cu izbînză radicalizatoare, o terapie la care oamenii să răspundă dinspre interior spre exterior, cu forța de sugestie a unei clepsidre prin care timpul curge de la suflet la trup. Un proces de intinerire se produce la propriu. Ce altceva decît arderea fără seamăn a tineretului purificatoare și modelatoare pînă la ideal avea să aducă oamenii în starea în care se regăseau acum? Își reclamă apartenența prin cîntec într-un mod cu totul impresionant. Dedicat sportivilor noștri incununați cu laurii victoriilor olimpice, cîntecele de țară și pace ale cenaclului au fost dicțate unul cîte unul de voința de neclintit a oamenilor. Pe măsura acestui fapt de nimeni contestat: „La ora august a sportului lumii, România a fost a doua putere a lumii, sportive. Astfel au știut sportivii să răspundă condițiilor create, integrîndu-se perfect în concertul de valori al lumii”. Se scandează fără sfîrșit de frumos: „România, România!”. Acest public cîntînd și reacționînd exemplar, ni s-a părut el însuși „participant la olimpiada spiritului”, într-o seară cu totul unică. Cu atîtă intensitate au fost trăite momentele acestei serii încît nici nu aveam să știm cît de repede ne vom apropia despărțirea. Programul cuprinzător de șlagăre al cenaclului îi bucură pe oameni într-o asemenea măsură încît toate aceste secvențe sînt petrecute în picioare. Au dispărut și conformismul, și departajarea prin vîrstă. Îi vezi care dansînd, care legîndu-se, care înălțîndu-se în impresionante ghirlande vii, petrecute peste orizontul acestei grădini. Un grup de străini, oameni între 7 și 77 de ani, care n-au mai încăput înăuntru, dansează pe muzica pe care o aud de dincolo de gardul grădini. Iată cum arta aceasta, al cărei adevăr este un limbaj universal, cîștigă noi teritorii. Toată lumea participă cu dăruire. La momentele care nu vor să scadă în intensitate, în ciuda scurgerii timpului.

Final triumfal

Localitatea: Constanța, 15 august 1981, orele 20, stadion 1 Mai.
Numărul spectatorilor: 20 000.
Atmosfera: entuziastă, fantastică.
Calitatea spectacolului: foarte bună.

Ora la care transmitem nu ne permite să tragem concluzii asupra celui din urmă spectacol al Cenaclului Flacăra care are loc în acest moment pe stadionul din Constanța. Deocamdată nu sînt ocupate toate locurile, dar publicul e fierbinte, participă incandescent la manifestare. Se încheie, iată, o lună de activitate a Cenaclului Flacăra pe litoralul Mării Negre, activitate desfășurată într-o atmosferă laborioasă, într-o formulă de prezentare nouă, care confirmă încrederea acordată la debut. Spectacolul de la Constanța reprezintă o sinteză a tuturor manifestărilor din cadrul acestui turneu, de aceea, putem spune că în el se regăsește atît calitatea, împlinirile, uneori excepționale, cît și defectiunile, neîmplinirile care țin mai ales de organizare și de adaptare, la condițiile diverse impuse de public. Să ne reamintim: turneul de pe litoral a început în absența unor valori consacrate prin cenaclu și care s-au retras păgubos pentru viitorul lor artistic în ultimul moment. Unii spectatori și-au exprimat neîncrederea în noua formație a cenaclului, în noii membri ai trupei, fapt înfirmat de evoluția lor de-a lungul grelelor spectacole de pe litoral, prezentate în fața unui public eterogen ca pregătire spirituală. Practic, acest maraton de poezie și muzică a verificat un nou pluton de tineri ai cenaclului fără nume la început, aproape consacrați acum, în atmosfera unor probe de foc, prin amfiteatre în aer liber sau pe stadioane, în fața a peste 15 000 de spectatori. Nume ca Nica Zaharia, Mirela Atudorei, Camelia Daj, Lelia Vaida, Maria Tănase, Emilian Onciu, Octavian Bud, Florin Șerban, Raul Cârstea, Florin Săsăran, Dinu Olărașu, Valentin Moldovan și Vali Gereau care urcă pe scenă chiar acum

în atmosfera incendiară a stadionului constantăean, au intrat ferm în conștiința publicului.

Interpretările lor, cîntecele lor au fost de fiecare dată ovaționate alături de ale interpretelor consacrați ai cenaclului, între aceștia aflîndu-se de asemenea nume proaspăt intrate în atenția spectatorilor, precum Majay Gyozó, Cristian Buică, Andrei Păunescu, Ioana Păunescu, Cristian Minculescu, Dan Cărăbaș, Nicolae Dinescu (Formația „Totuși”), Carmen Ant, Maria Amariei, Sorina Hașigan, trupa Metropol (Andrei Orban, Ildiko Iordănescu și Bella Raduly) ș.a.m.d. precum și membri mai vechi ai cenaclului ca Valeriu Penișoară, Alexandru Zărnescu, Jerry Schwartz, Romeo Beianu, George Ivanov (Formația Flapo), Magdalena Pușcas și Tatiana Filipoiu (Formația Partaj), Constantin Dragomir, Ducu Bertzi, actorul Mihail Stan, și umoristul Nicolae Cenan. Refrenele lor au fost imediat reluate de către spectatori devenind simboluri muzicale ale litoralului 1984. Se poate spune de asemenea că în această lună fierbinte de cenaclu au fost lansate o dată cu numele noi de pe afiș multe cîntece noi. A fost vara fierbinte a unei emulații creatoare care a dus la îmbogățirea repertoriului fiecărui membru al cenaclului, dar și la repunerea în circulație a unor texte consacrate, pierdute odată cu părăsirea formației de către temporarii lor autori. A fost vara fierbinte a unei emulații creatoare fără precedent în care membrii cenaclului au fost mobilizați în evenimentele fundamentale ale anului în care trăim, cea de-a patruzecia aniversare a libertății noastre și cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R. Pentru membrii cenaclului libertatea țării a devenit adevărată sărbătoare a tuturor.

Marele cîștig al acestui turneu pe litoral a fost publicul convins seară de seară să adere la noua formulă de spectacol a Cenaclului Flacăra. Public care a receptat la început rezervat sau de-a dreptul ostil interpretările artiștilor ca pe parcursul reprezentațiilor să fie cucerit total. Performanțele în ceea ce privește tonul de rezonanță cel mai înalt, de dăruire entuziastă și credință, aparțin spectatorilor din Mangalia (cel mai muzical public al turneului de pe litoral), Neptun (cel mai profund public al turneului), Costinești (cel mai greu de urnit apoi cel mai revoluționar), Constanța (cel mai exploziv), Eforie Nord și Eforie Sud (publicul care a demonstrat cea mai mare dragoste față de poezie) și Cernavodă (cel mai eroic sub ploaia torențială). Acest turneu costisitor, obositor dar necesar și iluminat de flacăra sublimă a poeziei și a sublimului cîntec de țară, de pace, de libertate, de dragoste și de viață imediată, a scos în evidență și unele carente de organizare internă ale cenaclului și de organizare aparținînd gazdelor. Pe de o parte unii dintre membrii cenaclului cu vechime considerabilă nu au reușit să se adapteze ritmului cenaclului și exigențelor scenei, alții au părăsit nemotivat și neanunțat, turneul aflat în plină desfășurare, sau și-au depășit nepermis atribuțiile și obligațiile existînd și cazuri de incorectitudine și indisciplină ale unora dintre colaboratorii de serviciu ai ansamblului. Pe de altă parte organele locale au manifestat uneori un inexplicabil dezinteres față de cenaclu, dar mai ales față de publicul doritor să participe la manifestările de fiecare seară, prin omisiuni privind afișajul, distribuția biletelor, intîrzieri la deschiderea paselor de bilete, schimbarea nejustificată de loc și de timp ale desfășurării spectacolelor inițial programate și printr-o slabă cooperare a unor factori de răspundere. În acest context trebuie însă subliniat faptul că în cele mai ferice situații de spectacol organizatorii au dat dovadă de un spirit de inițiativă remarcabil de noi la momentul respectiv, contribuția lor fiind salutară acolo unde reprezentațiile au atins cota valorică maximă a interpretării și a reacției publicului. Dar dacă cenaclu a găsit în sine forța de a-și vindeca propriile carente, de a sancționa erorile comise pe parcurs, în ce privește carentele organizatorilor, acestea s-au repetat fără sancționările ce se impuneau, fapt verificat și cu ocazia celui din urmă spectacol de pe stadionul din Constanța. Cînd afirmăm că a fost un turneu obositor ne referim la faptul că acest turneu a însemnat adeseori două sau trei ore de somn pe poapte, unele delăsări lungi pe drumurile județului, repetiții și dezbateri incinse pe marginea noilor creații lansate în cenaclu. Pentru membrii cenaclului n-a fost un turneu de vacanță. Tensiunea unui turneu de asemenea anvergură este uneori insuportabilă. Dar bucuria de a impune un nou mod de a aborda cultura și arta față de istoria timpului în care trăim, merită orice sacrificiu. Spectacolul de la Constanța continuă. Toate locurile libere s-au ocupat. Atmosfera este magnifică. Publicul se află în deplină rezonanță cu tot ceea ce se întîmplă pe scenă.

Biletele trimise poetului Adrian Păunescu din tribuna stadionului municipal invită cenaclu la un nou turneu pe litoral. Sperăm că în timpul care urmează să intîlnim același public deschis, cald, entuziast și veșnic tinăr (indiferent de vîrstă), cu toate bucuriile spectacolului de cultură și artă adevărate, cu erorile noastre și ale organizatorilor excluse, cu promisiunea de a ne implica și mai mult, mai profund în viața politică și spirituală a țării.

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele: 1 354, 1 355, 1 356, 1 357, 1 358, 1 359, 1 360.

„Toate femelele vor pace”.

Orice om care nu dorește gloria patriei sale e un rău cetățean

UNIVERS

George Sand

● Falsul lui Van Meegeren ● Răsărit de soare pe Chang Jiang ●

Relațiile externe ale României, vastă arie de promovare a idealurilor de pace, prietenie și colaborare

O dată cu dezvoltarea conștiinței de sine a omului și a umanității în general, o dată cu modernizarea tehnologiilor, a sistemelor de transporturi și telecomunicații planeta ar trebui să-și organizeze fără convulsii, colapsuri și tergiversări edificiul propriei stări de bine. Trăim epoca tuturor posibilităților într-o lume cu resurse materiale și spirituale enorme. Toate pirghiile progresului au fost inventate, ele se perfectionează mereu, dar progresul rămâne pe porțiuni impozante ale globului un deziderat. Sensul păcii a fost descifrat de mult, necesitatea păcii se vehiculează frecvent, dar pacea într-o lume care și-a adus în vecinătatea fiecărei clipe spaima nopții nucleare rămâne o realitate aproximativă, discontinuă, fragilă. Paradoxul singeros al contemporaneității constă în distanța dintre sansele și împlinirile unei civilizații care ar fi trebuit să fie corolarul unui santier care se confundă cu însăși istoria umanității.

În cadrul complex, complicat și extrem de miscător al vieții noastre planetare un popor, stabil și viguros ancorat în solul istoriei sale eroice, demonstrează omenirii vocația sa de a edifica temelii, riguros, rațional.

Poporul român înțelege să-și edifice un viitor mai bun într-o lume mai bună. Nici nu s-ar putea altfel. Relația dintre

aceste componente este de nedisolcat. „Insularismul”, etanșitățile au dispărut. Lumea de azi este a interdependentelor, a determinărilor reciproce. Ea a devenit un mecanism girat de principiul indivizibilității. Într-o asemenea realitate mereu complexă și frecvent dramatică România și-a definit prezența sa distinctă, originală, energetică printr-un program de acțiune strategic, de amplitudine desfășurare care are drept chintesență gândirea novatoare a președintelui Nicolae Ceaușescu. Anvergura afirmării României, solidaritatea, coerența și vastul ecou al politicii sale dau expresie capacității de a edifica, printr-o aprofundată cunoaștere a tuturor factorilor de cauzalitate care marchează lumea contemporană, o perspectivă socială, politică și economică în consens cu dezideratele poporului român, ale tuturor popoarelor. Cheia de boltă a acțiunilor românești consacrate realizării progresului multilateral, a împlinirii personalității umane, este premisa însăși a existenței civilizației: pacea. Elementul revelator al acestui permanent și consecvent demers este viguroasă transferare a ideilor și principiilor pe terenul practicii politice, al faptelor. De numele președintelui Nicolae Ceaușescu, de numele României se leagă o emblematică realitate politică: Ceaușescu — România — Pace a devenit

simbolul viu al unei acțiuni politice și diplomatice desfășurate pe arena largă a lumii cu o tenacitate, clarviziune și principialitate care conferă Epocii Ceaușescu consistența unei majore contribuții la cauza păcii, a unei prestigioase consacrară a vocației României de a defrisa căile colaborării, ale destinderii și înțelegerii internaționale.

Programul românesc de pace s-a dezvoltat și se dezvoltă, în mod logic, datorită utilizării laborioase și dinamice a dialogului, a contactelor. Acumulările cantitative sint pregnante în acest sens: legături cu 25 de state în 1945, cu 68 de state în 1965 iar apoi, într-un ritm prin el însuși elocvent, cu 98 de state în 1970, cu 118 state în 1975, cu 137 de state în 1982, cu 139 de state în 1984. În privința raporturilor economice România întreține în prezent cu 150 de state legături stabile. Dimensiunea acumulărilor calitative este, la rîndul ei, profund semnificativă. Dinamica relațiilor cu toate statele lumii, dialogurile la cel mai înalt nivel, au înscris și înscris — dincolo de amplificarea circuitelor colaborării — statuarea unor principii, afirmarea fermă a unor idei, acreditarea limpede a unor direcții de acțiune care asigură structurilor păcii și destinderii stabilitate, pondere, coerență. Să evidențiem că în perioada care a trecut de la cel de-al IX-lea Con-

gres al partidului România a încheiat 21 de Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală sau de prietenie și colaborare, peste 100 de Declarații solemne și declarații comune. Toate aceste documente sintetizează, la un nivel superior, voința de colaborare a României într-o lume a colaborării. Ele implică definirea unui adevărat cod de conduită a cărui armătură esențială este dreptul păcii. Un sistem de etică internațională, asadar, configurat și promovat prin apelul consecvent, metodic, la dialog.

Acest permanent dialog, această impresionantă activitate dau măsura eforturilor depuse pentru înrădăcinarea traică a unui tip nou de relații, întemeiat pe principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului sub nici o formă în treburile interne, avantajului reciproc, nerecurgerii la forță sau amenințarea cu forța, respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a fi deplin stăpîn pe destinele proprii. Sint principii pe care România le-a promovat și le promovează cu o rară consecvență și a căror largă recunoaștere internațională izvorăște tocmai din faptul că ele asigură cadrul dezvoltării optime a fiecărei națiuni, creind totodată condiții pentru o fertilă concluzare internațională.

Concluzare menită să confere înțelegerei internaționale sensul major al împlinirii idealurilor celor mai ardente ale umanității, ale poporului român care a decis, puternic catalizat de faptele Președintelui său, să-și lege numele de realitatea Păcii.

RADU BUDEANU ■

Un drum în sudul Chinei

Ce știam eu pînă acum despre Wuhan? Iată, de exemplu, ce puteai găsi într-o enciclopedie de călătorie: „Wuhan, capitala provinciei Hubei, avînd o populație de peste 2.200.000 locuitori, este alcătuit din trei orașele — Hankou, HanYang și Wuchang — aflate de o parte și de alta a fluviului Chang Jiang (Jangzi), unite printr-un pod lung de 1.600 m, înalt de 80 m, supraetajat, unul din nivele fiind rezervat autovehiculelor și bicicletelor, iar celălalt căii ferate. Punctele de atracție turistică: Parcul Dong Hu (Lacul de Est, pe malul cărui a fost construit cartierul universitar), Muzeul de istorie al provinciei Hubei, Parcul Qin tai (și ajungînd aici ghidul îți va povesti totdeauna legenda lui Bo Ya care acum mai bine de o mileniu și jumătate se oprișe în acest loc minunat spre a da glas divinului său qin — vechi instrument chinezesc cu coarde asemănător quzbengului de azi), Templul Han gui (unde se află statuetele celor 10 de discipoli ai lui Budha) și... cam atât. Nimic despre locuitori — decît că sint tot populație han —, despre felul lor de a fi, despre schimbările revoluționare care au survenit în ultimii ani în modul lor de viață, în gândire, în civilizație.

Toate acestea le-am descoperit cu ochii noștri, acum, în excursia pe care am făcut-o prin câteva locuri specifice din sudul Chinei și care mi-a adus de două ori în orașul Wuhan.

Prima dată am văzut gara Wuchang. Eram ușor obosiți, dar încantați după drumul de 15 ore cu un tren rapid de la Pekin. Temperatura ridicată, de 38°C, ne-a diminuat din puteri, așa că ne-am afundat în scaunele confortabile ale autocarului care ne-a dus direct la hotel. Eram așteptați cu căldură de tovarășii de la Ministerul Invățămîntului și de profesoara Chen, care ne-a însoțit tot timpul, amabilă, atentă, gata oricînd să răspundă cu solicitudine multelor și feluritelor noastre întrebări. Și mai reținusem ceva: din dialectul local (fenomen de care aveam să ne lovim pretutîndeni în China) înțelegeam, totuși, e drept, rar, câteva cuvinte. De unde am tras concluzia că dialectul din Wuhan păstrează încă legătura cu dialectele nordice, și deci și cu pronunția chineză-standard (pe care, oricum, o învăță și știu s-o preluaiască toți chinezii).

Al doilea popas la Wuhan a fost bogat în impresii. Ne întorceam pe Chang Jiang cu vaporul, după trei zile petrecute la Lushan. Dacă ajungi în China și nu vezi un răsărit de soare pe Chang Jiang, e ca și cum din evantaiul multicolor al cozii de păun ar lipsi cea mai lungă pană sau cel mai frumos ochi. Mai întii, zgribulit cum stai în răcoarea dimineții, vezi cum undeva, prin ceața de pe malul drept, se luptă între ele câteva raze cărămizii, la început, apoi se colorează și capătă străfulgerări de aur. Bolta amuțită, de un cenușiu nedeslușit pînă atunci, se trezește și se deschide luminii. Între timp, malul se schimbă mereu și orizontul e la fel de aproape. Deodată, apare o sprinceană roșie undeva, deasupra unui oraș. Și, văzînd cu ochii, sprinceană devine mîngie de foc, apoi un lampon chinezesc, apoi glob incandescent și în cele din urmă Soare. E momentul cînd ceața, alungată de pe vas, nedorită nici pe maluri, curge spre astrul zilei, topindu-se în lumină. E momentul cînd mările Fluviului Lung se unesc prin ceea ce atîd de familiar numim „calea soarelui”, iar apele lui, din argint viu, devin de aur topit. Și dintr-o dată

vezi cum puntea s-a umplut de pasageri care ea și tine urmăresc același minunat răsărit și lumina vie de pe fețele lor, venită deopotrivă din soare, din aer și din sufletele lor, îți aduce în gînd întreaga Chină. Acest răsărit, îți spui, reprezintă însăși China socialistă în plin avînt revoluționar.

Dar ce m-a impresionat cel mai mult la Wuhan au fost bibliotecile în aer liber. Copii, bătrîni, femei și bărbați de toate vîrstele, stau pe băncile special amenajate la intersecții sau pe străduțele comerciale, lîngă cite un paner cit toate zilele încercînd de cîrticele cu povești, legende și fapte aievea și citeșc, citeșc în timpul pauzei de masă sau cînd au vreme.

Oriunde veți călători în China, veți descoperi ceva nou. Și acest nou se datorează iscusinței și hărniciei minunatului popor chinez, prietenos și dornic să-și înalțe țara pe culmi tot mai înalte de progres!

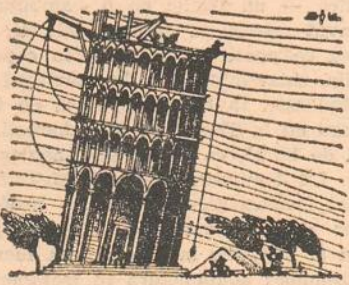
LUMINIȚA TOMA
studentă, Beijing,
— august 1984

Mapamond '84

În 1937, Muzeul Boymans din Rotterdam cumpăra pentru uriașa sumă de un milion de guldeni un tablou de Vermeer. Abia în perioada postbelică s-a putut afla că tabloul respectiv nu îl avea drept autor pe celebrul maestru din Delft, ci pe un abil falsificator — Hans van Meegeren. În perioada 1936—1942 el a produs mai mulți falși „Vermeer”, folosînd tehnici și materiale autentice din perioada lui Vermeer. Mai mult chiar, el a folosit elemente din opere autentice de Vermeer: capete, mâini, veșminte, etc. Falsificatorul a datat tablourile într-o perioadă a creației lui Vermeer din care nu s-a păstrat nici un tablou. „Acoperînd” această lacună, Van Meegeren a obținut prețuri mult mai mari pe falsurile sale și a redus mult riscurile de a fi descoperit. O reproducere după tabloul lui „Crist la Emmaus” a fost publicată în celebra revistă a criticilor de artă „The Burlington Magazine”, opera lui fiind elogiată drept „o capodoperă din perioada timpurie a lui Vermeer”. Van Meegeren nu ar fi fost poate niciodată depistat dacă nu exista acuzația că a vindut naziștilor opere din patrimoniul național. Pentru a demonstra că este vorba de opere ale sale și că în fond el l-a înșelat pe naziști și nu a colaborat cu ei, Van Meegeren a pictat în închisoare un nou „Vermeer”. Pentru ca experții care au certificat autenticitatea falsurilor să aibă permanent în fața lor avertismentul „operei” lui Van Meegeren, pinza sa „Crist la Emmaus” a fost menținută la Muzeul Boymans. Straniu este că valoarea ei a crescut continuu și, în prezent, ea valorează mai mult decît suma cu care a fost achiziționată ca tablou autentic. Și deși muzeul are opere de mari artiști ca Dali, Monet, Van Gogh, Cézanne, Picasso, ș.a., vizitatorii sint atrași în special de falsul lui Van Meegeren. Richard Boston, critic de artă la ziarul britanic „The Guardian”, releva recent că Van Meegeren este important cel puțin pentru două lucruri: a demonstrat mai bine ca oricine cît de puțin depinde valoarea financiară a unei picturi de valoarea sa de operă de artă și a dat o lovitură serioasă experților de artă, îndemnîndu-i la mai multă prudență și circumspecție!

ROMEO NĂDAȘAN ■

Lumea se amuză

După FÜR DICH — R.D.G.

Roza vînturilor

AGYEYA (India)

Afară ea este o femeie necunoscută: în ochi cu-o întunecime ce mă respinge în trup cu depărtări strălucind rece.

Stimată doamnă, unde mi-ai ascuns pisica?

Excursie în munți

Poteoava calului meu pune o ramă în jurul riului și cerului; vale și munte-n fața mea :

precum într-o imagine desenată, pornesc mai departe.

Satul, noaptea

Greierii cu melodiile lor legănară satul în somn etatină acum colibe domol domol scilpitoare urzeală de fum.

În românește de PETRE STOICA ■

INTELIGENȚA
ROMÂNEASCĂ
IN ACȚIUNEUn adevăr confirmat de împlinirile
Totul pentru om,

● O terapie eficientă, ieftină și fără contraindicații ● Medici străini vin în România pentru a învăța din experiența acupuncturii noastre ●

Un titlu de onoare în terapia românească: acupunctura

Scoala națională de acupunctură se bucură astăzi de îndreptătită recunoaștere și apreciere internațională. Medicii europeni și americani vin în România, pentru a-și urma cursurile. Vin chiar și specialiști ai genului din Orientul îndepărtat pentru a cunoaște la fața locului procedurile originale folosite de colegii lor români. O dovadă în plus că, într-un secol suprasaturat de droguri farmaceutice, omenirea își reîntoarce atenția către remediile naturale. Dar, în același timp, medicina naturistă vizează și dezvoltarea tratamentelor prin fitoterapie, apiterapie, homeopatie, domenii în care medicina noastră a dobândit succese de renume, depășind ceea ce s-a realizat în această privință în țări europene și nord-americane. Preocuparea pentru reconsiderarea și revalorificarea remediilor naturale poate fi explicată — apreciază cercetătorii — prin bogatele tradiții ale folclorului medical autohton. Unii dintre aceștia — cum vom arăta de îndată — atribuie acupuncturii în țara noastră chiar o vechime mult mai mare decât am fi dispusi să o credem.

Ce este și ce trebuie să devină tratamentul acupunctiv? Cine sînt cei care îl practică și care este statutul lor profesional? Despre toate acestea, pe larg, în rândurile care urmează.

Opera unor entuziaști

Are cuvîntul doctorul Traian Crăciun, medic șef al Policlinicii nr. 3 din Cluj-Napoca.

— Acupunctura a pătruns în țara noastră prin filiera franceză. În Franța s-au tradus încă înainte de război primele lucrări de proveniență extrem-orientală. Acestea au stat și în țara noastră la baza unor experimente izolate. Ulterior, prin mijlocirea doctorului N.N. Gheorghiu, a fost înființat la București, în 1956, primul cerc de acupunctură în cadrul U.S.S.M. Dar acupunctura a fost și a rămas în mare măsură opera unor entuziaști. Faptul că ea s-a extins și a dobândit rezultate mai bune decât în alte țări poate fi explicat, cred, prin interesul pe care în general omul de știință de la noi îl manifestă pentru inovație, pentru nouitate. Românul este o fire iscoditoare, analitică, potrivnică rutinei, conservatorismului. Dar nu este nici bine, nici normal să exploatăm în continuare numai aceste calități native ale cetățeanului nostru medic. Este momentul ca acupunctura să cunoască, la nivel central și departamental, o organizare mult mai judicioasă, să beneficieze de un centru metodologic care să conducă, să coordoneze și să centralizeze rezultatele muncii noastre.

— Înainte de a vă invita să faceți propuneri în această direcție, vă rugăm să ne vorbiți despre rezultatele pe care le-ați dobândit în activitatea dv. concretă prin tratamente acupunctive.

— Despre rezultatele curente pe care le înregistrez prin acupunctură, am vorbit pe larg cu alte prilejuri. De data aceasta doresc să comunic doar câteva din ultimele observații. Am pus la punct o metodă personală de electroacupunctură ce și-a demonstrat eficiența în tratamentul nevralgiilor trigeminale, în astmul infecto-alergic, în rinitele alergice și în paralizia facială de origine periferică, precum și în arteritele obliterante ale membrilor inferioare. Doresc să menționez că în combaterea nevralgiei de trigemen folosesc electroacupunctură cu frecvențe alternante.

— În sfîrșit, ce mai e de făcut?

— Este necesar, în primul rînd, să dispunem de o revistă de profil. Să avem la noi acasă o revistă românească de acupunctură. Pînă una alta, ar fi bine dacă publicațiile medicale existente ar rezerva un spațiu corespunzător problemelor de acupunctură. Apreciez în continuare că tratamentele acupunctive să se desfășoare în cabinetele găzduite de spitalele de recuperare. Acupunctura este și ea o metodă de recuperare. Propun de asemenea să se stabilească prin lege cine poate practica această specialitate medicală și să se interzică tot prin lege folosirea tratamentului acupunctiv de către cei ce nu au absolvit un curs de calificare. Să eliminăm prin această cale diletantismul și șarlatania. În sfîrșit, consider că ar fi extrem de util ca medicii noștri să fie trimiși, periodic, la specializare în marile așezăminte spitalicești din Republica Populară Chineză, țara cu cele mai bogate tradiții în acest domeniu.

Au cunoscut geto-dacii
acupunctura?

Poapele antichității — apreciază știința istorică modernă — au beneficiat de o circulație a informației mult mai rapidă și mai activă decât s-a admis pînă de curînd. Acupunctura și celelalte proceduri atribuite indeobște medicinei Extremului Orient — se spunea în acest context — au fost cunoscute deopotrivă

pe toate continentele populate, originea lor fiind greu de localizat. Ele pot constitui în egală măsură o descoperire a europenilor sau a celor care au locuit cîndva în Asia, America, Oceania sau chiar pe legendarele continente dispărute în Atlantic și Pacific. Cercetătoarea Nineta Crainici, cunoscută publicului larg ca autoarea a unei metode de tratament de inspirație etno-folclorică, îi datorăm în această privință o interesantă comunicare:

— Studiul pe care l-am consacrat anii la rînd figurinelor și vaselor de lut din perioada Daciei romane și preromane, precum și cercetarea unor piese folclorice (cusături, mobilier, portaturi) m-au îndemnat să observ că multe din acestea sînt înclinate sau marcate cu scheme de acupunctură. Am trecut apoi la efectuarea unor schițe de simetrie, folosind în acest scop cunoscutele statuete „Gînditorul”, „Femeia sezînd”, „Discul de aur”, diferite siluete feminine (mil. IV î.e.n.) precum și piese de arheologie aparținînd culturii geto-dacie, cum este capul de bărbat din aur-argint. „Gînditorul” mi-a oferit de la bun început imaginea unei persoane care execută presopunctură pe față și pe genunchi. Biosimetria observată la „Discul de aur” s-a suprapus pe simetria topografică a punctelor de acupunctură faciale din hărțile moderne de acupunctură. Am putut constata în continuare că pe numeroase figurine punctele incizate pe cap, corp și pe articulațiile membrilor indică exact aglomerările de puncte electrodermale notate în schemele de medicină extrem-orientală. Apar astfel vizibil marcate punctele de pe traseul „Vas concept” ca și altele indicînd cunoscutele trasee ale tratamentului acupunctiv, în total 126 de puncte. Am prezentat această descoperire cercului de acupunctură al U.S.S.M. București, însoțind-o de exponate arheologice și diapozitive. Specialiștii prezenți au apreciat pozitiv această descoperire, îndemnîndu-mă să-mi continui investigațiile. Am început atunci o colaborare pe această temă cu medicul Florin Brătîlă, cunoscut specialist al dementului și conducătorul Centrului de medicină tradițională din București, foarte interesat de identificarea străvechiului limbaj biologic-energetic de pe teritoriul țării noastre.

LIVIU TIMBUS

Idei în premieră

Doctorul Teodor Caba din Călan e, la noi, unul dintre pionierii acupuncturii. Nu că el, bărbat robust, parca fost halterofil, eu chipul ascuns sub o barbă stufoasă („am moștenit obiceiul de la tatăl meu, mocan din Vrancea”), ar fi fost primul acupuncturist român, acela s-a numit, din cite am aflat, Bratu, și ar fi practicat la București încă înainte de război, ci pentru că Teodor Caba se preocupă de această disciplină de vreo 20 de ani. A tras și ponoase de pe urma ei, la început, cînd pentru unii, din ignoranță mai ales, acupunctura era echivalentă cu șarlatania, dar și-a văzut de treabă și azi, invitat să facă un bilanț, are motive să se declare mulțumit că n-a abdicat și că, în ciuda vicisitudinilor, și-a urmat calea. Pentru Teodor Caba, ca să nu mai lungesc vorba, bilanțul ar însemna mil de cazuri tratate, vindecate sau măcar ameliorate, și citeva cărți, între care „Introducere în practica acupuncturii”, Editura Literă, 1973, a fost cea dintîi în literatura noastră de specialitate. I-au urmat „Tratamentul bolilor prin acupunctură” (1976), „Acupunctura. Tradiție și modernitate” (1977), „Acupunctura. Diagnostic și tratament” (1978), „Funcția energetică a organismului și mecanismele acupuncturii” (1980), „Contribuții la practica acupuncturii” (1982), „Homeosiniatria” (1983), ultima din-

tre ele, despre care am mai scris, nefiind altceva decît o apropiere, un paralelism, între acupunctură și homeopatie (a doua pastură a doctorului Caba), mai exact lămurirea modului de administrare a remediilor homeopatice prin intermediul acelor de acupunctură.

Acum, cînd în lume se vorbește tot mai insistent despre medicina alternativă (noi, în „Flacăra”, i-am zis, fără să știm, integrală), lăsîndu-i-se pacientului latitudinea să aleagă între diferitele metode de tratament, alopatie, homeopatie, acupunctură etc., concepția energetică propusă de medicul din Călan pare mai actuală ca oricînd. Fără a intra în amănunte, ce susținea și susține Teodor Caba? Că imbolnăvirea unui organ sau a altuia nu reprezintă decît o consecință a dezechilibrului energetic resimțit la nivelul întregului organism, și că afectat, de unde necesitatea de a trata nu un organ sau altul, ci organismul în ansamblu. Sistemul energetic al organismului, pus în evidență de meridiene și puncte, este primul (de reglare și control) apărut pe scara animală, precedîndu-le pe cele nervos și umoral. El, argumentează Caba, se deranjează cel dintîi și dispăre, prin moarte, ultimul. Prezentată în cadrul unei lucrări înfățișate Congresului internațional de acupunctură de la Tokio, 1977, teoria medicului român („Organismul uman, ca oricare formă de viață din univers, este un sistem deschis, constituit dintr-o trinitate: energetică, informațională și morfologică”) s-a bucurat de interes și apreciere, surprinzînd prin nouitatea cercetării.

În toate aceste idei, chiar dacă numai în parte verificate, Teodor Caba a crezut și crede. Teoretician, dovadă toate cărțile enumerate, medicul din Călan a fost și a rămas, întîi de toate, un practicant neobosit. Păreră lui, firește autorizată, o că tehnica în discuție se pretează la toate bolile. N-are contraindicații. Bolile reumatismale și cele neurologice, cărora medicina clasică încă nu le-a dat de cap, merg cel mai bine, dar Caba nu exclude, de pildă, utilizarea acupuncturii în cancere! În cancere, precizează, acupunctura nu pretinde că vindecă, dar o prelungire a vieții, cu un an, poate cu doi, e în stare să asigure. Și celelalte terapii o fac dar, la rezultate asemănătoare, acupunctura e mai ieftină și mai puțin mutilantă. La Călan, unde are la dispoziție, din 1970, grație sprijinului organelor județene și locale de partid și de stat, un serviciu specializat, cu 25 de canapele, doctorul Caba are o evidență strictă de ameliorări și vindecări în nevralgii, paralizii, rupturi de nerv, afecțiuni cardiovasculare, scleroze multiple etc., etc. A tratat, și încă obținînd mari succese, encefalopatii infantile. Cînd a început, cu ani în urmă, mulți l-au luat peste picior: encefalopatii prin ace? Azi, cînd cazistica lui e limpede, putînd fi consultată de oricine, inclusiv de sceptici, Caba și-a mai găsit un aliat, literatura de ultimă oră, datorată unor cercetători reputați din Statele Unite, R.F. Germania etc., demonstrînd capacitatea creierului de a se reface. Fără să-i ironizeze pe cei care l-au denigrat, producîndu-i destule necazuri, trecînd atitudinea lor pe seama ignoranței și a invidiei, Teodor Caba e încă și mai cutezător. Creierul, spune, se află permanent sub influența organelor vitale, iar refacerea lui e dictată de nevoile organismului. Asta e, după mine, calea de atac.

Crede în ce susține dar, modest, nu refuză nici ideile altora, acupuncturii pe care-l respectă chiar dacă, uneori, gîndesc și acționează altfel decît el. Se simte, și o recunoaște, membru al acestei familii a acupuncturii române, cu tradiție și realizări, dar consideră că pe acest drum mai sînt multe de întreprins. Încearcă un calambur: cadre există, nu există cadrul! Acupuncturii atestați, fie în cadrul Centrului de perfecționare a personalului sanitar superior, fie în alte locuri (el însuși a dirijat un curs de inițiere la Timișoara, sub egida cercului de acupunctură de pe malurile Begăi tipăritu-se „Contribuții la...”), nu lucrează decît sporadic, cei mai mulți dintre ei, iar alții deloc! Înființarea unui centru de medicină naturistă, în incinta căruia să-și găsească loc și acupunctura, ar rezolva problema. Altfel, ciștigurile de pînă acum, notabile din moment ce medicii și studenții străini vin pentru a învăța de la acupuncturii noștri, riscă să se piardă. Acupunctura, chit că și-a probat virtuțile, rămîne încă la mîna direcțiilor sanitare, a spitalelor sau chiar a secțiilor clinice. Lipsită de un statut clar, cu obligații și drepturi, ea funcționează mai degrabă prin bunăvoință. Pe care, se știe, unii o au și alții, nu! El, la Călan, unde prin grija autorităților urmează să se dea în folosință, anul viitor, un spital cu 100 de paturi, din care 50 vor fi destinate acupuncturii, și-a văzut, nu-i așa, visul cu ochii. Dar ceilalți?, se întreabă, colegii mei, unii foarte competenți și foarte doțiți? Vreamea lui

Fotografie de GABRIEL BUGNAR

„care pe unde poate” a trecut, e necesar un cadru adecvat, cu responsabilități precise. Adaugă: e de mirare că la noi, unde există realizări și tradiție, acupunctura încă n-a pătruns în facultăți! Peste tot, în Anglia, în Franța, în Austria, în Statele Unite, etc., etc., există catedre de energetică umană în facultățile de medicină, la noi, în schimb, față de acupunctură continuă să se manifeste, la acest nivel, o nejustificată rezervă. Datorită acestei situații, în ansamblul ei, acupuncturii române se găsește, și nu de ieri, de azi, în stadiul observațiilor clinice, al constatărilor directe, foarte prețioase, nimic de zis, dar într-un anumit punct insuficiente, trebuind completate de cercetări fundamentale.

OVIDIU IOANIȚOIAIA

Început promițător

— Tovarășe doctor Popa Vasile Ștefan, vă este cunoscută consecvența cu care revista noastră pledează pentru medicina naturistă și, în cadrul ei, pentru acupunctură. Or, experiența policlinicii din Bistrița-Năsăud, unde activați, sprijinul acordat de Direcția sanitară județeană pentru crearea și funcționarea unui modern cabinet de acupunctură în Bistrița, cei aproape 20 000 pacienți primiți aici doar din martie 1983 (de la înființare) pînă azi învederează posibilitățile existente, acolo unde se manifestă inițiativa locală și înțelegere. Deși medic tînăr, absolut din 1977, și „medic de țară”, ați participat și ați ținut comunicări ca unic reprezentant al României la Congresul mondial de acupunctură din Paris (ca invitat personal al președintelui Societății franceze de acupunctură, profesorul universitar Claude Roustan), la Congresul mondial de medicină alternativă de la Amsterdam, la Congresul european de acupunctură de la Stockholm; în fine, sînteți probabil unicul deținător român al Diplomai în acupunctură emisă de „International College of Acupuncture” din Utrecht, Olanda, recunoscută în 37 de țări și obținută pe baza unor severe examene teoretice și practice. Cum ați ajuns la acupunctură?

— Ca student în anul II, asistînd — în practică — un medic pe o ambulanță, am avut „revelația” acestei tehnici, am înțeles ce poate ea înfăptui, în condiții dificile, chiar dramatice. În următorii ani de studenție, în fiecare vacanță de vară veneam de la Timișoara la București, cu banii de bursă, ca să mă documentez, să învăț. La Timișoara, rectorul Institutului medico-farmacologic, regretatul profesor doctor Ștefan Gavrilăscu, m-a sprijinit moral și științific în elaborarea lucrării de diplomă: acupunctura în tratamentul arteritelor obliterante stadiul I-III, prezentată ulterior și la Congresul internațional de acupunctură de la București, în 1977. Repartizat ca medic generalist în

a patru decenii de libertate: pentru sănătatea lui!

● Rezultate valoroase, originale ● Pe cind un centru metodologic? ●

comuna Căianu Mic, Bistrița-Năsăud, am continuat să mă preocup de acupunctură, care s-a dovedit foarte utilă și în urgențele medicale la țară, în timp, unde, firește, nu beneficiazi de aparatură etc. Ești singur cu bolnavul — tu și miinile tale. De altfel, „Acupunctura în urgențele medicale” este și titlul unei comunicări pe care am ținut-o la un congres internațional, unde s-a bucurat de atenție. Direcția sanitară județeană a manifestat deosebit interes pentru acupunctură, mi-a facilitat participarea la reuniuni internaționale — mie, „medic de țară” — apoi în 1983 m-a transferat de la Căianu Mic la cabinetul de acupunctură nou creat în cadrul policlinicii județene.

— Să nu ne ferim să menționăm și faptul că acest cabinet dintr-un colț de țară își câștigă, încet-încet, un renume care depășește granițele țării.

— Vă referiți probabil la faptul că nu de mult profesorul Toshikatsu Yamamoto, chirurg, ginecolog și anesteziat, specializat în reputate clinici din Japonia, S.U.A., și R.F.G. și creatorul metodei japoneze de craniopunctură, pe care l-am cunoscut la Stockholm, a venit recent în schimb de experiență la cabinetul nostru din Bistrița. Au participat mai mulți acupuncturiști din țară, doctorii Florin Brătilă, Adrian Dancu, Carol Quint, Boris Rafailă, Mișu Tomescu, Traian Crăciun care și-au însușit tehnicile japoneze de craniopunctură. Japonezii au anunțat că vor mai veni la noi, în toamnă, cu o echipă, tot în schimb de experiență. Este și aceasta o recunoaștere a progreselor acupuncturii românești.

Directorul Policlinicii Județene Bistrița-Năsăud, doctorul Vasile Sopco, ne-a vorbit despre un aspect mai puțin cunoscut la noi al practicii acupuncturii. El apreciază că doar cabinetul în care ne aflăm acum (în afara laturii pur medicale precumpanitoare desigur) economisește policlinicii județene minimum o sută de mii de lei anual prin acupunctură. El se refera la medicamentele gratuite pentru copii sau cele care se acordă pentru anumite afecțiuni, tratate însă cu succes și prin acupunctură. La această sută de mii de lei se adaugă economiile realizate de bolnavii care nu beneficiază de gratuități și care nu mai siliți să cheltuiască bani grei pe medicamente.

LIONEL NIȚESCU

„Putem aduce și noi medalii de aur”

— Doctore Dan Fillmon, practicați, aici, în stațiunea Bălătești, jud. Neamț, de mai mulți ani acupunctura, cu rezultate, așa cum am mai scris, bune și foarte bune. După opinia dumneavoastră ce loc ocupă această metodă de tratament în medicina noastră?

— S-a făcut mult dar nu esențialul. După ce am cucerit teren în practica ei, trebuie să câștigăm și înțelegerea și aprofundarea acesteia iar asta nu se poate fără realizarea unei forme de cercetare științifică. În secolul XX nu numai că nu ne mai putem permite altfel dar simțim obligați să explicităm ceea ce a exprimat forma de gândire medicală extrem-orientală antică, cu mijloacele fiziopatologiei moderne. Avem nevoie de un laborator bine dotat, de colaborare electronică, biofizică, nucleară... Deja se fac studii pe cont propriu, prin multe centre din țară, dar disparat și independent, fără o coordonare centrală, fără o orientare bine gândită, pe anumite direcții. De exemplu, dr. Băgu la Galați a investigat traseele de acupunctură prin metode ale medicinei nucleare, cu ajutorul izotopilor radioactivi. Este nevoie, concomitent însă, de cercetare fundamentală. Pe acest teren m-am îndreptat eu. Am reușit să evidențiez că substratul morfo-funcțional în fenomenele acupunctive este reprezentat de țesutul conjunctiv.

— Cum ați ajuns la această concluzie?

— De treaba asta mă ocup de peste cinci ani și prima comunicare am făcut-o la Congresul al VII-lea de acupunctură din Spania, în 1980. Opiniile participanților m-au încurajat să continui, comunicarea mea fiind apreciată ca o ipoteză interesantă, cu substrat real. La ora actuală, pot face următoarele afirmații bazate pe o documentare concretă. Meridianele de acupunctură sint trasee virtuale situate de-a lungul țesutului conjunctiv din organism, punctele reprezentând aglomerări de sarcini electrice de pe aceste trasee. Evidențierea punctelor de acupunctură am realizat-o prin puncte-biopsie și cupe histologice de la nivelul țesutului conjunctiv din zona punctelor care indică fenomene inflamatorii din prima fază, deci, restitutio ad integrum. Rezultate pe care vreau să le comunic anul acesta la Atena, la cel de-al XI-lea Congres internațional de acupunctură, cu diapozitive, planșe, diagrame și cu alte dovezi.

— Dacă dumneavoastră militați pentru

un laborator central, medicii care cercetează deja și se află în diverse centre din țară, ce să facă, să-și întrerupă preocupările?

— În acest caz, cred că ar fi potrivit ca aceora care au făcut dovada cercetărilor lor, cercetări încărcate de valoare, să li se acorde sprijin pe plan local, prin direcțiile județene sanitare și cu girul Ministerului Sănătății, în dezvoltarea unor mici laboratoare corespunzătoare, avind, firește, obligația să prezinte rezultatele, coordonarea activității urmind s-o implinească Academia de Științe Medicale, forul nostru științific superior. Coordona-re realizată prin și de către un comitet format din oameni care au astfel de contribuții. Ulterior să se poată realiza un laborator mare — acestea rămind niște filiale —, cu o conducere unică. La ora actuală în întreaga lume se lucrează în acest sens în acupunctură. Și noi, românii, avem și experiență, și oameni competenți, și rezultate, o spunem în urma unor confruntări internaționale, unde ne-am situat cu multe idei și contribuții originale și chiar prioritare. Putem aduce și noi niște medalii de aur țării, nu numai sportive, prin performanțele noastre în domeniul sănătății, fiind primii care să descoperim anumite lucruri. Iată, eu am venit cu dovezi histologice în fundamentarea științifică a acupuncturii, dar nu e speculat tot ce poate spune ea și mi-ar părea rău să-mi fure ideea cineva care are mai multe posibilități de cercetare. Acupunctura trebuie așezată de aici înainte în locul pe care îl merită ca știință medicală și în acest sens un rol foarte mare revine învățământului nostru medical, celui universitar. Trebuie dezvoltat un capitol în fiziologia normală care să descrie jocul sarcinilor electrice ca rezultat al activității metabolice a țesuturilor în organism, interrelațiile dintre aceste sarcini electrice care, în fond, sint tocmai fenomenele specifice acupuncturii. Apoi, fiziopatologia va fi în posibilitatea de a studia și descrie modificările acestor încărcături electrice specifice diferitelor boli. Acupunctura este un instrument absolut necesar medicinei și trebuie să facă parte din pregătirea fiecărui medic; încă de cînd eram student am simțit nevoia acestei completări a cunoștințelor mele. În Franța sint cîteva facultăți unde catedrele amintite, de fiziologie normală și fiziopatologie, servesc cu asemenea cercetări acupunctura.

— Cum aplicați dumneavoastră acupunctura și ce rezultate ați mai înregistrat?

— Despre rezultate pot vorbi cel mai bine oamenii, care vin tot mai numeroși din toate colturile țării.

— În ce afecțiuni?

— Pentru Bălătești, stațiune balneară profilată pe reumatism, majoritatea pacienților suferă de asemenea boli, dar acupunctura atacă întreaga patologie internă. Am realizat o combinație între metoda acupunctivă și adjuvante în boli ca astmul bronșic și poliartrita reumatoidă. În astm bronșic, combinația este acupunctură plus aerosoli cu apă de Bălătești și amestec de Boicil forte, termoterapie pe coloana vertebrală și un masaj special, de inspirație chineză, tot pe coloană. Cu această metodă reușim să acoperim cam 40-50 de astmatici pe zi. Trebuie să precizez încă o concluzie interesantă la care am ajuns, de data aceasta în urma experienței practice, și anume că reactivitatea organismelor care au fost tratate cu produse cortizonice este scăzută la acupunctură. Corticoterapia care, se știe, dă dependență, deposedează organismul de această calitate. În poliartrita reumatoidă, boala de asemenea gravă, am obținut rezultate foarte bune, mai ales la pacienții tinere, prin cură de acupunctură urmată de combinație medicamentoasă cu Indometacin (3 pe zi), cu Gin Seng tonic (2 pe zi), menționind că nici un alt anti-reumatismal nu reacționează cu Gin Seng. De asemenea, am utilizat pentru coxartroze și gonartroze o combinație între Hepatobil (medicamentul din plante și produse apicole, patent al farmacistului Ovidiu Bojor și pe care l-am obținut de la Plantavorel din Piatra Neamț) și acupunctură. Tratind o insuficiență hepato-pancreatică, care rearanjează funcțiile acestor două organe, eficiența este ridicată în ameliorarea celorlalte; organismul este, în fond, un tot. Hepatobilul este formidabil. Medicina noastră are, iată, resursa importantă, totul e să fim sprijiniți în a le cunoaște și folosi.

Sursă de economii

Cum a ajuns dr. Constantin Gaube, medic specialist boli interne și reumatologie la Spitalul județean din Piatra Neamț, să practice și acupunctura am spus-o într-un articol anterior, unde ne-am ocupat și de cazulistica sa deosebit de numeroasă și mai ales valoroasă, uneori chiar spectaculoasă, asupra căreia a lucrat cu acele clasice ale medicinei chineze. Cert este că rezultatele sale au reușit să molipsească și alți colegi, care au plecat astfel la cursurile de perfecționare și inițiere în Capitală, așa încit azi,

la Piatra Neamț, există un nucleu serios de acupunctori, format din 10 medici din secții de neurologie, ORL, anestezie și terapie intensivă, psihiatrie, medicină internă, balneofizioterapie. Gama de boli în care este încercată s-a diversificat astfel tot mai mult, iar efectele obținute confirmă așteptările, așteptări ce confirmă, la rindu-le, că ar trebui să luăm mai în serios străvechea metodă de tratament. „Ceea ce înseamnă, susține și dr. Gaube, ca și alții alți confrăți din țară, că are nevoie de baze legale în toate unitățile sanitare. Ar trebui reglementat rolul și statutul acupuncturii între celelalte discipline, specialități și mijloace terapeutice din medicina noastră actuală”. Experiența pe care a dobîndit-o în cei 6 ani, de cînd o practică, în afecțiuni de tip reumatismal, digestiv, respirator, într-un compartiment cu 20 de paturi din cadrul secției medicale a spitalului, o justifică atit medical cit și economic. „Am realizat importante economii de medicamente, reducînd costul de spitalizare, obținind astfel, pe baza acupuncturii, anul trecut, cel mai bun indice de spital de utilizare a paturilor”. (Piatra Neamț susține calculele efectuate de dr. Băgu, la Galați.) Sensibilă, desigur, la calculele economice ale eficienței medicale, Direcția județeană sanitară Neamț s-a preocupat și se preocupă de a asigura o cit mai bună dotare a cabinetelor de acupunctură din raza sa. Ceea ce rămîne însă drept sectorul cel mai descoperit — precum ne-au confirmat și toți ceilalți medici investigați pentru suita noastră de articole —, ne spune dr. Gaube, este informarea. „Simptomatologia națională de acupunctură nu pot suplini în totalitate nevoia de informare, nu pot aduce tot ceea ce este nou în domeniu pe plan internațional; scopul lor fiind de a comunica și sintetiza preocupările naționale. Simțim nevoia măcar a unui buletin, dacă nu a unei reviste de specialitate, editat de către cercul de specialitate din cadrul Uniunii Societăților de Științe Medicale, cu rezumate și traduceri din literatură”.

8700 de pacienți tratați la Herculane

Doctorul Bogdan Răileanu, medicul șef al stațiunii Herculane și acupuncturist de peste 10 ani, consideră că nu mai e de discutat despre avantajele acupuncturii, sint prea de multă vreme demonstrate, în toată lumea ca și la noi în țară. Reactivarea acesteia cu atita anvergură nu este o simplă modă, ci o inteligență și bine chibzuită acțiune a medicinei internaționale, recomandată tot mai susținut de Organizația Mondială a Sănătății. Cu scopul de a se renunța la consumul exagerat de medicamente, stopind astfel reacțiile lor adverse tot mai complicate și mai greu de stăpînit, față de eficiența lor terapeutică reală, dar și pentru a diminua investițiile financiare pe care le implică,

afli din partea statului cit și a individului. Cu scopul de a obține aceleași rezultate medicale cu mijloace mai simple. Practic, și în țara noastră a luat un start destul de bun, prin pregătirea postuniversitară, la București, a tot mai mulți medici; ei se întorc acasă și încep să aplica. „Unde lucrurile ni se par a fi încă nerecoltate, contrar tendințelor de pretutindeni și necesităților din rețeaua medicală, sint în învățămîntul universitar. Nu este suficientă doar pregătirea postuniversitară, durata cursurilor neputind fi prea îndelungă; medicul are nevoie încă din start de un bagaj de cunoștințe în tratamentele naturiste, homeopate și tradiționale, în general. Sint o parte a medicinei, achizițiile ei de-a lungul veacurilor o parte a istoriei medicinei și nu pot fi ignorate, fără stăpînirea lor nu poți deveni un medic complet. O lume întreagă medicală se preocupă azi de explicarea științifică, pe baza cuceririlor medicinei moderne și clasice, a mecanismelor de acțiune ale acupuncturii. Mă refer, precizează dr. Răileanu, de pildă la capitolul neurociber-nine, care explică deja o parte din efectele acupunctive, capitol dezvoltat în literatura mondială. De asemenea, mă refer la capitolul de biofizică, unde sint înregistrate, la ora actuală, niște date concrete în legătură cu obiectivarea bioelectrică a punctelor de acupunctură, cercetări efectuate în străinătate cit și la noi, pe care un absolut în medicină este obligat să le cunoască. Iar pentru asta ar trebui să i se predea. Dacă ne întorcem la aspectele activității practice avem suficiente elemente pentru a justifica studierea și aplicarea metodei. În Herculane — prima dintre stațiunile balneoclimaterice care a abordat acupunctura, încă acum 10 ani — s-au înregistrat 8000 bolnavi din țară și aproximativ 700 de peste hotare, tratați astfel. Sint tot mai multe solicitări, așa încit anul trecut am mai trimis la pregătire încă doi medici, ajungînd să fim acum 4 acupunctori, și intenționez să înființăm și un cabinet cu plată în policlinică. Stațiunea este foarte potrivită, are un dat în plus pentru a obține efecte dintre cele mai bune în tratamentele acupunctive, avind un climat deosebit, cu aer ionizare negativă foarte ridicată, la care se adaugă efectele benefice cu ape termominerale sulfuroase, cunoscute ca agent redox important. Pe această direcție încercăm să fundamentăm teoretic și practic ideea că acupunctura practică într-un aport crescut de aerioni negativi pe cale respiratorie și al unor electroni liberi prin acțiunea sulfului termal asupra glutatationului, este deosebit de eficientă. În aceste condiții, teoretic, rezultatele fiind sinergice.

— În ce afecțiuni aplicați?

— Fiind o stațiune în special cu profil reumatismal, iată și paleta de afecțiuni pe care o tratăm, în special, dar ne ocupăm și de altele. Ceea ce aș vrea să mai subliniez este faptul pozitiv că la noi în țară s-a statuat ca numai medicii să practice acupunctura, ceea ce e foarte important. În alte părți, ca de pildă în Statele Unite ale Americii, putind s-o facă și alte persoane. Este nevoie însă de o gîndire și de o analiză medicală, de o urmărire a efectelor pe care numai acesta este avizat să le implinească. Acupunctura, ca orice act medical, se face numai cu conștiință profesională și cu o bună pregătire de specialitate.

CICI IORDACHE-ADAM

Va trebui să vorbim și despre o școală

Avem o acupunctură redevabilă, cu realizări de vîrf, uneori unicate pe plan mondial, cu profesioniști serioși. Nici nu-i de mirare că, așa stînd lucrurile și dată fiind tradiția noastră în materie, poate mai vechi decit se crede (cum poate fi explicată impunșăura aplicată animalelor la umflături? Dar trasul de aplecate?), medicii și studenții străini vin în România pentru a învăța acupunctură. Ne-o fac din curiozitate și nici din dorința de a călători. O fac pentru că, realmente, experiența pe care o deținem în acest domeniu poate servi drept exemplu.

În ultimii ani, această terapie eficientă și ieftină a cîștigat și cîștigă teren. Centrul de perfecționare a personalului sanitar superior, condus cu competență și neastîmpăr de doctorul Ioan Teleianu, a contribuit decisiv la afirmarea acupuncturii, recomandîndu-se ca o gazdă găzduie pentru cei dornici, tot mai mulți la număr, să deslușească tainice metode în discuție. E de semnalat un important pas înainte: acupunctura a încetat să mai fie privită ca o cenușăreasă, imulfindu-se numărul cabinetelor de specialitate existente în teritoriu. La Galați, de pildă, funcționează (sub conducerea doctorului Virgiliu Băgu) un adevărat „spital” de profil, cu rezultate mai mult decit încurajatoare.

Cu toate acestea, în pofida unor progrese notabile mai sint multe de întreprins. Inițierea unui centru metodologic, fie el numai de acupunctură, fie el de medicină naturistă, incluzind și metoda respectivă, ar duce la o omogenizare a tendințelor existente, la elaborarea unei linii directoare, obligatorii pentru toți practicanții. Se impune, de asemenea, însumarea tuturor acestor eforturi, puse fără excepție în folosul sănătății publice, sub egida unei societăți naționale, cum se întîmplă în multe țări ale lumii, unele dintre ele fără tradiția și rezultatele noastre în materie.

Socotim că a venit momentul, depășindu-se faza de început, de tatonare a activității, ca metoda să-și găsească locul în programa de învățămînt superior. Pătrunderea acupuncturii în facultatea de medicină, sub forma unui curs măcar facultativ, în anii mari, n-ar aduce decit beneficii, în condițiile în care terapia de care ne ocupăm și-a dovedit, concret, viabilitatea, ameliorînd și vindicînd, precum și în condițiile în care, reiese clar din datele înfățișate, există în rîndul studenților și al medicilor tineri un mare interes.

Sint acestea doar cîteva propuneri pe care le înaintăm forurilor în măsură să hotărască. Nutrim speranța că o vor face neîntîrziat, multiplicînd astfel mijloacele de înfăptuire practică a politicii partidului și statului de asigurare a sănătății oamenilor muncii.

OVIDIU IOANIȚONIA

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

Deci, se putea!

Intr-o zi ni s-a adresat un copil, un adolescent, subțire ca un lujer și palid ca o plantă crescută cu prea puțin soare. Era trimis de Policlinica de copii „Caraiman”, de dr. Valentina T., un medic devotat copiilor și un suflet ales, pentru a-l ajuta. A-l ajuta în ce? Copilul acesta, Dumitrescu V. Nicolae, a crescut de la 2 săptămâni prin leagăne și case de copii, deși are ambii părinți. Întil l-a părăsit tatăl, părăsind-o pe mamă, apoi mama, refăcându-și viața. (Așa se zice, parcă?!). Viața ei, deosebit de viața lui, a copilului e incompletă. Este acum „elev al Casei de copii școlari nr. 12”, cum ne scrie, unde învață o meserie,

o învață cu sîrg, atîta cît îi permite sănătatea. Dumitrescu V. Nicolae este bolnav de hepatită cronică agresivă și doctorița de la „Caraiman” i-a prescris o cură balneară, unde n-a putut să ajungă nefiind major și pentru care nu i s-a acordat dispensă de către forurile medicale, unde a cerut. Pentru asta s-a adresat revistei și l-am ajutat s-o obțină. (Deci, se putea!) Ne trimite mulțumiri emoționante și o poezie, încă stingace, pe care și-a dedicat-o sîșei, „Lui N.D. un copil”. Mulțumește, de asemenea, bunicii din partea mamei, dirigintei Xenia Oprean-Cristina și casei de copii „care m-au salvat”. (C.I.A.)

Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități

● „Mă numesc Gheorghe Vulpe, domiciliat în Iași, strada Vițeilor nr. 9, bloc 5 D 6, etaj 1, apartament 3. Vin la dv. să vă rog să publicați rîndurile mele. Aici, la clinica O.R.L. din Piatra Neamț, condusă de dr. Androne și dr. Crețu Gheorghe, am fost tratat în 20 de zile de surditate — hipoacuzie gravă de percepție — redevenind omul de odinioară în stare să se bucure de viață, după tratamentul și îngrijirile care mi s-au dat. Pe lângă medicamentele administrate, la grabnica mea însănoșire a contribuit și acupunctura. Iată de ce vă rog să transmiteți mulțumirile mele acestui minut colectiv de oameni din cetatea sănătății Neamțului!”

● Consiliul popular municipal Focșani confirmă veridicitatea faptelor sesizate de Stoica Constantin privind starea complexului alimentar din cartierul Bahne. S-au luat următoarele măsuri: laptele și produsele lactate se vor distribui numai în incinta unității la raionul de brînzeturi și mezeluri; s-a interzis intrarea mașinilor care aprovizionează unitatea pe aleea din fața magazinului, descărcarea produselor realizându-se prin curtea unității.

● Un insistent apel primim din partea lui Mircea Tredie din Cluj-Napoca, strada prof. Ciortea, bloc H, apartament 77, telefon 951/87924; soția lui, bolnavă, are extremă urgență de un medicament pe care nu reușește să-l găsească: Aldactone 50 Saltucin !!

● Aurelian Popescu din Ploiești, strada Tudor Vladimirescu nr. 37, propune, pornind de la importanța bicicletei în viața noastră cea de toate zilele, înființarea în orașele mari a unui „Ciclo-service” — unde să se formeze, cît mai au încă, de unde învăța meserie, noi mesetieri. „Particulari — comentează Aurelian P. — mai sînt, dar și aceia puțin, și cer pentru un spălat, grosat și citeva bile preț de o jumătate de bicicletă”.

● Consiliul popular al sectorului 3 ne comunică soluționarea favorabilă a cererii Sorinei Tatiana Iliescu: începînd cu luna iunie a.c. a fost încadrată la cooperativa „Metalica” pe post de economist.

● „Mă adresez revistei „Flacăra” ca rugămîntea de a publica citeva rînduri despre nefericită întâmplare petrecută în urmă cu peste 3 luni. Fiul meu, Aldea Ștefan, în vîrstă de 47 de ani, bolnav mintal, a dispărut în timp ce ne aflam împreună la Comisia de expertiză medicală a municipiului Ploiești. De atunci toate încercările de a afla ceva despre el au fost zadarnice. (Aldea Tudor, comuna Colceag, județul Prahova)

● „În anul 1982 am comunicat întreprinderii de gospodărie comunală din strada Cavafiei Vechi o propunere pentru unele îmbunătățiri constructive la pubelele de ridicare a reziduurilor din curțile cetățenilor — și anume, fixarea unui cerc de cauciuc în jurul inelului de fier de la baza pubelei. Din 1976 eu am aplicat acest procedeu pubelele mele, menținîndu-se și în prezent într-o stare foarte bună, în vreme ce vecinii mei le-au schimbat de două ori în acest interval. Întreprinderea de salubritate înțelegînd că dacă s-ar introduce pe scară largă aceste modificări s-ar reduce cu 50 la sută consumul de tablă, s-ar ușura manipularea, s-ar atenua zgomotul ș.a., a intervenit la întreprinderea furnizoare „Metalurgica” care în 1982 a executat 100 de bucăți pubele după modelul îmbunătățit. Au trecut de atunci doi ani și constat că lucrurile au stagnat. Mă întreb de ce? (Rusu Vasile, strada Ioan Neulce 73, sector 1, București)

● Consiliul popular al municipiului Satu Mare ne face cunoscut că s-a soluționat favorabil cererea Ecaterinei Feizesz aprobîndu-l-se în sedința comitetului executiv din 20 iulie a.c. autorizatia de funcționare pentru meseria de croitor îmbrăcăminte femei.

● „Sînt născut în comuna Perletii, județul Ialomița, localitate unde merg și în prezent adeseori. În această parte a țării apa nu este bună de băut. Prin '62 s-au făcut forări și s-au întemeiat cișmele care asigurau apa necesară consumului. În '75 însă satul a fost inundat, fiind inundat și puțul de mare adîncime. astupîndu-se izvoarele care-l alimentau. Înțelegeți deci că problema nr. 1 a satului rămîne lipsa apei potabile! De aceea, vă rog în numele consătenilor mei să ne ajutați în găsirea unei soluții care să rezolve această spinoasă problemă.” (Bucur Răducanu, București)

● Primim din comuna Sercaia, județul Brașov, următorul apel: să fie ajutați în redeschiderea trecerii de nivel — care făcea legătura între două sate — Piersani și Vad — scurttind drumul cu 10 km — trecere desființată de Regionala de căi ferate Brașov în 1977. De menționat că drumul în cauză este și acum pietruit și nearat, cu șanț pînă la trecerea de nivel pînă în șoseaua națională. În toată perioada existenței sale — 1944—1977 — nu s-a produs nici un accident. Tocmai de aceea oamenii se întrebă de ce primesc același invariabil răspuns la numeroasele lor sesizări — „nu se poate” cită vreme lucrurile au dovedit, în timp, că se poate!

● Ministerul Sănătății: „În legătură cu realizările conferențiarului Pavel Petcu din Cluj-Napoca, vă informăm că produsul ADENOSTOP este în curs de autorizare și înregistrare la Ministerul Sănătății. Față de publicitatea ce i s-a făcut atît autorului, cît și preparatului, considerăm că prin realizarea acestui medicament în cadrul Facultății de farmacie din Cluj-Napoca nu se vor putea satisface solicitările din partea bolnavilor, fapt pentru care în discuțiile purtate cu tov. Pavel Petcu ne-am exprimat opinia ca să predea tehnologia cît mai curînd întreprinderii de medicamente „Biofarm”, care de altfel este și titularul de brevet”.

● „În legătură cu nota publicată de dv. în „Flacăra” din 27.07.1984, fila 23, vreau să arăt că ea cuprinde o serie de neadevăruri prin omisiune, susceptibile de a crea confuzii dăunătoare subsemnatei. Astfel, din acele rînduri ar rezulta că „m-aș fi aflat singură” în anturajul unui cetățean străin. Or, nu este vorba, pur și simplu, de un turist străin, ci de un prieten al soțului Diaconescu Cornel, devenit ulterior prieten al familiei; acest „turist străin” este un om în vîrstă de 60 de ani și era însoțit atunci de soția sa; împreună cu mine și soția Stoiber se mai afla o prietenă de-a mea, care de asemenea participa la discuții absolut firești între cunoștințe apropiate; subsemnata nu mă aflam în barul de zi al hotelului „Alcoor”, așa cum se arată în notița dv, ci în holul hotelului, așteptînd să servim masa. De altfel, la ora cînd a venit miliția barul de zi era închis, astfel că nu mă puteam afla în acel bar”. (Ady Diaconescu, București, strada Tudor Arghezi nr. 47, sector 2).

● Consiliul orașenesc al sindicatelor Curtea de Argeș ne anunță că s-a rezolvat favorabil sesizarea Vioricăi Sibiceanu în sensul că i-au fost asigurate condiții pentru a urma cursurile serale la liceu, stabilîndu-se de către conducerea oficiului P.T.T.R. de comun acord cu penta, ca după reînnoșirea din concediul de maternitate să lucreze în continuare la masa de verificare.

● Miron Eugen din Suceava, strada Mărășești nr. 34, bloc A 6, scara B, apartament 3, și-a cumpărat un termostat de la magazinul „Bucovina”. L-a montat la frigider, care frigider după două zile s-a defectat. Consultînd un specialist i s-au adus următoarele precizări: noul termostat cumpărat era defect din fabricație iar cauza care a dus la defectarea agregatului a fost tocmai acest termostat defect. Costul reparatiei agregata-

tului este 1 640 lei — al termostatului doar 145 lei! „Din cauza unui control superficial — comentează M.E. — întreprinderea mecanică Sadu a livrat către stat acest termostat defect din cauza căruia trebuie să plătească cel care a dat drumul spre comerț unui asemenea instrument de măsură, fără a-l controla în prealabil dacă funcționează sau nu?”

● Cooperativa de invalizi „Cartonajul”: „În legătură cu articolul apărut în nr. 1518 din 20 iulie 1984, cu titlul „Suflet de butelie” vă facem cunoscut că în urma discuțiilor purtate cu soții Cornelia și Mîcșoș Demeter, butelia a fost restituită tovarășei Anastasiu Elisabeta. Vă mulțumim pentru sprijinul pe care-l acordăți cetățenilor, asigurîndu-vă că vom prelucra cazul cu tovarășii de muncă ai familiei Demeter.”

● „Subsemnatul Lăcătușu Decabal, domiciliat în Drobeta-Turnu Severin, cu respect vă aduc la cunoștință următoarele. În ziua de 5 iunie 1984 am căzut, suferînd fracturi la claviculă și umăr. Am fost internat la urgență și apoi imobilizat în ghips, beneficiînd de 44 de zile concediu medical. Cînd am vrut să-mi ridic drepturile bănești de la T.C.M.M. Mehedinți — Valea Copcii, unde lucrez, directorul, ing. Bădulescu Ion, mi-a spus că nu mi le plătește deoarece nu aprobă Direcția muncii. M-am adresat atît Direcției muncii cît și Consiliului județean al sindicatelor de unde mi s-a precizat că întreprinderea este obligată să-mi plătească acest concediu și chiar au telefonat numitul director care la telefon a spus da, iar mie cînd m-am prezentat din nou la d-lui, mi-a spus nu! În aceeași situație se află și fratele meu, Lăcătușu Dragoș, operat, cu 29 zile c.m.” Rugăm întreprinderea să nu mai poarte omul pe drumuri și să-i rezolve cererea.

● „De o săptămînă port în portbagaj două cauciucuri uzate pe care trebuie să le predau întreprinderii de recuperare și revalorificare a produselor refoșabile, fără însă să pot, cel puțin, să stau de vorbă cu vreun gestionar. Am fost în B-dul 1 Mai, Prelungirea Ghencea, Cotroceni, Polizu, trasee pe care am întilnit mulți alți conducători auto aflați în aceeași ipostază. Ne întimpinău doar niște bilețele de genul: „nu avem bonuri pentru anvelope!” Faptul că nu pot intra în posesia bonului de predare a anvelopei vechi face să nu mă pot încadra în prevederile de a circula numai cu cauciucuri bune, fiind pasibil de pedeapsă. Oare această întreprindere nu are obligația de a se încadra în prevederile Decretului 148/3.05. 1984?!” (ing. Cocea Radu, București, strada Pașcani nr. 3)

● I.T.S.A.I.A. Brăila ne anunță că i s-a aprobat transferul în interes de serviciu lui Bumbac Radu, la Industria laptelui Brăila, revenîndu-se astfel la măsura inițială luată de conducerea întreprinderii, de desfacere a contractului de muncă.

● „Am citit în „Flacăra” nr. 25 a.c. rugămîntea lui Supulă Călin Dan din comuna Hălmașiu nr. 119, județul Arad în legătură cu procurarea cursului de stenografie al profesorului Bosianu din București. Întimplător l-am cunoscut pe acest distins cărturar, filolog și filozof, nepot al lui Eli Bosianu, cel care în 1861 publica primul tratat de stenografie din România și care introducea, pe vremea lui Cuza, pentru prima oară stenografia în parlamentul Țării Românești. Profesorul Bosianu este, de asemenea, și autor al unor metode moderne cu valoare de premieră în materie de scriere și dactilografare rapidă. De aceea cred că reeditarea cursului de stenodactilografie al profesorului Bosianu, în condițiile vieții moderne ar fi mai mult decît o necesitate. Pînă atunci, îl asigur pe cel care mi-a amintit cite lucruri frumoase și utile am învățat de la prof. Bosianu, că îi voi trimite cursul

solicitat în cel mai scurt timp”. (Adriana Sirbu, București)

● Ion Suciu din Cluj-Napoca ne trimite următoarea notiță: „În „Flacăra” nr. 38 din 23 septembrie 1983 Consiliul popular al municipiului Cluj-Napoca răspunde următoarele: în luna iunie o furtună puternică a doborît un arbore din parc, care, în cădere, a provocat răsturnarea statuii lui Liviu Rebreanu”. În realitate, în luna martie '83 muncitorii ai administrației parcurilor au doborît un plop scorburos care, pentru că nu i-au dat corect înclinarea de cădere, a venit cu virful peste statuia lui Liviu Rebreanu, răsturnînd bustul la pămînt și deteriorînd socul acesteia. În ce au constat reparațiile zise „provizorii”? În așezarea pe socul a bustului care pînă atunci era la dispoziția copiilor! „Viitorul apropiat” pentru a se executa lucrările de reparații definitive încă nu a sosit, cu toate că de atunci a trecut peste un an.

● „În ziua de 28.07.1984 mi-am cumpărat de la „Cocor” o cămașă produsă de I.C. Suceava. De cum am îmbrăcat-o, frumoasa mea cămașă și-a lăsat pe pielea mea și pe maieu, întreaga ei culoare albastră. Oare ploaia ce a căzut în acea zi să fie vinovată sau cei care au semnat și confirmat de calitatea ei? Pe etichetă era scris: articolul — Tina; model — 66950, comanda 609; mărimea — 37/1; data fabricației — 7/1984; stas nr. 11-29425/77; CTC — nr. 24”. (Vlăscănu Florea, strada Stejarului nr. 52, comuna Voluntari, sectorul agricol Ilfov). Să sperăm că înarmați cu aceste date se va găsi urma celui vinovat!

● UJEKOOP Dimbovița ne confirmă că s-au rezolvat solicitările lui Calianu Horia urmînd ca acesta să primească retribuiția de la cooperativa Blejești Teleorman, unde s-a executat efectiv producția. Cooperativa Ciocănești a primit dispoziție de la conducerea UJEKOOP Dimbovița să vireze suma încasată de la schela Vidole, la cooperativa Blejești. Astfel șirul încercărilor s-a încheiat, mulțumînd și noi celor care le-au dat de capăt!

● Elena Gherasim din Rădăuți, strada Oborului nr. 4, județul Suceava, caută o carte despre inițierea în croitorie. Cum prin librării n-a găsit nimic de acest gen, propune editurilor cuprînderea și a unor asemenea cărți practice în planurile editoriale.

● Deoarece are mereu dubii în privința calității berii care i se oferă în comerț, fiindu-i imposibil să distingă sortimentul, din cauză că eticheta lipsește cel mai adesea, Mihai Banu din București, str. 1 Decembrie 1918, nr. 29 A, Bl. PM 73, Sc. A, Et. 6, Ap. 39, sec. 3, propune ca această băutură să fie diferențiată prin culoarea diferită a capsulei pe care ar putea fi imprimat și alte detalii. În acest fel ar fi scutiți și vinzătorii de eventuale matrapazlicuri cu care, de ce să nu recunoaștem, cochetează destul de des.

● „Am data de 28.07.1983 am comandat lui Adalbert Kiss, reprezentantul UJEKOOP, secția Prestări din Satu Mare, niște jaluzele, conform foii de comandă nr. 21/28.07.1983, pentru care am plătit și un accont de 400 lei. De atunci, tot dau telefoane, scriu scrisori și mă uit pe fereastră în așteptarea jaluzelelor, căci nimeni nu-mi răspunde”. (Ion Vlăduță, str. Padina, nr. 12, Bl. 53, Sc. A, Et. 1, Ap. 8, Ploiești). Vorba oșanului, aceasta ori le migălește, ori le prăbălește! Noi sperăm to-

tuși că acel act încheiat nu e fals și că superiorii meșterului îl vor sili să-și țină cuvîntul.

● Dumitru Teodorescu din com. Smeieni, jud. Buzău, căruia în luna mai i-a dispărut fiul Vasile Teodorescu, în vîrstă de 19 ani, șaten, înalt de 1,75 m, îi roagă pe cei în măsură să-i dea o mină de ajutor. Ultima dată a fost văzut în trenul București — Alba Iulia. Cine poate da relații e rugat să-l anunțe pe sesizant.

● „În conținutul unui borcan cu gem de gutui am găsit și niște simburii de prune. De pe etichetă nu se poate deduce că ar fi vorba de un amestec. Aș fi vrut să-l întreb direct pe cei care l-au produs dar din emblemă n-am putut deslusi decît Hațeg. Vă trimit doar eticheta, pentru că simburii i-am sădit, în speranța că va crește un pom gata altoit care să rodească gutui și prune”. (Constantin Rizoni, str. Simion Bărnuțiu, nr. 6, Sebes, jud. Alba). Dumneavoastră sinteți un om fericit, alții au găsit cioburi!

Paagina realizată de GEORGETA ȘTEFĂNESCU ■

Posta redacției

Eugen Ionescu — București: Pentru cadrele didactice sporul de vechime ce se acordă în prezent, potrivit legii, va fi cuprins în continuare în retribuiția tarifară, cotele procentuale la care faceți referire în afara retribuiției tarifare, sînt: 3—5 ani = 3%, 5—10 ani = 4%, 10—15 ani = 5%, 15—20 ani = 6%, peste 20 ani = 7%. Elena Nicolae — Rucăr (Argeș): Dacă unul dintre urmași pierde dreptul la pensie, ceilalți primesc în continuare partea de pensie ce li s-a convenit pînă la acea dată. Mircea Barbu — București: 1) În situația dv. nu a constituit obligativitate; 2) într-adevăr trebuie să așteptați.

Aurelian Lascu — Reșița: S-a procedat conform legislației în vigoare. Bucur Chifu — Ploiești: Vă sfătuim să vă continuați școala. Nicolae Misălescu — Polovragi (Gorj): Contează de la data depensării. Elena Cristea — Râpsig (Arad): Luați legătura direct cu foștii proprietari. Gheorghe Romănu — Răcășdia (Caraș-Severin): La UJCAP — Caraș-Severin. Dolna Popci — București: Acordarea concediului fără plată este de competența conducerei unității, care poate aprecia temeinic motivele pentru care a fost solicitat concediul. Alexandru Deaconescu — București: Nu reiese clar la ce fel de pensionare vă referiți. Maria Stănică — Gura Văii (Mehedinți): Atribuțiile și sarcinile de serviciu ale laboranților de farmacie sînt prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a oficiilor farmaceutice. Ion Fiță — Cîmpulung (Argeș): Se calculează la retribuiția pe care o aveți. Agripina Biru — Tg. Jiu: Numai prin acțiune judecătorească. Toader Brodea — Bălăbănești (Galați): Adresați-vă Ministerului Educației și Învățămîntului. Rodica Teodor — București: Funcțiile didactice se ocupă prin repartizare sau concurs. Pentru a participa la concurs în vederea ocupării unui post didactic în București, pe lângă condițiile de studii și vechime, candidații trebuie să aibă și domiciliul stabil în Capitală.

MARGA NEDELEA ■

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

Orice ai face, fă cât poți mai bine

TIMP LIBER

● Înștiințare de plată ● Sucuri pentru fumători ● Ciupercă record ●

Tot felul

Victor Gorduză de la Muzeul județean Maramureș nu scrie că expoziția de minerale, conținând 65 de piese reprezentative pentru bazinul Maramureș, după ce-a fost deschisă la Graz, s-a mutat la Viena, urmând ca până în 1985 să ajungă la Klagenfurt. Cum nu prea avem drum pe la Naturhistorischen Museum, așteptăm expoziția și la București. ● Tache N. responsabilul punctului alimentar Piscu Negru din județul Argeș se arată a fi unul dintre cei mai destoinici gestionari. În plin vârful muntelui omul pune la cale o aprovizionare desăvârșită. Clientela este formată numai din muncitorii forestieri și urși ● Moș Pavel Farago, pensionar din Cernei, județul Arad, ne scrie că a primit o **Înștiințare de plată** asupra veniturilor din cărăușie pe anul 1984 pe motiv că „are doi trăgători și căruță”, meserie pe care o exercită în baza autorizației de funcționare sau în mod ocazional. Pentru aceasta ar trebui să plătească 2.220 lei. Numai că dînsul n-a scos autorizație și n-a făcut niciodată cărăușie. Doar Circumscripția financiară trebuie să-și facă ordine în hirtii sau în intenții. ● **Unul culegea castane și altul de pe sub pom îl întreabă — Sint mari castanele? — Cele mari da, cele mici nu prea, răspunde cel de pe cracă.** ● **Pe riul Motru, în zona Baia de Aramă se pescuiește și cu undiță și cu exploziv.** ● În urma notei apărută în revista noastră Secția de Exploatare Telefonie Interurbană ne comunică faptul că dificultățile întâmpinate la informațiile 030 au cauze obiective. Oricum, conducerea D.G.P.Tc. a aprobat trecerea acestui serviciu pe instalații moderne de calcul electronic. Lucrarea va fi predată în trimestrul IV 1985. Ni se mai comunică faptul că supraveghetoria 3, pe nume Aneta Radu, a fost sancționată disciplinar iar zădul a fost prelucrat întregului personal. Ne bucurăm pentru promptitudinea răspunsului dar ne pare rău de sancționarea femeii, intrucît nu modul în care a răspuns supraveghetoria 3 constituia o problemă, ci faptul că bietul abonat sună la 030, aude tîrîitul și nu-i răspunde nimeni. ● În perioada 1 ianuarie — 1 august la Ofițerul stării civile din Baia Mare s-au înregistrat 730 de certificate de căsătorie. Cele mai multe au rămas valabile. ● În magazinele bucurestene găsim spre vinzare cîntare cu care puteți constata cu cîte kilograme ați slăbit în ultimul timp. Fiecare cîntar arată altă greutate nu numai în funcție de proprietar, dar și pentru un sac de 50 de kilograme. ● **De la Focșani a plecat la export primul vagon conținînd zmeură de pădure.** Inspectoratul silvic județean le pregătește și pe celelalte. ● La Iași A.E.I.A.C.C.P.S. Holboca desface sucuri naturale cu aromă de zmeură. n-unele sticle se mai găsește și chișcoace de țigări. Ce rezultă e o băutură răcoritoare destinată fumătorilor. ● În cartierul Mănăstir din Cluj-Napoca, într-un frigider Fram abandonat a fost găsit un copil decedat. După cercetări s-a descoperit că puștiul se jucase de-a v-ați ascunselea și se blocase înlăuntrul aparatului. ● Pe Soseaua Pantelimon nr. 208 funcționează o Plăcintărie în care nu intră nimeni. În ciuda plăcintelor care se usucă. Fiind alături de o berărie și o cofetărie și într-un punct mai puțin comercial, mai rămîn două soluiți, ori se desființează, ori se reprofilează. ● La unul dintre cele mai frumoase restaurante din București, pe numele său Tei, din zece mese cel mult patru sunt ocupate. Și cu toate acestea unii ospătari se plîng de prea multă alergătură. ● În Cimpia Turzii, cei 27.418 locuitori dețin peste 30.000 de librete de economii. Bineînțeles că toți visează să cîștige autoturisme. La magazinele de cafea găsești cacao la pachet, dar pachetul mai conține și altceva. Ciocolata face aceeași figură, de roman polițist în pachet cu manualul lăcătușului. ● Întreprinderea de tricotaie din Husi a creat în acest an 186 de noi produse, dintre care 130 sînt pentru export. ● Iată ce spune Mircea Uta, președintele consiliului unic Codăești, județul Vaslui: „Finul cosit se află la o mare distanță de locul de depozitare iar C.A.P. nu are utilaje. Dar de ce să n-o spunem, e și o problemă de slabă organizare. Am stabilit sarcini concrete pentru această săptămînă, inclusiv pentru acei care răspund de activitatea din zootehnie (tovarășii Vasile Simion — primar și Vasile Bujor — președinte C.A.P.) care se vor ocupa de depozitarea tuturor furajelor din cîmp care, practic, împiedicau dezvoltarea plantelor pentru următoarea coasă”. O plantă le împiedică pe celelalte și-un om îi incurcă pe ceilalți. Numai vacile nu incurcă pe nimeni și așteaptă de mîncare. ● Toate autoturismele trebuie echipate cu sorturi antinoroi, ceea ce înseamnă că au fost inventate și șoselele cu nămol. Dacă acestea au fost brevetate, de ce nu s-or adapta și constructorii Olteit-ului, ca să nu-i mai alerge pe posesorii la Automobiletica. În ceea ce-i privește pe producătorii de Fiat 1800 și Renault 16, le vom transmite prin intermediul revistei. ● Cine o fi achiziționat pentru desfacere în magazinele noastre casetele AGFA supercrom nu prea știa că la noi sînt puțini posesori de casetofoane care pot folosi aceste casete cu un randament superior. ● Fer-

ma apicolă Mogoșoaia, condusă de inginerul Dumitru Popescu, a recoltat în acest sezon 51 de tone de miere. Vine o toamnă mai dulce. ● La autogara din Iași s-a deschis un nou și modern bufet. Acum arată bine. Să vedem ce-o mai fi după ce mai trec două luni de mers cu rata. ● La bufetul din Căciulați (Sectorul agricol Ilfov) se vinde bere la halbă. În fiecare halbă între bere și semn mai încapă o jumătate de halbă ● Intreaga producție a fabricii de mobilă din Blaj a fost solicitată la export. Cam multe vor și străinii aștia ● La Dumăști, Tg. Frumos, Brăești, Tîbănești și Bosia, în județul Iași, pașiștile arată de parcă ar fi cultivate cu scaieți. Din cauza spinilor înalți, iarba nu mai poate fi pășcută. ● La Mogoșești, în același județ, fărâniș se duc cu mare plăcere la cîminul cultural. Acesta este o instituție pe măsura denumirii sale. ● Din materiale recuperabile Cooperativa meșteșugărească „Precizia” din Arad a introdus în fabricație un nou produs: fermoarul din P.V.C. În sfîrșit, vom avea fermoare din plastic. ● La Podul Băneasa din Capitală funcționează un restaurant care mai are și o pizzerie. În pizzeria cit un hangar se produc cîteva pateuri și un singur sortiment de pizza. Și ăla de culoarea vîntului turbat. Gustul e fără gust. ● Pentru geologi: La Deva a fost omologat prototipul instalației de foraj geologic F.G.-1,2 M. Cu ea se pot executa lucrări în subteran, în mediul neexploriv și se poate folosi la forări pînă la 250 m adîncime. ● Aproape 10.000 de zile a lucrat în subteran minerul Gavril Nan de la Exploatarea minieră Rodna, județul Bistrița-Năsăud. ● Cooperativa agricolă din Clinic, județul Alba, a obținut cea mai mare producție medie de orz la hectar. Cei din Fărău n-au obținut nici jumătate din cît au scos fărâniș din Clinic. Drept pentru care se și pregătesc ca pentru această iarnă să se interpreteze cunoscuta fabulă Greierele și furnica. ● În curtea Bisericii Negre din Brașov resturile menajere își fac stagiul și apoi sînt evacuate de cei de la gospodărirea orașului. ● Popasul turistic Dirste a primit Diploma de onoare pentru dotare și servicii ireproșabile. Diploma are oarece valoare pentru că a fost decernată de „Europa Camping Caravaning”. ● Micii pompieri din Albac (județul Alba) au cîștigat finala pe țară (desfășurată la Tirgoviste) a marelui concurs numit Prietenii pompierilor. Dacă între cei mici există prieteni, de bună seamă că mai există și dușmanii inocenți ai pompierilor. Aceștia n-au participat la concurs. ● Revenim: Esențele de diferite fructe produse la Găești au toate mirosurile posibile, mai puțin de fructe. ● Sîmbătă, 11 august, pe programul 1 al televiziunii a fost difuzată o emisiune de romane, realizată de Florentina Satmar. Imaginea a fost sincronizată cu sunetul de parcă melcul voia să țînă pasul cu iepurele. ● La Curtici încheierea recoltării grîului a fost marcată prin organizarea serbării populare Spicul de aur. Înainte era obiceiul cununii pe care multă lume l-a părăsit de parcă ar fi împiedicat producția la hectar. ● Între orele 2 și 3,30 din Piața Unirii nu mai pleacă nici o mașină de noapte. Facem această precizare cu gîndul la tipografia care termină lucrul nu în funcție de mersul autobuzelor I.T.B. ci în funcție de mersul evenimentelor pe glob. ● Ca să nu mai fie înșelat, I.T.B.-ul nu vinde decît bilete cu două capete. Cine vine din provincie musai are nevoie de două călătorii. ● S-au împlinit 100 de ani de la înființarea Institutului meteorologic din România. De cînd cu discuțiile despre perioada glaciară, acesta anunță vremuri din ce în ce mai grele. ● Comuna Mihăileni din județul Botoșani are anual o producțiomarfă industrială de peste 15 milioane lei. Bună treabă și bani buni ies din industria acestei comune. ● Dinu Ciubotar, șoferul C.A.P.-ului din Prisăcani, județul Iași și-a fugărit autocamionul pe parcursul a 350.000 de kilometri fără să-i facă nici o reparație capitală și fără nici un accident. Mare performanță, dacă ne gîndim că drumurile de țară te pun adesea la grea încercare. ● Dramatic: Un cioban din Scobinți (jud. Iași) l-a încercat cu briceagul pe un alt ciobănaș, Gheorghe Maximoaia. Colegul său de turmă a decedat. ● Clubul muncitoresc din Cimpia Turzii, deschis în anul 1945 a găzduit 1500 de spectacole. ● Mare ciupercă mare: Alexandru Băndean de la ferma nr. 3 a I.A.S. ului Bolduț (județul Cluj) a stabilit un record mondial: cum mergea pe cîmp, iaca a dat peste o ciupercă mare, mare, mare. A ridicat-o și-a pus-o în căruță și a dus recordul mondial în sat și l-a cîntărit și a reușit că el are 14,5 kilograme. Recordul mondial nu era comestibil. ● Începînd cu 1 august 1984 pe toate traseele din județul Maramureș a fost introdusă autotaxarea ● Fiind vară, cine e prins de inserare pe malul unui lac poate citi și poezia următoare, primitivă la redacție de la Liana: „Sărută-mi mină / Sărută-mi ochii, / Sărută-mi gura / Sărută tot ce vrei / Căci va fi pentru ințiia dată / Dar nu uita / O nu uita / Că nu mai sînt a ta / Ci-a altuia / Să nu te superi, da?” Cită simțire, dar mai ales, cită mîeră!

CORNEL NISTORESCU

Niște amăriți

Din păcate, cu o repetabilitate îmbolnăvitoare, mulți din cei ce vin în Cenaclul Flacăra și ajung la un nume, la o anumită glorie, la un anumit succes, nu știu să-și păstreze respectul față de publicul din care vin și care îi face mari prin investițiile morale și prin opțiunile estetice ale scenei. Pînă alaltăieri erau niște aspiraționiști linguișitori și binzi, acum au devenit, sărmanii, niște nume, adică nu numai că emit păreri personale — ceea ce nu ar fi deloc condamnatibil — dar nu mai acceptă rigoarea socială, li se pare deplasată orice încercare de ordine; și disprețul lor față de public merge pînă acolo încît pot apărea în fata lui oricum: cu sandale grosolane pe piciorul gol, jecoși, cu tricouri fără mineci și cu subțoriile inundate de păr încilciți și de turburi miasme. Amăriții!, nu știu că odată întorși la locurile lor de muncă propriu-zise din scena care-i lumina altfel, vor țînți după clipele cînd puteau ajunge artiști adevărați, curății, exponențiali. Probabil îi va lua și pe ei, ca și pe alții veletari, lipsiți de elementara detență a vocației, aerul la fel de rău mirositor, ca și subțoriile lor, al circului sordide. Vor cînta ce îi place nevestei șefului bucătar, vor linguiși pe merceologul din apropiere, se vor lăuda că sînt cei ce fuseseră — membri ai Cenaclului Flacăra — vor trăi din amintirea aclamațiilor minunaților suporteri ai efortului nostru, îi va bucura oricare

ciubuc și vor îmbătrîni mirîndu-se că n-au avut noroc. Și poate nu vor înțelege, nici bătrîni, de ce artiștii adevărați rămîn pe scenă și de ce ei, ca niște borfași de port, ieșind prea mult din scenă s-au fumeze, să fure sau să birfească, s-au trezit deodată afară de tot din scenă. Mi-o milă de ei, în ciuda faptului că ei știu că au supra-viețuit atîta timp insanițăilor lor față de public tocmai pentru că a existat atîta milă de ei. Aveau talent. Cînd cîntau erau frumoși. Cînd puneau chitarele jos și se întorceau spre locurile lor se retrezeau în ei pofta de furtișag, șmecheria și manglia.

Trecătorule, care îi întilnești, fii atent cu buzunarele! Dacă te vor ruga să te uiți în sus spunîndu-ți că se uită steaua din cer la tine, fii atent că în clipa următoare poți să nu mai ai nici acte, nici portmoneu, nici aer. Chiar dacă nu-ți vor subtiliza portmoneul cu stînga și actele cu dreapta, aerul, precis, ți-l vor lua cu subțoriile. Și ce frumoși erau cînd cîntau! Fi place și nevestei șefului bucătar de cîntecul lor... Păcat că acest frumos cîntec, care putea ajuta ca oamenii să fie mai buni, nu i-a ajutat și pe ei să fie mai buni. Și va deveni, prin revansa grotescă a destinului, dintr-un cîntec ceresc un imn de spălat vasele. Și ce puțin le trebuia ca să rămînă ei înșiși: puțin mai mult respect față de public, puțin mai multă disciplină socială și puțin mai mult tricou de-a dreapta și de-a stînga umerilor. Fii privește cu milă și cu miinile la nas.

ADRIAN PĂUNESCU

Cronica șoselei

Un bilanț cu care ne mindrim

În domeniul drumurilor, al circulației rutiere, ce în toate sectoarele vieții economico-sociale, am pornit de la aproape nimic. Erau asfaltate doar șoseaua București — Oradea și alte cîteva porțiuni relativ scurte de drumuri, în partea de sud-est a țării, unde interesele unui mînunchi de magnați, din interior și din afară, cereau legăturii lesnicioase în principală zonă petroliferă a țării. O călătorie cu mașina de la București la Constanța reprezenta o veritabilă aventură. În cel mai bun caz ea dura o zi lumină, pe o șosea predominantă de hirtoape, unde praful se ridica cel puțin pînă la nivelul unui coș de fabrică. Dacă reușeau să ajungă la destinație, Fardul cu mustăți ori, mai tirziu, „BMW-ul Sport”, aveau nevoie de un substanțial tratament pentru a-și continua periplul pe drumul de înapoiere.

În zilele noastre sînt legate prin șosele cu asfalt toate orașele țării, al căror număr a crescut de cîteva ori față de 1938. Imi stăruie în minte exemplul județului Brașov, unde toate, literalmente toate, comunele sînt legate de capitala județului prin panglici de asfalt. Dar și multe alte județe sînt pe cale să atingă performanța Brașovului. Zestrea puținelor șosele asfaltate (semnalizare, poduri, viaducte, treceri denivelate etc.) era săracă, iar a celorlalte, bune datorită bogăției de gropi doar pentru eliminarea pietrelor din rinichi, era aproape inexistentă. Indicațiile care arătau direcțiile spre diferitele orașe, ori avertizau asupra unor pericole erau o rară avis. Pasajele peste sau sub calea ferată puteau fi numărate pe degete, așteptatul la barieră fiind o practică curentă. Ce să mai vorbim de refugii, locuri de parcare, intersecții amenajate modern ori de semafoare. Pînă la instalarea primului și unicului semafor în București, eveniment ce a avut loc prin anii treizeci și ceva, polițistul de circulație manevra cu mină severă faimosul dispozitiv din lemn cu două inscripții „stop”, „liber” amplasat în intersecția din apropierea actualei Case Centrale a Armatei. Vai de cel care se încumeta cu mașina prin mahalalele sordide ale vechiului București, mai ales după o ploaie zdravănă! Intrate în noroi pînă la osii, turismele puteau fi salvate doar cu ajutorul boiler.

Cît despre orașele de provincie, ce să mai vorbim. Doar uitați principală era în cel mai bun caz pietruită. În orașele ceva mai mari, piatra de riu ori cea cubică răsfața cîteva din străzile principale. În Iașul de odinioară, oraș de circa 100.000 de locuitori prin '38, numai două străzi centrale erau asfaltate: Lăpușneanu și, parțial, Ștefan cel Mare, restul fiind pavate cu piatră iar cele mai multe cu... pămînt.

O rețea bine pusă la punct de străzi asfaltate, multe cu patru și chiar șase benzi, pietre largi, aerisite, intersecții funcționale, un sistem judicios de semnalizare electrică automată, dar mai ales splendida mobilare a străzilor și bule-

vardelor cu blocuri a căror arhitectură îmbină armonios tradiționalul cu modernul, sinteză a bunului gust românesc, reprezintă un peisaj caracteristic nu numai pentru Capitală și reședințele de județ. El poate fi întilnit în toate orașele, unele din ele în trecut tîrguri bintuite de trisete și mizerie.

M-a minunat Fălticeni, pe care l-am revăzut recent. În trecut un tîrg plin de maghernite, a devenit azi un orașel cochet, cu blocuri purtînd amprenta specifică arhitecturii din Bucovina, cu străzi frumoase, marcate și semnalizate conform celei mai înaintate tehnici.

Florile, verdeața, pomii care invadează azi străzile și bulevardele orașelor României, nu constituie un element caracteristic doar mediului urban. Civilizația, educația prin cultul pentru gingășia, optimismul și sănătatea pe care ne-o aduc florile și verdeața, sînt întilnite, chiar masiv, și în satele românești. În afara grădinilor publice, domeniile boieresti și curțile unor oameni săraci, dar iubitori de frumos, florile, verdeața nu făceau casă bună cu ușițele desfundate și mizeria orașelor, ai căror edili erau preocupati, în principal, de garnisirea propriilor buzunare.

Cercetînd documente de arhivă, aflăm date extrem de revelatoare privind evoluția circulației în România. Astfel, parcul de autoturisme al întregii țări, din anul 1938, este egal cu cel existent azi pe raza orașului (nu județului) Bacău, iar cel al Capitalei din același an, nu depășește pe cel al orașului Călărăși de azi. Mergînd mai departe cu comparația, aflăm că numărul autoturismelor existente în Drumul Taberei depășește pe acela al întregii României din 1940.

Cu excepția cîtorva garaje mai pripocosite din București, în Capitală și în țară nu exista practic o rețea de service, puținele autoturisme fiind întreținute în mod empiric. Este de remarcat, însă, existența unor mecanici auto, adevărați artiști, care în acele timpuri grele, în condiții de sărăcie lucie, s-au remarcat alit în țară cît și în străinătate, mai cu seamă cu ocazia unor rallyuri și concursuri de viteză, unde străluciau alături de marile glorii ale automobilismului românesc, piloți de talia lui Cristea, Caliciu și alții.

Cum deveneau soferi, doriții de a intra în familia piloților auto? Simplu, învățînd empiric, pe a lor răspundere, condusul mașinii. Școlile de soferi particulare, doar cîteva și numai în București, au apărut mult mai tirziu și erau de fapt doar cu numele școli, în realitate, proprietarul unicului autoturism, fiind în același timp director, instructor, contabil și mecanic.

Dispunem azi de o rețea vastă de școli de soferi, dotate cu autoturisme, laboratoare, utilaje și aparate moderne, de un corp de instructori experimentați și buni pedagogi. Dar mai ales de un sistem eficient de instruire, capabil să pregătească anual peste 200.000 de oameni.

VICTOR BEDA

Cea mai rodnică participare românească la J. O.: 53 de medalii

Cei mai buni dintre cei mai buni

- Ultimele zile, ultimele medalii pentru tricolori ● 94 de sportivi români (din 127) pe podiumul de premiere ● România pe locul 2 în clasamentul pe națiuni ● Strălucita evoluție a reprezentanților noștri, rod al condițiilor de viață și pregătire, al muncii și talentului ●

Intr-unul din numerele trecute ale revistei am publicat, ca prolog al întrecerilor atletice, o fotografie a recordmanei mondiale la lungime, Anișoara Cușmir-Stanciu. Și dacă Anișoara nu va câștiga?, ne-a reproșat careva telefonic, n-ai făcut o gafă?! Ne-am mirat, cum să nu câștige, după care ne-am adus aminte, cu stringere de inimă, că Anișoara, deși creditată cu cel mai bun rezultat, a ratat medalia de aur a ediției inaugurale a campionatelor lumii, desfășurată anul trecut, la Helsinki. Ne-am dat însă curaj și am așteptat, cu înfrigurare, finala la lungime, programată în cea de-a 12-a zi a Olimpiadei 1984.

Previțiunile noastre au fost confirmate: sărind 6,96 m (din a patra încercare), Anișoara a intrat în posesia titlului olimpic, iar bucuria ne-a fost cu atât mai mare cu cât colega și prietena ei Vali Ionescu s-a situat pe poziția a doua a podiumului de premiere, izbutind 6,81 m. O finală, așadar, dominată clar de române, recordmana mondială onorință și palmaresul (campionă mondială universitară, locul 2 la C.M. și C.E. etc.) și angajamentele. Eleva antrenorului Ion Moroșu, născută la Brăila (la 29 iunie 1962), unde a și început atletismul, fiind descoperită de Ion Leu, legitimată la C.S.M. Craiova și Steaua, a avut unele emoții, dar până la urmă și-a impus legea, câștigând detașat duelul cu favoritele publicului american, Jackie Joyner și Carol Lewis, reputele prin performanțe și, în primul rând, prin frații lor, laureați olimpici la triplu salt și, respectiv, sprint și lungime. Victoria Anișoarei, rod al unei pregătiri asidue și al stăpînirii de sine, a fost îndelung ovationată de spectatorii de pe „Memorial Coliseum”, iar televiziunea ne-a oferit, mai tirziu, o imagine tulburătoare: tinăra noastră campionă plingînd ce fericire în virtul podiumului de premiere! Notabilă rămîne și ascensiunea lui Vali Ionescu, medaliată cu argint înaintea englezoaicei Hearnshaw, intrucît rapidista (antrenor Mihai Zaharia) părea să nu-și mai găsească, în ultima vreme, forma ce o consacrase, campiona continentală de la Atena (cînd Anișoara a fost a doua) nereușind, vă reamintim, să intre în finala mondială de la Helsinki. Dar Vali s-a regăsit, „argintul” de la Los Angeles fiind, o sperăm din toată inima, premisa unor viitoare izbini.

A treia medalie de aur, dintr-un bilanț de 10 (3 aur, 3 argint, 4 bronz), cel mai bun rezultat din istoria participării acestei discipline la J.O., a revenit Maricicăi Puică, prima la capătul cursei de

3 000 m, probă în premieră la Olimpiadă. Finala a fost, probabil că știți, de la televizor, cu peripeții, dubla campioană mondială de la Helsinki (la 1 500 și 3 000 m), Mary Decker, fiind nevoită să abandoneze, cîzînd cam cu 1 200 de metri înainte de finiș. N-a fost însă vina nimă-nui, a constatat-o și juriul de apel studiind înregistrarea video a cursei, nici măcar a englezoaicei Budd, de care Decker s-a împiedicat, încercînd s-o depășească. După ce și Zola Budd (care aieargă desculță!) a clacat, pîrînd sufocată, Maricică a dezlîntuit un atac furibund, căruia nici una dintre adversare nu i-a rezistat, eleva antrenorului Ion Puică trecînd linia de sosire cu un avans de peste 20 de metri față de Wendy Sly, a doua clasată. O cursă, cum se zice, tactică, minuțios pregătită și gîndită cu inteligență, i-a adus Maricicăi, una dintre performerele de elită ale atletismului românesc (dublă campioană mondială de cros, multiplă medaliată cu argint la C.E. etc.), un binemeritat titlu și, totodată, recordul olimpic al probei, 8:35,96. Ca să aveți un element de comparație, să vă aducem aminte că, în semifinale, americanca Decker n-a trecut de 8:44,38! Adresînd soților Puică felicitările de rigoare, se cuvine să adăugăm că Maricică a mai dobîndit la Los Angeles o medalie, la 1 500 m, unde atît ea, locul 3, cît și Doina Melinte, locul 2, au fost întrecute, surprinzător, de italianca Dorio. Oricum, două atlete, Doina Melinte și Maricică Puică, cu cite două medalii fiecare, între care cite una de aur, o dovedă deci a unei clase înalte, ca și, firește, a unei pregătiri excelente.

La „recolta” de care vorbeam, mai mult decît impresionantă (9 atlete, 10 medalii), au mai contribuit, în ultimele zile, și Cristiana Cojocaru, medaliată cu bronz la 400 mg, și Florența Crăciunescu, clasată a treia (63,64 m) la aruncarea discului. Din păcate, recordmana țării la înălțime, Niculina Vasile, a dezamăgit, neputînd avea pretenții cu numai 1,85 m, cînd Meyfarth a sărit 2,02!

Cînd zicem că ultimele zile au însemnat și ultimele medalii, mai avem în vedere, în ordine cronologică, „bronzul” de la sabie (Cornel Marin, Vilmos Szabo, Ioan Pop, Alexandru Chiculiță, Marin Mustață), locul 3 (sub posibilități!) ocupat de handbaliștii, de judokanul Mihai Cioc (la categoria open) și de boxerul Mircea Fulger la 63,5 kg (singurul pugilist urcat pe podium!), cele 3 medalii de la caiac-canoe (despre care relatăm separat), precum și „argintul” Doinei Stăiculescu la gimnastică ritmică. Gimnasta

Petre Becheru, aur la haltere

romăncă părea să se îndrepte, înaintea reuniunii finale, spre medalia de aur, numai că o serie de inexactități comise la exercițiul cu panglică au depunctat-o, coborînd-o pe poziția a doua. Un debut însă, să fim obiectivi, mai mult decît promițător.

Cu aceste ultime 13 medalii — 3 de aur, 3 de argint și 7 de bronz — sportivii tricolori și-au încheiat participarea la cea de-a 23-a ediție a Jocurilor Olimpice de vară, Los Angeles, 1984, printr-un bilanț general fără precedent: 53 de medalii (20+16+17) și locul 2 în clasamentul neoficial pe națiuni. Este, repetăm, cel mai bun rezultat înregistrat în istoria participării noastre olimpice, obținut în contextul unor întreceri aprige, spectaculoase, la care au luat startul aproape 8 000 de sportivi din 140 de țări ale lumii, de pe toate continentele.

Prezenți la 12 discipline, reprezentanții României socialiste s-au aflat, de fiecare dată, printre animatorii competițiilor, cucerînd nu numai un număr record de medalii, ci și stima și respectul spectatorilor americani, ai telespectatorilor de pe toate meridianele globului. Temeinic pregătiți, ambițioși și tenace, lupînd pînă la ultima picătură de energie pentru culorile țării mult iubite, sportivii tricolori s-au achitat prin fapte (94 dintre ei s-au întors acasă cu medalii) de încrederea ce li s-a acordat, de misiunea ce li s-a încredințat, răspunzînd concret atenției și sprijinului arătate, permanent, de conducerea partidului și a statului, de tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, mișcării sportive, excelentelor condiții de viață și afirmare avute la dispoziție.

Dacă a emoționat prezența sportivilor noștri la această reuniune olimpică, act de superbă demnitate, a emoționat deopotrivă modul dirz, devotat, patriotic în care reprezentanții României socialiste, tineri liberi într-o țară liberă, și-au apărât șansele, animați de o dragoste neîmurrată față de culorile patriei. Medaliați sau nu, ambasadorii sportului nostru și-au făcut, cu eforturi și sacrificii, datoria, înfățișînd lumii un tineret harnic și talentat, mîndru și modest, purtînd cu semeție mesajul de pace și prietenie al unui popor aflat în ceasul cel mai fertil, cel mai fericit, al istoriei sale.

La peluză

Doamnelor și domnilor, vă rugăm să vă ridicați în picioare pentru Imnul de stat al României

Succesul așteptat s-a împlinit. Sentimentul este de plînat. Un sentiment innoitor pentru noi deprinși mai mult cu emoția. Emoția se împletește din fîrtii speranței și febrilitatea indoielii. Plînată, numai din certitudine. „Frumos” e un cuvînt din cuprinsul fragilității. N-a fost frumos. Ci mai mult: a fost total. Glorie învingătorilor! Cînstire învinșilor! Am avut la Los Angeles o singură echipă. Și într-o echipă meritele cîntărite cu dreptă măsură se cuvin tuturor. N-au fost scrimeri, gimnaști, atleți, halterofili sau caiaciști, ci un singur front de sportivi cu sarcini specifice în care succesele de pe o poziție declanșează prin stimulare victoria generală. Supralicitez ideea și îndrăznesc să afirm că tenacitatea halterofiliilor, de pildă, a beneficiat de magistrala deschisă de echipa de gimnastică și așa mai departe, în lanț, un lanț care nu exclude simultanitatea. Atmosfera e totul. Există un mediu al învingătorilor. Un mare sportiv într-o echipă desemnată poate claca ușor. După cum este posibil și faptul invers. Auto-depășirea se poate întîmpla numai în starea generală de victorie. Stare pe care o creează valorile. Devotamentul față de antrenor, numai el, nu poate înlocui emanația de forță a valorii care creează mediul de victorie. Am trimis la Los Angeles nu o simplă echipă, ci o echipă de valori. Felicitări tuturor: sportivilor, antrenorilor, activiștilor din teritoriul sportului. Ei toți ne-au făcut această vară sportivă mai frumoasă ca oricînd. Ei toți au așezat temelie nouă sportului și gîndirii lui. Copiii de azi vor fi învățați pe rost cuvintele crainicului, repetate în toate limbile de circulație internațională: Doamnelor și domnilor, vă rugăm să vă ridicați în picioare pentru Imnul de stat al României.

NICOLAE CRISTACHE ■

Flotila și amiralul ei

Ca de obicei, „flotila” n-a rămas datoare! Prezenți în 11 din cele 12 finale, reprezentanții noștri au cucerit patru medalii, între care două de aur, Ivan Patzaichin și Toma Simionov la canoe dublu 1 000 m, Agafia Constantin, Nastasia Ionescu, Tecla Marinescu și Maria Ștefan la caiac 4 500 m, una de argint, Patzaichin și Simionov la 500 m, și una de bronz, Costică Olaru la canoe simplu 500 m. Un bilanț remarcabil, incluzînd și o „premieră” olimpică, victoria caiacului feminin de 4, care a scos în evidență, o dată în plus, excelenta pregătire și dirzența sportivilor tricolori, și la Casitas Lake cei mai buni dintre cei mai buni. Proaspeții laureați, antrenorii lor, întreaga „familie” a caiacului și canoei românești, mică și unită, merită cele mai fierbinți felicitări!

O mențiune specială se cuvine caiacului de 4 fete, pentru intîia dată învingător într-o întrecere olimpică. Trei sportive de la Steaua (antrenor Alexandru Scurca), Constantin, Ionescu și Marinescu, una de la Dinamo (Radu Huțan), Ștefan, au întrecut, într-un final dramatic, puternicul echipaj al Suediei, socotit drept favorit, căci două din cele patru nordice tocmai își adjuccaseră, cu o zi înainte, titlul la dublu. Numai că românele au izbutit să răstoarne toate calculele! Luptînd admirabil, ele s-au desprins în partea a doua a cursei, iar finișul lor în forță s-a dovedit fără replică.

Medaliați cu argint la 500 m, după iugoslavii Ljubek și Nisovici, Patzai-

chin și Simionov și-au luat, la 1 000 m, o strălucită revanșă, cîștigînd clar. Deși echipajul iugoslav a făcut, pe a doua jumătate a traseului, eforturi supraomenești spre a remonta handicapul față de români, detașați cu o barcă, Ivan și Toma au păstrat suficient avantaj pentru a trece, în aplauzele spectatorilor, primii linia de sosire, menținîndu-și astfel titlul dobîndit cu patru ani mai devreme. Bravo, Ivan, bravo, Toma! Acest triumf, ultimul dintr-o listă impresionantă cuprinzînd victorii la Olimpiada din 1980 și la campionatele mondiale din 1981 (Nottingham), 1982 (Belgrad) și 1983 (Tampere), ilustrează limpede clasa echipajului nostru, în care mai tînărul Toma Simionov (născut în 1955, la Ca-raorman, județul Tulcea) îl secondează cu talent și abnegație pe „amiralul” flotilei românești, campionul fără egal care este Ivan Patzaichin. Pentru Ivan, Los Angeles a însemnat Olimpiada cu numărul 5, record absolut. Născut la Mîla 23, în inima deltei, la 26 noiembrie 1949, el a început, vîi mai amintim?, la Mexic, în 1968, cînd a dobîndit, în canoe cu Serghei Covaliov, cea dintîi medalie olimpică de aur. Campion mondial în 1970, la Copenhaga, alături de Covaliov, el va deveni, în 1972, la J.O. de la München, din nou campion olimpic, nu la dublu (unde va obține medalia de argint), ci la simplu, pe 1 000 m. A repetat isprava, primul clasat la canoe simplu, la mondialele de la Tampere (1973), după care, surprinzător, a ratat anul 1976, al Olimpiadei de la Montreal, singura mare competiție la care n-a avut acces la podiumul de premiere. La 27 de ani, citi avea atunci, mulți

s-au grăbit să-l considere „terminat”, gîndînd că într-o disciplină atît de dură, cu eforturi teribile, vîrsta începe să-și spună cuvîntul. Dar Ivan Patzaichin a vrut și a putut să fie altfel. Colectia sa de trofee, fără egal în istoria sportului românesc, se va îmbogăți mereu: campion al lumii în 1977 (Pancearevo) și 1978 (Belgrad) la simplu, precum și în 1979 (Duisburg), 1981 (Nottingham), 1982 (Belgrad) și 1983 (Tampere) la dublu, împreună cu Petre Capusta (la Duisburg) și, apoi, cu Toma Simionov, dublu campion olimpic, cu Toma, la Moscova și Los Angeles. Cu totul, 29 de medalii, între care 13 de aur, adăugînd-o și pe cea de la europene (competiție la care ulterior s-a renunțat), cucerită în 1969 (Moscova) cu Covaliov, rotunzînd un palmares impresionant, ce-l fixează pe Ivan, definitiv, în galeria „monștrilor sacri” ai sportului românesc, alături de Iolanda Balas, Ilie Năstase și Nadia Comăneci, ai celui mondial.

Tulburător e faptul că toate aceste succese, unul mai mare și mai frumos decît celălalt, nu l-au schimbat. Și-a păstrat, ca pe o comoară scumpă, modestia, împinsă pînă la sfîșienie, neuitînd nici o clipă de unde a plecat, din mijlocul unor oameni simpli. Și cit le datorează lor, bărbați pentru care vislîtu e un mod de a trăi, de a-și cîștiga existența, și țării, pentru ale cărei culori nici un efort, nici un sacrificiu nu i s-au părut suficiente. Cu timpul, chipul i s-a tras, o cută adîncă i-a brăzdat obrazul, dar Ivan a rămas, în ciuda onorurilor, același fiu al deltei, comunicativ și săritor, fără ifose și fără pretenții. În cîntea lui, și

a coechipierilor săi, s-a înălțat de atîtea ori Tricolorul, dar fiecare festivitate de premiere, dincolo de mîndria de a-și vedea drapelul ridicat pe cel mai înalt dintre catarge, l-a găsit parcă nepregătit. Trompeții au părut, de fiecare dată, să-l deranjeze. Ce atîta zarvă, l-a cuprins mereu mirarea, nu mi-am făcut decît datoria!

Mulți au urcat și au coborît din „pîroga” condusă de neostenitul Patzaichin. Toți au fost, firește, părtași la izbinzi, Toma Simionov la mai multe, dar meritul cel mare i se cuvine celui ce, neclintit, ca un căpitan de cursă lungă, a rămas campion peste campioni și, totodată, campion peste timp. Excepționala lui carieră, începută în urmă cu 17 ani, vine să forțeze, dacă nu chiar să infirme, legile fiziologiei, depunînd mărturie pentru un talent, o tenacitate și o disponibilitate la efort fără margini. Unii s-au mai indoit (străduindu-se, de pildă, să-l plaseze în umbra lui Costică Olaru, și el campion de elită), el însă n-a făcut-o niciodată. Harnic, modest, și-a continuat, imperturbabil, drumul spre virful ierarhiei, găsînd în Toma Simionov un partener ideal, cu calități demne de cele mai alese elogi.

Adevărată „legendă vie”, monument, ca și Nadia Comăneci, al sportului românesc, Ivan merge mai departe. În 1988, la Olimpiada cu numărul 24, va avea 39 de ani. Vor fi mulți, vor fi puțini, rămîne de văzut. Știîndu-l însă echilibrat și cutezător, inteligent și ambițios, ne indoim că va abandona. Metaforic vorbind, fenomenul Patzaichin n-are vîrstă.

Prima condiție a victoriei este munca

Minunații noștri sportivi sînt din nou acasă!

Un astfel de reportaj, prilejuit de întoarcerea unei delegații sportive, e de regulă dificil. Lume multă, îmbrățișări, flori și așa mai departe. Tu, care ai venit să lucrezi, să-ți faci meseria, pe cine să alegi? La care să te oprești? Pe cine să deranjezi? Marți seară, cînd a revenit acasă lotul care ne-a reprezentat, cu cinste și demnitate, la cea de a 23-a ediție a Jocurilor Olimpice de vară, a fost parcă mai greu ca oricînd! Nu doar rude și prieteni, ci numeroși suporteri ai sportului românesc, simpli simpatizanți, s-au adunat să-ți întîmpine, cu flori și aplauze, pe cei care le-au oferit, prin evoluții de înaltă ținută și, ca urmare a lor, prin medalii, 53 la număr, între care 20 de aur, neuitate momente de bucurie, satisfacție și mîndrie patriotică. Luptînd cu abnegație și sirguință, punînd în joc toate energiile și toate ambițiile, sportivii noștri n-au făcut altceva, pe arenele Olimpiadei 1984, decît să-și exprime fierbîntea recunoștință față de partid, față de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de patria venerată, pentru excelentele condiții de viață și pregătire puse la dispoziție, în vederea unei afirmări cit mai depline. Afirmare pe care ei, prin talent și sudoare, au obținut-o. De aceea cînd, imediat după coborîrea din avion, „olimpicilor” vor fi dat glas celorlor simțăminte, dedicînd izbinzile lor strălucite celor două mari evenimente ale acestui an, a sărbătorii aniversare a sărbătorii de la 23 August și Congresul al XIII-lea al partidului, vorbele lor calde, purtînd pecetea emoției, ne-au părut nouă, celor sosiți în întîmpinare, logice, firești, cuvenite.

Ca și în „Iuntea” care i-a dus spre atîtea și atîtea victorii, Ivan Patzaichin și Toma Simionov erau împreună. N-aveau, după oboseala drumului, cine știe ce chef de vorbă, dar Ivan și-a așezat fetița, pe Ivona, jos pentru o clipă și ne-a mărturisit: „Pînă la finala de-o mie, vîntul a bătut, la Casitas, din dreapta, favorabil. Cu o jumătate de oră înainte de probă, ca la o comandă, s-a potolit! I-am zis lui Toma, frăție, e cel mai greu, deci e de noi! Să nu-mi cereți să vă povestesc cursa, n-aș putea. Eram datori cu o medalie de aur și am eucerit-o. Asta a fost tot”. Vedeți, stimați cititori, ce ușor se ajunge pe cea mai înaltă treaptă a podiumului de premieră?! Te urci în barcă, tragi virtos și ieși primul?! Spusă așa, povestea pare simplă, dar a fost? Cite ceasuri de muncă și cite butoaie de sudoare ascunde o astfel de victorie numai Ivan și Toma ar putea spune. Dar ei, modești ca niște domnișoare, tac. Și te

lasă să înțelegi că nu și-au făcut decît datoria.

Ion Puică, soțul și antrenorul proaspetei campioane olimpice pe 3 000 de metri, încă nu s-a desfăcut de sub impresia finalei. N-o să mă credeți, l-am auzit, dar atletismul s-a împărțit, la „Memorial Coliseum”, în două, 3 000 și restul probelor! S-au înscris la 3 mii 3 campioane mondiale, Decker, Szym și Maricica, o vicecampionă, Kraus, care n-a rezistat ritmului, abandonînd, precum și două recordmane ale lumii, Budd pe 2 000 și Maricica pe milă. Tensiunea era incredibilă, dar noi am fost între puținii care ne-am păstrat calmul. Am stabilit planul de bătăie și i-am spus: Maricico, tu intri în grafic și te ții de el! S-a ținut și a câștigat! Eu cred, nu mi-o luați în nume de rău, că Decker ar fi putut, și după busculadă, să continue, dar și-a dat seama că a pierdut trenul. Mari fugise, nu mai avea cum s-o prindă! I-am cerut lui Ion Puică o explicație referitoare la finala de 1 500, adjudecată, se știe, de italianca Dorio în fața româncelor Melinte și Puică. Fetele noastre, ne-a lămurit, au atacat 1 500 un pic oboseite și, de ce să nu fiu sincer?, deja campioane, Doina la 800, Mari la 3 000. Dar calificările și probele de pînă atunci le solicitaseră la maximum. Ba mai mult, Maricica a acuzat, din senin, o criză de ficat la încălzire. Cu toate astea, rămîn la convingerea că ar

Coboră gimnastele

Nicu Vlad, autor a 3 recorduri olimpice!

fi putut câștiga! S-a lansat însă prea tîrziu, cînd Dorio luase avans.

Pe „uriasul” Vasile Andrei, campion olimpic la lupte, l-am descoperit relativ ușor, datorită staturii. Datorită asemănării, adică tot ușor, i-am recunoscut pe copiii săi, Roxana de 4 ani și Bogdan de 3, agățați de tatăl lor, fericiți nevoie mare că-l revăd, și încă pe piept cu medalia de aur. N-a fost atît de greu cu adversarii, ne-a zis, cit cu publicul! Altfel corect, sportiv, el făcea un zgomot asurzitor. Cînd am luptat cu americanul Gibson, favoritul galeriei, îmi țiuiau urechile din cauza vacarmului. Asta, zău așa, m-a ambiționat. Mi-am propus să le arăt eu lor cine e Vasile Andrei din Albești, Ialomița, și nu l-am lăsat pe Gibson să adune nici un punct! L-am bătut cu 12-0, determinîndu-i pe arbitri să-mi ridice mina înainte de limită! Ce proiecte am? Abia aștept să mă duc, citeva zile, la Albești. Mă așteaptă Marin Bădică, alături de care am copilărit, mă așteaptă părinții. Sînt curios ce-o să spună tata, care a ieșit la pensie. După Moscova, unde am fost al treilea, m-a cam luat tare. Ia te uită, m-a ironizat, băiatul tău se fălește cu medalia de bronz, ce, măi Vasile, de-alea de aur nu s-au dat?! Cînd am plecat, spre America, m-a povăluit: pentru cit se face pentru tine, pentru cite face țara, fă și tu,

Un braț de flori pentru Anișoara Stanciu

Vasile, ceva de ispravă pentru ea, întoarce-te cu medalia cea mare! L-am ascultat.

Am asistat, la Otopeni, la scene emoționante. Am auzit cuvinte frumoase, simțite. De mulțumire, de recunoștință. Proiecte: Elena Horvát se va căsători, Valeria Răcilă, și ea încununată cu aur, demnă urmașă a Sandei Toma, va da la facultate, Simona Păuca, surprinzător de matură pentru vîrsta ei, dar reprezentînd „cea mai mare și mai plăcută surpriză” a reuniunii de gimnastică, gîndind la examenul de treaptă etc., etc.

Primirea a fost, în întregul ei, tulburătoare. Sobră, reținută, deși lacrimile n-au lipsit. N-am văzut ifose și nici vedete. Am văzut, în schimb, campioni dintre cei mai mari, unii intrați în legenda sportului românesc și mondial, modești și deschiși, comportîndu-se firesc, așa cum se cade printre cei dragi. Ei au mers la Los Angeles cu o treabă și au făcut-o bine, spre bucuria noastră, a tuturor, și spre gloria țării iubite. Parcă am asistat la ieșirea unui schimb dintr-o fabrică. Sentimentul datoriei împlinite rămîne, ne-am convins o dată în plus, unul dintre cele mai mișcătoare. El nici nu are, de altfel, nevoie de prea multe vorbe.

Încă o „premieră”

Ne-am așteptat, ca să fim sinceri, ca Anca Pătrășcoiu, creditată cu cel mai bun timp al sezonului la 200 m spate, să intre în posesia medaliei de aur. Dubla vicecampionă europeană de junioare (Innsbruck 1982) n-a izbutit însă decît să urce pe podium, mulțumindu-se cu locul 3 într-o finală cu o câștigătoare-surpriză, olandeza De Rover, al cărei rezultat, 2:12,38, a însemnat recordul carierei sale! Cu toate acestea sîntăm că medalia Ancăi este cea dintîi din istoria participării românești la J.O., ea adăugîndu-se unui șir întreg de „premieră” realizate de natația noastră în ultimii ani, performanțe marcînd detenta fără precedent a acestei discipline.

Bunaoară, în 1982, în îndepărtatul Guayaquil (Ecuador), cealaltă spatioasă româncă de valoare, Carmen Bunaciu (locul 4 la Los Angeles la 100 m și 7 la 200 m), a spart gheața la mondiale, adjudecîndu-și medalia de bronz. Anul 1983 a consemnat și primul succes românesc la C.E. de juniori, ploieșteanul Cristian Ponta (antrenor Toma Militescu) cucerind aurul la capătul cursei de 200 m fluture. Istoria s-a repetat nu demult, la sfîrșitul lunii iulie, cînd Robert Pinfer, și el, ca și Anca Pătrășcoiu, elev al antrenorului emerit Gheorghe Dimeca, la Clubul sportiv municipal școlar Baia Mare, a devenit campion continental de juniori la 200 m spate.

Astfel, natația noastră, aflată într-un evident progres, își îmbogățește palmaresul cu bronzul dobîndit de Anca în piscina lui University of Southern California, cea dintîi medalie olimpică neavînd încă 17 ani (ii va implini la 17 octombrie) și promițînd noi și noi izbinzi. Le așteptăm cu interes.

Gheorghe Dimeca și (a doua din stînga) Anca Pătrășcoiu: ascensiunea continuă!

Podiumul de aur

La cea de a 23-a ediție a J.O., reprezentanții noștri au cîștigat 20 de medalii de aur:

ATLETISM

- Anișoara Cușmir, lungime
- Doina Melinte, 800 m
- Maricica Puică, 3 000 m

CAIAC-CANOE

- Ivan Patzaichin, Toma Simionov, canoe 2, 1 000 m
- Agafia Constantin, Nastasia Ionescu, Tecla Marinescu, Maria Ștefan, caiac 4

CANOTAJ

- Valeria Răcilă, schif simplu
- Elisabeta Oleniuc, Marioara Popescu, 2 vîsle
- Elena Horvát, Rodica Arba, 2 rame
- Titie Țăran, Anișoara Sorohan, Ioana Badea, Sofia Corban, Ecaterina Oancea, 4 + 1 vîsle
- Olga Bularda, Chira Apostol, Maria Fricioiu, Florica Lavric, Viorica Iaja, 4 + 1 rame

GIMNASTICĂ

- Ecaterina Szabo, Simona Păuca, Lavinia Agache, Laura Cutina, Mihaela Stănuleț, Cristina Grigoraș, echipe fete
- Ecaterina Szabo, birnă, sol, sărituri
- Simona Păuca, birnă

HALTERE

- Petre Becheru, categoria 82,5 kg
- Nicu Vlad, categoria 90 kg

LUPTA

- Ion Draica, categoria 82 kg
- Vasile Andrei, categoria 100 kg

Să crească-n lume Pacea, Dreptatea, Bucuria, Trăiască libertatea! Trăiască România!

Întîlnirea din refrene

Localitatea : Eforie Sud, 9 august 1984, orele 20, Teatrul de vară.

Număr de spectatori : 3 000.
Atmosfera : extraordinară.
Calitatea spectacolului : bună.
Noutăți : a revenit pentru o seară pe scena cenaclului Wanessa Radu din Brăila.

Atmosfera s-a arătat de la primele acorduri feerică pentru membrii cenaclului care au fost întâmpinați cu aclamații dezlănțuite și gesturi de dragoste. Mișcările serii a constat în menținerea acestui entuziasm de-a lungul întregii manifestări, pînă acolo încît, la un moment dat amfiteatrul s-a confundat cu scena într-o consonanță simfonică. Părca că publicul se află chiar în epicentrul poeziei și muzicii tinere, că oamenii din sală cunosc pe de rost cîntecele care consacra seară de seară cenaclul în conștiința lumii, adaptîndu-se imediat și bine temperat condițiilor impuse de cele mai noi creații. Starea de poezie a fost aceea care a dominat spiritele, starea de elevație și de grație, de tandrețe și lumină. Cenaclul ceobreață mai mult ca oricînd în această seară dragostea și pacea. Cîntecele devin șlagăre aproape după prima interpretare. Publicul repetă refrenele cu o memorie colectivă uluitoare. În cenaclu refrenul are un rol extrem de important. Refrenul reprezintă o modalitate de a sublinia ideile și metaforele care atrag atenția asupra celor mai nobile sensuri umane. Refrenul reprezintă prin repetare în cor, prin reproducere colectivă, pînă la aflarea ritmului și tonului potrivit, cea mai eficientă modalitate de constituire a unei stări de revelație. Ultimele bilete trimise din public spre scenă sună frumos : „A căzut roua și spectacolul este, în continuare, magnific !”, „Mă pregăteam să merg să văd soarele răsărind din mare. Renunț ! Spectacolul ce se desfășoară e cel mai frumos răsărit de soare. Vă mulțumesc !”

Ei bine, nu a fost nevoie să renunțăm la spectacolul răsăritului de soare. Cel din urmă mesaj recepționat din public are un cuprins relevant pentru rolul jucător de spectacolele Cenaclului Flacăra în conștiința tinerilor : „Acestea sînt momente unice în viața unui om. Ceea ce simțim acum nu cred că vom mai avea ocazia să simțim !”.

Să spreăm că vom mai avea ocazia să ne reîntîlnim cu poezia vieții noastre de toate zilele și de toate nopțile care devine publică prin glasurile nobile ale membrilor Cenaclului Flacăra !

Puterea nufărului

Localitatea : Techirghiol, 10 august 1984, orele 20, Teatrul de vară

Număr de spectatori : 3 000.
Atmosfera : publicul din această seară a fost pînă în final exemplu pentru modul în care „arta cu destinatar” poate activa spiritul.

Calitatea spectacolului : foarte bună
Noutăți : au fost prezenți la acest spectacol 43 de gazetari din 16 țări : Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, China, R.P.D. Coreeană, Cuba, Danemarca, R.D. Germană, R.F. Germania, Grecia, Olanda, Polonia, Siria, Spania, Suedia, U.R.S.S.

Ultima întîlnire în acest turneu al cenaclului cu publicul din Techirghiol începe molcom dar afirmativ, cu îndemnul : „Haidetî să credem în flori !”. Pofa de cîntec vine repede și ca un semn al receptivității oamenilor veniți nu doar să audă dar și să se facă auziți.

Sesizăm de la început asiduitatea lucrării de descoperire a acestui filon aurifer care este sufletul omului. E și acesta un fel de minerit. În primul „șut”, Valeriu Penișoară aduce serii proba primelor carate. Se aude distinct, chiar dacă fără prea mare coeziune încă : „Să învățăm ce-nseamnă omnia/Și comunisti să învățăm să fim !”. Și din nou fascinația prețiosului metal, ca o oglindă sclipeitoare luminîndu-ne chipurile din departare, ne face să omagiem efortul sportivilor. Gest spontan : toată suflarea acestei grădini se ridică pentru a cînta cu scena pentru Tricolori. Supapele trăirii afective cedează lăsing exprimării libertate deplină. Primul strigat al serii este înregistrat la orele 20,30. Timiditatea începe să nu mai fie dominantă. Între puținii rămași pe scena cenaclului dintre membrii mai vechi, actorul Mihail Stan rezistă printr-o mare credință în forța artei sale, investiție aproape imposibil de devalorizat. „Noul val” a determinat în rîndurile vechilor combatanți abandonuri dintre cele mai spectaculoase, datorate fie ritmului mai alert al dezvoltării celor noi, la care puținii au reușit să se adapteze, fie exigențelor crescînde, de unii neînțelese, de alții nerecitate. Prima probă de rock o dă trupa orădeană Metropol, fără a scoate publicul dintr-o așteptare ce ne sugera însă liniștea prevestitoare de furtună. După momentele de umor ale lui Nicolae Cenan, Sorina Hașigan și Nica Zaharia ne determină să ne gîndim (veche apreciere valabilă și astăzi și perfect adaptată contextului acestei manifestări ce-și păstrează intactă propejimea) că „valoarea nu așteaptă numărul anilor”, considerînd aici timpul în sens obiectiv și subiectiv totodată. Adevărate fapte : vibrația interioară a sufletelor, infuzia de sentimente ce leagă comunicarea. Ce e drept, nu mai este reținerea de la început dar parcă nici expresivitatea tumultuoasă în stare să propulseze, să transforme intenția în fapt autentic de viață, memorabil, durabil. Lipsesc deocamdată acea coeziune necesară, ca o încordare a ființei întregi pentru o victorie doar a trupului sau doar a minții. Se simte încă rutina, atmosfera antrenamentului în vreme ce concursul în plină desfășurare cere performanță. Trec de aceea aproape neobservați, într-o implicare medie în descifrarea, preluarea și tezaurizarea mesajului : Raul Cârstea, Florin Săsarman, Camelia Daj. Un braț de flori primește pentru cîntecele sale Cristian Buică. Simțim în acest gest, dar mai ales în felul în care se cîntă „Lancea lui Horea”, acea tresărire de orgoliu, acel salt necesar remontării spectacolului ce intrase încet pe o linie medie. Contribuie la aceasta, detectînd cu o precizie fără eroare momentul în care spectacolul putea deveni ceea ce fusese în starea sa de proiect, conducătorul cenaclului. O delegație de 43 de gazetari din 16 țări este primită în interiorul acestui șantier de suflete și conștiințe. Li se adresează formula cea mai directă a ospitalității, piinea și sarea cîntecului nostru : „La mulți ani cu sănătate”. Maria Amariei face să izbucnească viu și nealterat fiorul pornit direct din ființa sensibilă a poporului.

Remarcabil cu totul a fost însă publicul care a dorit să dea întregă măsura posibilităților sale : participare, competentă, profundă. După momentele de mare tandrețe create la cîntecele lui Alexandru Zărnescu un alt moment, a cărui unicitate o consemnăm aici, avea să pună în lumină una din marile cuceriri ale ultimilor ani : „resensibilizarea” tineretului pentru problemele grave ale lumii”. Pe fundalul unei muzici înăbușite sub clapele orgii, ca plinșetul în palme,

toți cei prezenți au păstrat un moment de reculegere pentru aceia care au murit sub blestemul atomic. Era un fel de-a măsura „rezervele de omenie”, cum le numea cineva. A.P. îi răspunde : „În clipce în care ardeți aceste ziare, ardeți și stîrile zilnice spre a le transforma în flacără eternă”. Se scandează din nou cu spontaneitate : Pace ! A.P. răspunde cererilor, repetate cu voce tare, de-a recita. Majay Gyözö intră în scenă, făcînd un mic gest eroic, în ciuda faptului că era grav bolnav și vîlguit de puteri. Alte șlagăre ale lumii și ale cenaclului sînt cadoul meritat pentru felul în care s-au comportat acești oameni pe toată durata manifestării noastre de la Techirghiol, intensă, patetică, surprinzătoare și armonioasă.

P.S. În totală discordanță cu aspectul general al acestui spectacol, așa cum ne-a fost sugerat de public și de scenă printr-un efort comun, de o mare frumusețe, membrii grupului Poesis au făcut prin atitudinea lor incompatibilă cu exigențele acestei manifestări, să se autoexcludă din cenaclu. Judecați și dumneavoastră : Eugen Baboi, după ce a apărut pe scenă într-o ținută în total contrast cu aspectul tuturor celorlalți, „ca din baia proprie”, îmbrăcat într-un tricou perforat, fără mineci, lăsînd să-i fluture în mod vizibil și dizgrațios piloizitățile subaxilare, după ce i se face observație aspră pe măsură, tot el este acela care se supără părăsînd cu proteste scena ce-l primise cu dragoste și generozitate și-l afirmase. Ba mai mult, îl coalizează în acest afront și pe Marius Bațu, un om care abia reușise să se desprindă de tiparul de atitudine și fală-gîndire al celulalt prejudiciînd prin acest fapt și investiția cenaclului dar și bruma de generozitate a gestului prin care se oferise să-i ajute pe minunații băieți ai trupei Pro Musica. Poesis cade astfel în cea mai lamentabilă și de tristă amintire prozodie. Reamintim aici că scena Cenaclului Flacăra nu este o scenă particulară, ea poartă pe frontispiciu însemnele organizației revoluționare de tineret și iniurește mase largi de oameni. Cu atît mai mult cu cît această scenă nu este cenzurată, noi înșine trebuie să ne reprimăm puștisme și superficialitatea. De aceea, fără a pleda pentru încorsare, pledăm pentru rigoare.

Metamorfozele publicului

Localitatea : Saturn, 11 august 1984, orele 20, Teatrul de vară

Număr de spectatori : 2 500.
Atmosfera : excelentă.
Calitatea spectacolului : bună.

De multe ori istoria se repetă : membrii Cenaclului Flacăra intră în scenă, publicul îi întâmpină cu ovații, cu aclamații după care începe desfășurarea numerelor din program, un program care se modifică de la seară la seară, în funcție de public, de atmosferă, de ideile care vin pe parcurs, de inspirația celor ce compun spectacolul. Cenaclul nu e niciodată același. Dar nici publicul. Publicul este la început rece, indiferent, uneori chiar ostil, prizonier al celor mai ciudate comentarii marginale, altelei publicul este dezlănțuit de primele schimburi de replici, de primele acorduri. La Saturn, publicul a fost la început peîncrîzător, monoton, inert, aproape imposibil de scos din atitudine conformistă a spectacolelor de bandă rulantă în care scena

e urmărită confortabil și ideile servite cu lingurița de șerbet. Într-o jumătate de oră, timp în care a fost șocat cu unele ritmuri sincopate și amplificatoare reglate la maximum, mingiat cu chitare melodioase și meloșee de dragoste, pus să refacă refrenele în cor, publicul, cu o medie de vîrstă trecută de 30 de ani, a intrat, în sfîrșit, în rezonanță. Cei care au dat tonul au fost elevii din primele rînduri. Aceștia au cîntat și au dansat în ritmul muzicii tinere cu dezinvoltură și un entuziasm molipsitor. Cenaclul Flacăra demonstrează că publicul nu are dreptul să rămînă indiferent la actul artistic, ci participă efectiv la desfășurarea spectacolului. Urmărind spectacolul din public, nu poți rămîne pasiv decît în împrejurarea în care refuzi dialogul, refuzi participarea firească, refuzi propria ta tinerețe sau ești împiedicat să te desfașori de evenimente biografice necunoscute. O jumătate de oră i-a trebuit acestui public să iasă din rezervă, din expectativă și să devină, ca peste tot, fierbinte, receptiv, malcabil.

„O noapte dintr-un basm, la Medgidia”

Localitatea : Medgidia, 12 august 1984, orele 20, stadionul din localitate.

Număr de spectatori : 150 la început, 3 000 într-o oră, 8 000 pînă în finalul manifestării.

Atmosfera : entuziasmantă
Calitatea spectacolului : foarte bună.

Chiar dacă mai puțin decît ne așteptam, oamenii prezenți la începutul acestui spectacol al cenaclului de la Medgidia au reacționat prompt chiar de la primele acorduri. Mirela Atudorei, apoi Raul Cârstea le probează amplitudinea afectivității, capacitatea lor de a recepta cîntecele de profunzime. Un examen trecut cu o notă aproape de maxim. Cîntecele lui Valeriu Penișoară ni se dăruiesc la căderea serii, odată și de aprinderea luminilor scenei. Dialogul, în maniera proprie acestei manifestări, între scenă și publicul care răspunde redînd la o nouă dimensiune forța și frumusețea cîntecului, rușeste întru totul și de această dată. Încă nu auzim vocea oamenilor unită într-un singur mare fluid, dar simțim prin felul în care răspund celor din scenă că sînt cu adevărat „puși pe fapte mari”. Ca-ntr-un buletin de știri faste se face cunoscut că astăzi s-au încheiat (iată un sfîrșit care nu ne poate întrista) la Los Angeles, Jocurile olimpice de vară la care România a fost strălucit reprezentată. Bilanțul sportivilor noștri a întrecut toate participările lor anterioare dovedînd că „sportul rămîne o pirghie a păcii, nu doar o consecință a ei”. Se scandează neînchipuit de frumos, de adevărat și cum altfel decît ca acasă : „România, România !” „Cîntecul pentru Tricolori” ne arată în treaga capacitate expresivă a acestui public venit parcă hotărît să țină și locul altora care ar fi trebuit să fie alături de cei prezenți. Domnește bunul simț și pe acest fundal irumpe buna dispoziție. Florin Săsarman, pînă acum o prezență discretă, merge cu al său cîntec de pace și liberare direct la inima aprinsă de dor a tinerilor. Mihail Stan încearcă forța de capacitate a poeziei în cadrul mai larg pe care-l creează deschiderea unui stadion. Oamenii aceștia avînd vocația

Cronici realizate de
CONSTANTIN DRAGOMIR
ADRIAN DOHOTARU

(Continuare în pag. 16)

La Neptun, ca premianț în acest turneu, publicul tînăr, revoluționar s-a constituit într-o vibrantă, emoționantă și convingătoare expresie a libertății noastre

Fotografii de VICTOR RADULESCU

Flacăra. Redacția : București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare : PROBLEMELE OMULUI (Scrisa i—audiție—anchete) — Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu. PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Politică—economie—știință) — Cornel Nistorescu, Ion D. George Arion, Victor Niță — 1457 ; PROBLEMELE NOULUI (Reportaj—urgențe—sport) — Ovidiu Ioanitoaia, Ilie Purcaru, Adrian Dohotaru, Nicolae Grigore, Dumitru Constantinescu, Oprea Georgescu, Lionel Nițescu, Constantin Balacci, Margareta Mureșan — 21 28 ; PROBLEMELE REVISTEI (secretariat, foto) — Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20 72, 14 53 ; secretar responsabil de 21 24 ; redactor șef 20 02, Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”, import presă, P.O. Box 12-201, telex 10376, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Horă Patrașcu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu — 25 42, 21 30, 25 58 ; Goria, Liviu Timbus — 25 66 ; PROBLEMELE CULTURII (Literatură—artă—învățămînt) — Ovidiu Ioanitoaia, Ilie Purcaru, Adrian Dohotaru, Nicolae Grigore, Dumitru Constantinescu, Oprea Georgescu, Lionel Nițescu, Constantin Balacci, Margareta Mureșan — 21 28 ; PROBLEMELE REVISTEI (secretariat, foto) — Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache — 21 23, 25 69, 20 72, 14 53 ; secretar responsabil de 21 24 ; redactor șef 20 02, Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”, import presă, P.O. Box 12-201, telex 10376, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU